

Р.В. ГУЛА, І.Г. ПЕРЕДЕРІЙ, Л.І. ДЕРЕВ'ЯНКО

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

**У СХЕМАХ, ТАБЛИЦЯХ ТА
ІЛЮСТРАЦІЯХ**

Навчальний посібник

Київ – 2019

УДК 008 (477)
(07)
Г 94

*Заффттверджено нау кос о~.четодич и ою радою
Полтавського національного технічного
університету імені Юрія Кондратюка*

Протокол М 3 від 20. /2.2018р.

Рецензенти:

Мнхянлюк О. В., докитр історичних наук, професор, завідувач
кафедри докумєнтознавства та інформаційної діяльності
Національної металургійної академії України.

Пеіренко І. М., доктор історичних наук, професор, завідувач
кафедри педагогіки та суспільних наук ВНЗ Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі».

Гула Р. В., Передерій І. Г., Дерев'янку Л. І. Історія української культури у схемах, таблицях та ілюстраціях: навч. посій, для студентів закладів вищої освіти спеціальностей галузей знань «Культура і мистецтво», «Гуманітарні науки» і Р. В. Гула, І. Г. Передерім, Л. І. Дерев'янку. - К. : «Каравела», 2019. - 180 с.

ISBN 978-966-2229-94-3

У посібнику у вигляді схем подано матеріал, необхідний для вивчення дисципліни «Історія української культури». Розкрито зміст основних теоретичних аспектів виникнення й розвитку культури. Висвітлення історичного поступу вітчизняної культури та провідних її складників здійснено з максимальним урахуванням загальносвітового контексту відповідних процесів і культурних взаємовпливів інших етносів та народів згідно з хронологічно- тематичним принципом.

Видання рекомендовано для студентів спеціальностей галузей знань «Культура і мистецтво», «Гуманітарні науки», а також тих, хто цікавиться теорією та історією культури.

УДК 008 (477) (07) © Гула Р. В., Передерій І.

Дерев'янки Л. І., 2019

ISBN 978-966-2229-94-3

О Видавництво «Каравела», 2019

Зміст

Вступ	8
Культура та її структура	9
ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО РОЗКРИТТЯ СУТНОСТІ КУЛЬТУРИ	9
ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ КУЛЬТУРИ	10
Форми культури	10
ОСНОВНІ КОНЦЕПЦІЇ ПОХОДЖЕННЯ КУЛЬТУРИ	11
МИСТЕЦТВО ТА ЙОГО КЛАСИФІКАЦІЯ	11
Література	12
Образотворче мистецтво	12
ТЕМАТИЧНА ЖАНРОВА СИСТЕМА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА	13
Живопис	13
Графіка	14
Скульптура	14
Архітектура	15
Музика	15
Театральне мистецтво	16
Кіномистецтво	16
ПОЧАТОК ФОРМУВАННЯ ЛЮДСЬКОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ	17
Неолітична революція	17
Трипільська неолітична культура	18
ОСОБЛИВОСТІ ТРИПІЛЬСЬКОЇ КУЛЬТУРИ	18
Кіммерійці	19
Скіфи	19
САРМАТИ	20
Античний вплив на українську культуру	20
ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ПРАСЛОВ'ЯН	21
ДЕРЖАВА АНТІВ	21
Християнство та духовно-культурний прорив Київської Русі	22
Ротвіпок освіти в Київській Русі	22
Писемна література. Види і жанри—	23
Перекладна література	23
ОРИГІНАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА	24
Особливості розвитку архітектури	24
ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО	25
Декоративно-ужиткове мистецтво,	25
ОСОБЛИВОСТІ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	26
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ В ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОМУ КНЯЗІВСТВІ	26
Література Галицько-Волинського князівства	27
Розвиток архітектури	27

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ	28
Історичні умови розвитку української культури у XIV – першій половині XVII ст	28
Розвиток початкової та середньої освіти	29
ПОЧАТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ	29
Книжкова справа	30
Український епос XVII ст	30
Нові жанри поезії	31
Полемічна література	31
НОВІ ЖАНРИ ЛІТЕРАТУРИ ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА	32
Архітектура	32
ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО	33
Історичні умови розвитку української культури другої половини XVII-XVIII ст.	33
ЧИННИКИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ НА ЛІВОБЕРЕЖЖІ ТА ПРАВОБЕРЕЖЖІ	34
Розвиток шкільної освіти	34
РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ	35
РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ В АВСТРІЇ	35
Українська література другої половини XVII - XVIII ст	36
Українська літератур« ... (II)	36
Українська література ... (III)	37
Українська література ... (IV)	37
Театральне мистецтво другої половини XVII - XVIII ст-	38
Г.С. Сковорода (1722- 1794)	38
Українське бароко	39
Архітектура українського бароко	39
І.С. Мазепа та роївнток українського бароко	40
Живопис бароко	40
Скульптура бароко	41
МУЗИКА БАРОКО	41
Рококо	42
КЛАСИЦИЗМ	42
Мистецтво класицизму XVIII ег	43
Українське національно-культурне відродження (XIX – початок XX ст.)	43
ПЕРІОДИЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ	44
Початкова та середня освіта у підросійській Україні	44
Станові заклади освіти	45
Заклади професійної освіти	45
Університети	46

Профільні вищі навчальні заклади	46
Реформа осипі і Російської імперії 1864 р	47
Русифікаторська політика самодержавства у другій половині XIX ст	47
Розвиток етнографії	48
Розвиток історичної науки	48
РОЗВИТОК ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИХ НАУК	49
РОЗВИТОК ПРИРОДНИЧИХ НАУК	49
РОЗВИТОК АВІАЦІЇ	50
Українська філологія-	50
УКРАЇНСЬКА ПЕДАГОГІКА	51
УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА В АВСТРО-УГОРЩИНІ	51
Класична українська література	52
ПОЕЗІЯ РОМАНТИЗМУ	52
«Українська школа» в польській літературі	53
УКРАЇНСЬКА ХУДОЖНЯ ПРОЗА	53
Нова українська драма	54
Руська трійня	54
М.В. Гоголь	55
РОМАНТИЗМ У ТВОРЧОСТІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА	55
Критичний реалізм у творчості Т.Г. Шевченка	56
Література критичного реалізму	56
Література «великого реалізму»	57
Література українського неоромантизму	57
Література модерну	58
ЄВРЕЙСЬКА ЛІТЕРАТУРА В УКРАЇНІ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XIX - ПОЧАТКУ XX ст.	58
В.Г. Короленко	59
РОСІЙСЬКА ЛІТЕРАТУРА В УКРАЇНІ НА ПОЧАТКУ XX ст.	59
МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XIX ст.	60
УКРАЇНСЬКА МУЗИКА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XIX ст.	60
УКРАЇНА В ПОЛЬСЬКІЙ МУЗИЦІ РОМАНТИЗМУ	61
Театральне мистецтво	61
ВІДРОДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО НАРОДНОГО ТЕАТРУ	62
Професійний український театр нового покоління	62
СТИЛЬОВІ НОВАЦІЇ В АРХІТЕКТУРІ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XIX ст.	63
Архітектурна модерну	63
СКУЛЬПТУРА XIX - початку XX ст.	64
Т.Г.ШЕВЧЕНКО-ЖИВОПИСЕЦЬ	64
Україна у творчості польських художників XIX - початку XX ст.	65

Український живопис (I)	65
Український живопис (II)	66
Український живопис (III)	66
Український живопис (IV)	67
ПЕРІОДИЗАЦІЯ РОЗВИТКУ НОВІТНЬОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ	67
РЕФОРМА ОСВІТИ В ЧАСИ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ	68
РЕФОРМА ОСВІТИ В ЧАСИ ГЕТЬМАНАТУ	68
КУЛЬТУРА. МИСТЕЦТВО, НАУКА УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ	69
ПЛАКАТНА ПОЛІТИЧНА ГРАФІКА	69
Театральне мистецтво	70
«Одеська школа» в радянській літературі 1920-их рр	70
ПОЛІТИКА «КОРЕНІЗАЦІЇ»	71
Національне відродження 1920-их рр	71
Ліквідація неписьменності	72
А.С. Макареико	72
Розвиток фундаментальної науки	73
ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС 1920-их рр	73
Видатні персонали літературного процесу	74
Микола Хвильовий	74
МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО	75
ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО	75
РОЗВИТОК КІНОМИСТЕЦТВА	76
Образотворче мистецтво	76
Архітектура	77
СКУЛЬПТУРА 1920-30-их рр.	77
СТАЛІНСЬКА УНІФІКАЦІЯ ДУХОВНО-КУЛЬТУРНОГО ПРОЦЕСУ	78
ОСНОВНІ НАПРЯМИ СТАЛІНСЬКОЇ КУЛЬТУРНОЇ ПОЛІТИКИ	78
УНІФІКАЦІЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ УСРР (УРСР) ДО ЗАГАЛЬНОСОЮЗНИХ СТАНДАРТІВ 1930-их рр.	79
Наука в 1930-і рр	79
Література УСРР (УРСР) 1930-их рр	80
ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС У ГАЛИЧИНІ В 1930-і рр.	80
ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ГАЛИЧИНИ У 1930-і рр.	81
АРХІТЕКТУРА УРСР (ДРУГА ПОЛОВИНА 1930-м.рр.)	81
УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ	82
КУЛЬТУРНИЙ ПРОЦЕС В УРСР В 1946-1953 рр.	82
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ В ЧАСИ «ВІДЛИГИ»	83
В.О. СУХОМЛІНСЬКИЙ (1918- 1970)	83
Розвиток авіації та космонавтики	84

Художня проза 1950 - 1960 рр	84
Доба «шістдесятництва»	85
Театральне мистецтво	85
Оперне вокальне мистецтво	86
Музичне мистецтво	86
Кіномистецтво	87
Український кінематограф 1960 - 1970-их рр	87
Образотворче мистецтво	88
П.Ю. Шелест - Перший секретар ЦК КПУ (1963 - 1972).	88
Культурна політика кішія 1960-их - початку 1980-их рр	89
В.В. ЩЕРБИЦЬКИЙ - ПЕРШИЙ СЕКРЕТАР ЦК КПУ (1972 - 1989)	89
РОЗВИТОК ФУНДАМЕНТАЛЬНОЇ НАУКИ 1970 - 1990-І рр.	90
Дисидентський рух 1970-их рр	90
ЕСТРАДНА МУЗИКА 1970-их рр.	91
Український кінематограф 1970- 1980-их рр	91
КУЛЬТУРНИЙ ПРОЦЕС ЧАСІВ «ПЕРЕБУДОВИ» (1985 - 1991)	92
Розбудова національної культури незалежної держави	92
ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ПОЧАТКУ ХХІ ст.	93
Література	94

ВСТУП

Історія української культури - одна з ключових ланок виховного процесу в школі, яка формує національну ідентичність і національну свідомість громадянина в суспільстві. В історії культури в концентрованому вигляді поєднуються такі взаємопов'язані фундаментальні складники, як національна мова, національні традиції та історична пам'ять.

Посібник побудовано за тематично-хронологічним принципом. Пропоноване навчальне джерело представляє українську культуру у схемах, таблицях та ілюстраціях. Стисло й надійно суттєво характеризує окремих періодів української культури дозволяє вивчити особливості її розвитку та парадигмах загальноєвропейського культурно-історичного процесу.

У посібнику схарактеризовано процес становлення всіх напрямів розвитку культури та стилів мистецтва. простежено особливості формування національно-культурних ідентичностей. констатовано зв'язок часів через збереження та розвиток культурних традицій у контексті сучасного культурологічного підходу до культури України як коматексної системи.

Автори посібника керувались принципом охоплення у повній мірі всього українською культурною простору, не обмежуючи українську духовно-мистецьку панораму оглядом доробку лише стічноукраїнських культурних діячів в Україні чи за її межами. Проаналізовано як ті культурно-мистецькі явища, що тематично та ідейно пов'язані з Україною, хоча й виникли поза її територією, так і ті, що постали в Україні, але пов'язані з діячами неукраїнського походження.

Можливість ознайомитися з провідними досягненнями вітчизняної культури допоможе усвідомити її основні ціннісні константи, пробудить гордість і повагу до багатства, унікальності мистецтва й одночасно дозволить зрозуміти її місце у світовому культурному розмаїтті досягнень людства в загальносвітовому контексті.

КУЛЬТУРА ТА ЇЇ СТРУКТУРА

КУЛЬТУРА – ЦЕ СУКУПНІСТЬ МАТЕРІАЛЬНИХ І ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ, ВИРОБЛЕНИХ ЛЮДСЬКОЮ ПРОВАЖНОЮ СВОЄЇ ІСТОРІЇ; ВОНА ХАРАКТЕРИЗУЄ РІВЕНЬ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА, ПРОЦЕС СТВОРЕННЯ ЦИХ ЦІННОСТЕЙ ТА ХАРАКТЕР ЇХНЬОГО РОЗПОДІЛУ

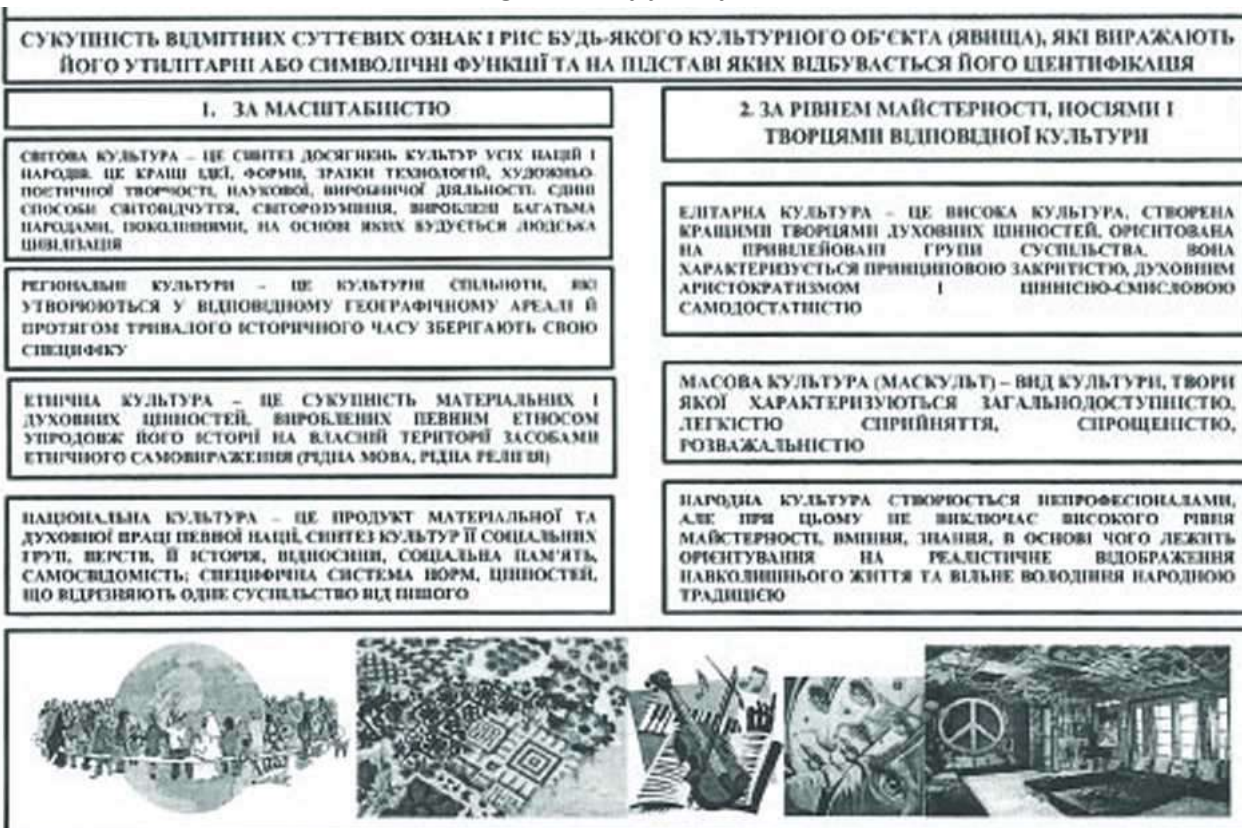
ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО РОЗКРИТТЯ СУТНОСТІ КУЛЬТУРИ

ОСНОВНІ ФУНКЦІ КУЛЬТУРИ

ФОРМИ КУЛЬТУРИ

ОСНОВНІ КОНЦЕПЦІЇ ПОХОДЖЕННЯ КУЛЬТУРИ

ЛІТЕРАТУРА

ЛІТЕРАТУРА – ЦЕ ВИД МИСТЕЦТВА, ЯКИЙ ЕСТЕТИЧНО ОСВОЮЄ СВІТ ЧЕРЕЗ ХУДОЖНЄ СЛОВО

	<p>ВИДИ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ</p>	
	<p>ЕПОС – ПОСЛІДОВНА РОЗПОВІДЬ ПРО НИЗКУ ПОДІЙ. ЕПІЧНИМИ ЖАНРАМИ ВВАЖАЮТЬ <i>РОМАН, ПОВІСТЬ, НОВЕЛУ, ОПОВІДАННЯ, НАРИС</i></p>	
	<p>ЛІРИКА (ТВІР, ВИКОНАНИЙ ПІД АКОМПАНеМЕНТ ЛІРИ) – ОДИН ІЗ ТРЬОХ РОДІВ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ, У ЯКОМУ НАВКОЛИШНЮ ДІЙСНІСТЬ ЗОБРАЖУЮТЬ ШЛЯХОМ ПЕРЕДАВАННЯ ПОЧУТТІВ, НАСТРОЇВ, ПЕРЕЖИВАНЬ, ЕМОЦІЙ ЛІРИЧНОГО ГЕРОЯ</p>	
	<p>ДРАМА (ДІЯ) ОБ'ЄДНУЄ ТВОРИ, ЩО ПРИЗНАЧЕНІ ДЛЯ ВИКОНАННЯ НА СЦЕНІ. ЇЇ ЖАНРОВІ ПІДВИДИ: <i>ТРАГЕДІЯ, КОМЕДІЯ, ДРАМА, МЕЛОДРАМА, ФАРС</i></p>	

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

МИСТЕЦТВО ВІДОБРАЖЕННЯ НАВКОЛИШНЬОЇ ДІЙСНОСТІ У ВИГЛЯДІ РІЗНИХ ХУДОЖНИХ ОБРАЗІВ НА ПЛОЩИНІ (ГРАФІКА, ЖИВОПИС) ТА У ПРОСТОРИ (СКУЛЬПТУРА)		
	ЖИВОПИС – це зображення на площині реальних картин життя людини та природи, а також наочне втілення образів, яких немає в реальності; які є наслідком людської фантазії. Основними засобами вираження живопису є малюнок, колорит, композиція, світлотінь, фактура	
	ГРАФІКА – вид образотворчого мистецтва, який використовує як основні зображувальні засоби лінії, штрихи, плями, що наносяться на папір, картон олівцем, вугільною або тушшю і створюють контур предмета або фігури	
	СКУЛЬПТУРА (ПЛАСТИКА) – вид образотворчого мистецтва, який відтворює образи дійсності у пластичних, об'ємно-просторових формах, використовуючи різноманітні (тверді і пластичні) матеріали	

ТЕМАТИЧНА ЖАНРОВА СИСТЕМА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

ЖАНР – це поділ виду мистецтва за тематичними, структурними або функціональними принципами	
ПОРТРЕТ 	ПЕЙЗАЖ
ІСТОРИЧНИЙ, БАТАЛЬНИЙ, МІФОЛОГІЧНИЙ, РЕЛІГІЙНИЙ, АНІМАЛІСТИЧНИЙ	
	

Живопис

ВИДИ ЖИВОПИСУ		
1. СТАНКОВИЙ, ЩО ВИКОНАНИЙ НА СПЕЦІАЛЬНО ПІДГОТОВЛЕНІЙ ПОВЕРХНІ (ПОЛОТНО, КАРТОН, ПАПІР, ДОШКА ТОЩО) З ВИКОРИСТАННЯМ ДЕЯКИХ ДОПОМІЖНИХ ПРИСТРОЇВ, ЯК-ОТ: МОЛЬБЕРТ, ПЛАНШЕТ		
ЖАНРИ СТАНКОВОГО ЖИВОПИСУ		
ПОРТРЕТ	ПЕЙЗАЖ	НАТЮРМОРТ
ПОБУТОВИЙ, БАТАЛЬНИЙ, ІСТОРІЧНИЙ, АНІМАЛІСТИЧНИЙ ЖАНРИ		ІКОНОПИС
2. МОНУМЕНТАЛЬНИЙ ЖИВОПИС НЕРОЗРІВНО ПОВ'ЯЗАНИЙ ІЗ АРХІТЕКТУРНИМ СЕРЕДОВИЩЕМ, Є ЕЛЕМЕНТОМ ЙОГО ОЗДОБЛЕННЯ, ВИКОНУЄТЬСЯ НА СТІНІ, СТЕЛІ, ПІДЛОЗІ, ВІКОННОМУ СКЛІ		
ВИДИ МОНУМЕНТАЛЬНОГО ЖИВОПИСУ		
ФРЕСКА	МОЗАЙКА	ВІТРАЖ
ЖАНРИ МОНУМЕНТАЛЬНОГО ЖИВОПИСУ		
ІСТОРІЧНИЙ	РЕЛІГІЙНИЙ	МІФОЛОГІЧНИЙ
ОСНОВНІ ТЕХНІЧНІ РІЗНОВИДИ ЖИВОПИСУ		
МАСЛЯНИЙ (ОЛІЙНИЙ) ЖИВОПИС, ЖИВОПИС ВОЛЯНИМИ ФАРБАМИ ПО ШТУКАТУРЦІ – СІРІЙ (ФРЕСКА) ТА СУХІЙ (АЛЬСЕККО), ТЕМПЕРА, ВОСКОВИЙ ЖИВОПИС, ЕМАЛЬ, МОЗАЙКА, ВІТРАЖ; АКВАРЕЛЬ, ГУАШ, ПАСТЕЛЬ, ТУШ ТОЩО		

ГРАФІКА

ГРАФІКА	
1. ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ	
СТАНКОВИЙ МАЛЮНОК (МАС САМОСТІЙНЕ МІСТЕЦЬКЕ ВІЗНАЧЕННЯ І ВИКОНУЄ НАСАМПЕРЕД ЕСТЕТИЧНУ ФУНКЦІЮ)	КНИЖКОВА МІНІАТЮРА (ІЛЮСТРАЦІЇ ДО СТАРОДАВНИХ КНИГ, ВИКОНАНІ ВІД РУКИ)
КНИЖКОВО-ЖУРНАЛЬНО-ГАЗЕТНА ГРАФІКА	КОМП'ЮТЕРНА ГРАФІКА
УЖИТКОВА (ПЛАКАТ, РЕКЛАМА, ПОШТОВІ МАРКИ, ПАПЕРОВІ ГРОШІ)	
2. ЗА СПОСОБОМ ВИКОНАННЯ	
ОРИГІНАЛЬНА ГРАФІКА (МАЛЮНОК, ЩО ІСНУЄ В ЄДИНОМУ ПРИМІРНИКУ)	ДРУКОВАНА (ГРАВЮРА, ВИКОНАНА ЯК ВІДТИСК ІЗ СПЕЦІАЛЬНОЇ ЗАГОТОВКИ, ЯКА МОЖЕ МАТИ БАГАТО ЕКЗЕМПЛЯРІВ, КОЖЕН З ЯКИХ ВІВЖАЮТЬ ОРІГІНАЛОМ)
3. ЗА КОЛОРІСТИКОЮ	
ПОЛІХРОМНА (РІЗНОКОЛЬОРОВА)	МОНОХРОМНА (ОЛНОКОЛЬОРНА)
4. ТЕХНІКИ ВИКОНАННЯ ГРАВЮРИ	
КСІЛОГРАФІЯ (ГРАВЮРА НА ДЕРЕВІ) – НАЙДАВНІША ТЕХНІКА ГРАВІРУВАННЯ ПО ДЕРЕВУ АБО ВІДБИТОК НА ПАПІРІ, ЗРОБЛЕНИЙ ІЗ ТАКОЇ ГРАВЮРИ	ЛІТОГРАФІЯ – ФАРБА ПІД ТИСКОМ ПЕРЕНОСИТЬСЯ З ПЛОСКОЇ ДРУКАРСЬКОЇ ФОРМИ (ВАПНЯКОВОЇ ПЛАСТИНИ) НА ПАПІР
ОФОРТ – РІЗНОВИД ГРАВЮРИ НА МЕТАЛІ, ЩО ДОЗВОЛЯЄ ОТРИМУВАТИ ВІДТИСКИ ІЗ ДРУКАРСЬКИХ ФОРМ, ЯКІ ПОНЕРЕДНЬО ОБРОБЛЕНІ КИСЛОТАМИ	ЛІНОГРАВЮРА (ГРАВЮРА НА ЛІНОЛЕУМІ) – ВІДБИТОК ІЗ МАЛЮНКА, ВИРІЗАНОГО НА ЛІНОЛЕУМІ АБО НА СХОЖОМУ З НИМ ПЛАСТИЧНОМУ МАТЕРІАЛІ

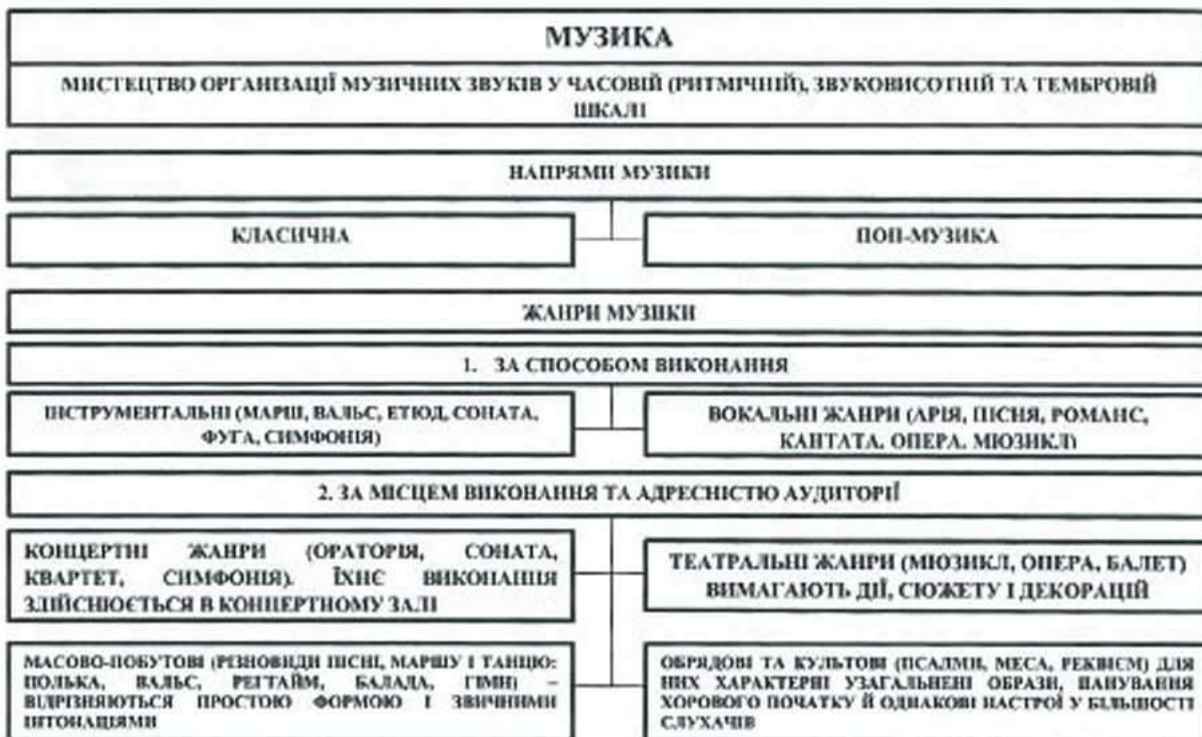
СКУЛЬПТУРА

СКУЛЬПТУРА			
1. ТЕХНІКИ СКУЛЬПТУРИ ЗАЛЕЖНО ВІД МАТЕРІАЛУ			
ЛІПЦЕННЯ (ГЛИНА, ГІПС, ПЛАСТИК)	ВІСІКАННЯ (МАРМУР, ГРАНІТ, ЛІД)	ВІРІЗУВАННЯ (ДЕРЕВО, КІСТКА)	
ЛІТВО (МЕТАЛ, СКЛО)	КУВАННЯ (МЕТАЛ)	ЧЕКАНКА (МЕТАЛ)	
2. ЗА ФОРМОЮ			
КРУГЛА СКУЛЬПТУРА	РЕЛЬЄФНА СКУЛЬПТУРА		
СТАТУЕТКА – ВІД ДРЕВНОЇ ПЛАСТИКИ; СТАТУЯ НАСТІЛЬНОГО РОЗМІРУ, БАГАТО МЕНШЕ НАТУРАЛЬНОЇ ВЕЛИЧИНИ, ЩО СЛУЖИТЬ ДЛЯ ПРИКРАСИ ІНТЕР'ЄРУ	ГОРЕЛЬЄФ – РІЗНОВІД СКУЛЬПТУРНОГО ОПУКЛОГО РЕЛЬЄФУ, У ЯКОМУ ЗОБРАЖЕННЯ ВИСТУПАЄ НАД ПЛОЩИННОЮ ФОНУ БІЛЬШЕ, НЕЖ НА ПОЛОВИНУ ОБ'ЄМУ, А ДЕЯКІ ЕЛЕМЕНТИ МОЖУТЬ БУТИ ЗОВСІМ ВІДОКРЕМЛЕНІ ВІД ПЛОЩИНИ		
БЮСТ (ПОГРУДДЯ) – ПОГРУДНЕ, ПОЯСНЕ АБО ОПІЧНЕ ЗОБРАЖЕННЯ ЛЮДИНИ В КРУГЛІЙ СКУЛЬПТУРІ	БАРЕЛЬЄФ – ВІД СКУЛЬПТУРИ, У ЯКОМУ ОПУКЛЕ ЗОБРАЖЕННЯ ВИСТУПАЄ НАД ПЛОЩИННОЮ ФОНУ НЕ БІЛЬШЕ НЕЖ НА ПОЛОВИНУ ОБ'ЄМУ		
СТАТУЯ – ОБ'ЄМНЕ ЗОБРАЖЕННЯ ЛЮДСЬКОЇ ФІГУРИ В РОСТ, А ТАКОЖ ТВАРИНИ АБО ФАНТАСТИЧНОЇ ІСТОТИ, ЗАЗВІЧАЙ РОЗМІШУЄТЬСЯ НА ПОСТАМЕНТІ	КОНТРЕЛЬЄФ (ВІД ЛАТ. CONTRA – «ПРОТЬ» І «РЕЛЬЄФ») – ВІД ПОГЛИБЛЕНОГО РЕЛЬЄФУ, ЩО ЯВЛЯЄ СОБОЮ «НЕГАТИВ» БАРЕЛЬЄФА		
СКУЛЬПТУРНА ГРУПА – ГРУПА З ДВОХ АБО БІЛЬШЕ ФІГУР, ПОВ'ЯЗАНІХ МІЖ СОБОЮ ЗА ЗМІСТОМ ТА КОМПОЗИЦІЙНО			
3. ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ			
СТАНКОВА	МОНУМЕНТАЛЬНА	ДЕКОРАТИВНА	МАЛИХ ФОРМ
4. ГОЛОВНІ ЖАНРИ			
ПОРТРЕТ, ПЕЙЗАЖ, ІСТОРИЧНИЙ, БАТАЛЬНИЙ, МИФОЛОГІЧНИЙ, РЕЛІГІЙНИЙ, АНІМАЛІСТИЧНИЙ			

АРХІТЕКТУРА

АРХІТЕКТУРА	
МІСТЕЦТВО ПРОЕКТУВАТИ І БУДУВАТИ СПОРУДИ ТА ЇХНІ КОМПЛЕКСИ, ЩО СТВОРЮЮТЬ МАТЕРІАЛЬНО ОРГАНІЗОВАНЕ СЕРЕДОВИЩЕ, НЕОБХІДНЕ ЛЮДЯМ ДЛЯ ЇХНЬОГО ЖИТТЯ Й ДІЯЛЬНОСТІ, ВІДПОВІДНО ДО ПРИЗНАЧЕННЯ, ТЕХНІЧНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ТА ЕСТЕТИЧНИХ ПЕРЕКОНАНЬ СУСПІЛЬСТВА	
1. ЗАСОБИ АРХІТЕКТУРИ	
СИМЕТРИЧНІСТЬ ЧИ АСИМЕТРИЧНІСТЬ	МАСШТАБ
КОМПОЗИЦІЯ	КОЛІР
РИТМ (СПІВВІДНОШЕННЯ ВЕРТИКАЛЬНИХ І ГОРИЗОНТАЛЬНИХ ЧЛЕНУВАНЬ)	БУДІВЕЛЬНА КОНСТРУКЦІЯ
2. ЗА ФУНКЦІОНАЛЬНИМ ПРИЗНАЧЕННЯМ	
ЖИТЛОВА	ЦИВІЛЬНО-ГРОМАДСЬКА
КУЛЬТОВА (РЕЛІГІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ)	ПАЛАЦОВА
ФОРТИФІКАЦІЙНА (ОБОРОННА)	ПРОМИСЛОВА
ЛАНДШАФТНА (САДИ, ПАРКИ, СКВЕРИ ТА ІНШІ СЕРЕДОВИЩА, У ЯКИХ МАТЕРІАЛОМ Є ЛАНДШАФТ І ПРИРОДНА РОСЛИННІСТЬ)	

МУЗИКА

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

КІНОМИСТЕЦТВО

КІНОМИСТЕЦТВО		
ІНТЕГРАЛЬНИЙ ВИД ХУДОЖНЬОЇ ТВОРЧОСТІ НА ОСНОВІ СИНТЕЗУ ЕСТЕТИЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ЛІТЕРАТУРИ, ТЕАТРАЛЬНОГО ТА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА, МУЗИКИ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНІЧНИХ ІННОВАЦІЙ, ДИНАМІККИ РУХОМИХ ОБРАЗІВ, ФОТОГРАФІЧНОЇ ПРИРОДИ ЗОБРАЖЕННЯ, ЩО ДОЗВОЛЯЄ З ГРАНИЧНОЮ ДОСТОВІРНІСТЮ ВІДТВОРЮВАТИ БУДЬ-ЯКІ КАРТИНИ ДІЙНОСТІ		
	ЖАНРИ КІНОМИСТЕЦТВА	
	ХУДОЖНІЙ (ІГРОВИЙ) КІНЕМАТОГРАФ, ЯКИЙ РЕАЛІЗУЄ ЗАСОБАМИ ВИКОНАВЧОЇ ТВОРЧОСТІ ЗАДУМ КІНОДРАМАТИЧНОГО ТВОРУ АБО АДАПТОВАНОГО ТВОРУ ПОЕЗІЇ ЧИ ПРОЗИ	
	ДОКУМЕНТАЛЬНИЙ КІНЕМАТОГРАФ, ЯКИЙ Є ОСОБЛИВИМ ВИДОМ ОБРАЗНОЇ ПУБЛІЦИСТИКИ	
	МУЛЬТИПЛІКАЦІЯ ЧИ АНІМАЦІЯ, ЩО ОЖИВЛЯЮТЬ ГРАФІЧНІ ТА ЛЯЛЬКОВІ ПЕРСОНАЖІ	
	НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ КІНЕМАТОГРАФ, ЯКИЙ ВИКОРИСТОВУЄ ЗАСОБИ ВСІХ ТРЬОХ ЖАНРІВ ДЛЯ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ЗНАТЬ	

ПОЧАТОК ФОРМУВАННЯ ЛЮДСЬКОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

ПОЧАТОК ФОРМУВАННЯ ЛЮДСЬКОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ	
КАМ'ЯНИЙ ВІК	
<i>ПАЛЕОЛІТ – СТАРОДАВНІЙ КАМ'ЯНИЙ ВІК</i>	<i>МЕЗОЛІТ – СЕРЕДНІЙ КАМ'ЯНИЙ ВІК – 10 – 6 тис. років тому</i>
<i>РАННІЙ – ВІД ПОЯВИ ЛЮДИНИ – 150 тис. років тому</i>	<i>НЕОЛІТ – НОВИЙ КАМ'ЯНИЙ ВІК – 6 – 4 тис. років тому</i>
<i>СЕРЕДНІЙ – 150 – 35 тис. років тому</i>	<i>ЕНЕОЛІТ – МІДНО-КАМ'ЯНИЙ ВІК 4 – 3 тис. років тому</i>
<i>ПІЗНІЙ – 35 – 11 тис. років тому</i>	
БРОНЗОВИЙ ВІК – 2 – 1 тис. років тому	
ЗАЛІЗНИЙ ВІК – 1 тис. до н.е. – 5 ст. н.е.	
	

МИСТЕЦТВО ТА ЙОГО КЛАСИФІКАЦІЯ

НЕОЛІТИЧНА РЕВОЛЮЦІЯ

ТРИПІЛЬСЬКА НЕОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА (IV-II тис. до н.е.)

ТРИПІЛЬСЬКА НЕОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА (IV-II тис. до н.е.)

ПЕРЕХІДНИЙ ПЕРІОД ВІД КАМ'ЯНОЇ ДОБИ ДО БРОНЗОВОЇ НАЗИВАЮТЬ *МІДНО-КАМ'ЯНИМ ВІКОМ, АБО ЕНЕОЛІТОМ (КІНЕЦЬ IV-III тис. до н. е.)*.

Вікторій Хвойка
(1850 – 1914)

НАЙБІЛЬШ РАННІМИ СУСПІЛЬНИМИ УТВОРЕННЯМИ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ, ЩО ВСТУПИЛИ В НОВУ ЕПОХУ, БУЛИ ЗЕМЛЕРОБСЬКО-СКОТАРСЬКІ ПЛЕМЕНА *ТРИПІЛЬСЬКОЇ КУЛЬТУРИ* (НАЗВА ПОХОДИТЬ ВІД ПОСЕЛЕННЯ ПОБЛИЗУ с. ТРИПІЛЛЯ НА КИЇВЩИНІ, ДОСЛІДЖЕНОГО В. ХВОЙКОЮ)

ОСОБЛИВОСТІ ТРИПІЛЬСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

ОСОБЛИВОСТІ ТРИПІЛЬСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

ПОСЕЛЕННЯ ЗВОДИЛИ НА ВІДКРИТИХ МІСЦЯХ БЕЗ ОБОРОННИХ СПОРУД

ЖИТЛО СПОРУДЖУВАЛИ ПО КОЛУ, ОДНЕ БЛЯ ОДНОГО, СЕРЕДИНУ ЗАЛИШАЛИ ПОРОЖНЬОЮ

ХАТИ БУДУВАЛИ КАРКАСНІ; ПРОМІЖКИ МІЖ СТОВПАМИ ЗАПІТАЛИ ЛОЗОЮ ТА ОБМАЗУВАЛИ ЗОВНІ ТА ЗСЕРЕДИНИ ТОВСТИМ ШАРОМ ГЛИНИ

РОЗМІРИ БУДИВЕЛЬ БУЛИ ВЕЛИКИМИ — 100-140 кв. м.; СТІНИ РОЗПІСУВАЛИ ЯСКРАВИМИ ФАРБАМИ, РІЗНОКОЛЬОРОВИМ ОРНАМЕНТОМ

ВИСОКИЙ РІВЕНЬ МИСТЕЦТВА КЕРАМІКИ

ВИСОКА КУЛЬТУРА ЗЕМЛЕРОБСТВА

СОЦІАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ: СКОТАРСЬКО-ХЛІБОРОБСЬКІ ГРОМАДИ З КОЛЕКТИВНОЮ ВЛАСНІСТЮ НА ХУДОБУ

КИММЕРІЙЦІ

КИММЕРІЙЦІ	
КОЧОВІ ПЛЕМЕНА IX – ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ VII ст. до н. е., ЯКІ ПРОЖИВАЛИ НА ПРОСТОРАХ ВІД ВОЛГИ ДО ДУНАЮ	
КИММЕРІЙСЬКІ ПАМ'ЯТКИ	
ЧОРНОГОРІВСЬКИЙ СТУПІНЬ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ	
	<p>КИММЕРІЙСЬКІ ПАМ'ЯТКИ ПРЕДСТАВЛЕНО ЛИШЕ ПОХОВАННЯМИ, ЗАЗВИЧАЙ КУРГАННИМИ. ХОВАЛИ У ПРОСТИХ ПРЯМОКУТНИХ ТА ОВАЛЬНИХ ЯМАХ, ІНОДІ З ДЕРЕВ'ЯНИМ ПЕРЕКРИТТЯМ У СКОРЧЕНОМУ НА БОЦІ ПОЛОЖЕННІ. ПОСУД – ТОВСТОСТІННІ КРУГЛОТІЛІ ГОРЩИКИ, ЧАСТО ОРНАМЕНТОВАНІ ПАЛІТНИМ ВАЛІКОМ ІЗ «ВУСИКАМИ», КУБКИ З ЦИЛІНДРИЧНИМИ ШИЙКАМИ І ЧЕРПАКИ, ОРНАМЕНТОВАНІ КАПЕЛЮРАМИ, ШНІЩЕЧКАМИ, ЛОЩЕНІ КУБКИ ТА ДЕРЕВ'ЯНІ КУБКИ ІЗ ЗОЛОТНИМИ ПЛАСТИНКАМИ</p>
НОВОЧЕРКАСЬКИЙ СТУПІНЬ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ	
	<p>ЗМІНИВСЯ ПОХОВАЛЬНИЙ ОБРЯД: З'ЯВИЛИСЯ ГЛИБОКІ ЯМИ, ВІДОМІ ПРЯМОКУТНІ ЯМИ З ДЕРЕВ'ЯНИМ ДАХОМ, ПОСТАВЛЕНИМ НА ДЕРЕВ'ЯНІ СТОВПИ. ПРЕДМЕТИ ПОЧАЛИ КЛАСТИ І НА ПЕРЕКРИТТЯ. ПОШИРИЛАСЯ СУЦІЛЬНО ЗАЛІЗНА ЗБРОЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ Й ЗАЛІЗНІ ПАКОНЕЧНИКИ СТРІЛ, ЗАМІСТЬ СТРЕМЕНОПОДІБНИХ – ДВОКІЛЬЧАСТІ ВУДИЛА. У ПОСУДІ СТАЛИ ПЕРЕВАЖАТИ КУБКИ, ПРИКРАШЕНІ ГЕОМЕТРИЧНИМ ОРНАМЕНТОМ</p>

СКІФИ

СКІФИ	
КОЧОВІ ІРАНСЬКІ ПЛЕМЕНА, ЯКІ ВТОРГЛИСЯ У ПРИЧОРНОМОРСЬКІ СТЕПИ НА МЕЖІ VII–VI ст. до н. е., ВИТІСНИВШИ КИММЕРІЙЦІВ	
ОСОБЛИВОСТІ СКІФСЬКОГО МИСТЕЦТВА	
ПОСІДНАННЯ СХІДНИХ ЕЛЕМЕНТІВ З КЛАСИЧНИМИ ГРЕЦЬКИМИ	ВИСОКОГО РІВНЯ РОЗВИТКУ ДОСЯГЛА ЮВЕЛІРНА СПРАВА
ПЕРЕВАГА АНИМАЛІСТИЧНОГО ТА МІФОЛОГІЧНОГО ЖАНРІВ	ВИКОРИСТАННЯ БАГАТОФІГУРНИХ КОМПОЗИЦІЙ
ОСОБЛИВИЙ СКІФСЬКИЙ МИСТЕЦЬКИЙ СТИЛЬ – ЗООМОРФНИЙ (ЗВІРННИЙ)	
	

САРМАТИ

САРМАТИ	
КОЧОВИЙ ІРАНОМОВНИЙ НАРОД, ЯКИЙ НАЛЕЖАВ ДО ІРАНСЬКОЇ ГРУПИ НАРОДІВ І МЕШКАВ НА МЕЖІ НАШОЇ ЕРИ У САРМАТІЇ, ЩО ЗАЙМАЛА ТЕРИТОРІЮ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ ТА ПРИЛЕГЛІ ДО НЕЇ ЗЕМЛІ	
ОСОБЛИВОСТІ МИСТЕЦТВА	
СЕМИБОЖЖЯ З ПРОВІДНИМ КУЛЬТОМ БОГА ВІЙНИ, ЯКОГО УОСОБЛЯЄ МЕЧ, А ТАКОЖ ПОКЛОНІННЯМ СОНЦЮ ТА ВОГНЮ	
РЕЛІГІЙНО-КУЛЬТОВИЙ АНІМАЛІЗМ	АНІМАЛІСТИЧНИЙ ЖАНР
	

АНТИЧНИЙ ВПЛИВ НА УКРАЇНСЬКУ КУЛЬТУРУ

АНТИЧНИЙ ВПЛИВ НА УКРАЇНСЬКУ КУЛЬТУРУ	
ЕТАПИ АНТИЧНОЇ КОЛОНІЗАЦІЇ	
1. СЕРЕДИНА VII ст. до н.е. ЗАКЛАДЕНІ МІСТА ІСТРІЯ (ПОНІЗЗЯ ДУНАЮ) ТА БОРИСФЕН (в. БЕРЕЗАНЬ, ПОБЛИЗУ СУЧАСНОГО МІСТА ОЧАКОВА)	
ПЕРША ПОЛОВИНА VI ст. до н.е. – ОЛЬВІЯ (С. ПАРУТИНЕ У МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛ.), ПАНТИКАПЕЙ (КЕРЧ), ФЕОДОСІЯ	
ДРУГА ПОЛОВИНА VI ст. – ПОЧАТОК V ст. до н.е. – ТІРА (БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ), КЕРКІНІТІД (СВІПАТОРІЯ)	
. V ст. до н.е. – ХЕРСОНЕС (СЕВАСТОПОЛЬ)	
ЧОРНОМОРСЬКИЙ ВАРІАНТ АНТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	
СИНТЕЗ ГРЕЦЬКОЇ, РИМСЬКОЇ ТА МІСЦЕВОЇ КУЛЬТУР	
УНІКАЛЬНІСТЬ ПЕЖЕНЕРНИХ РІШЕНЬ АРХІТЕКТУРНИХ СПОРУД	
ВІКОРИСТАННЯ МІСЦЕВИХ МАТЕРІАЛІВ У АРХІТЕКТУРІ	
	

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ПРАСЛОВ'ЯН

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ПРАСЛОВ'ЯН		
КУЛЬТУРА	ГЕОГРАФІЧНІ МЕЖІ	ХРОНОЛОГІЧНІ МЕЖІ
ТШИНЕЦЬКО-КОМАРІВСЬКА	ВІД БУГУ ДО ДЕСНИ	сер. XII тис. до н.е.
БЛОГРУДІВСЬКА	ЛІСОСТЕПОВА ПРАВОБЕРЕЖНА УКРАЇНА	XI – IX ст. до н.е.
ЧОРНОЛІСЬКА	МІЖ ДНІПРОМ ТА ДНІСТРОМ	X – VIII ст. до н.е.
ЗАРУБИНЕЦЬКА	ВІД ПРИП'ЯТІ ДО ПОДНІПРОВ'Я	II ст. до н. е. – II ст. н. е.
ЧЕРНЯХІВСЬКА	МІЖ СІВЕРСЬКИМ ДОНЦЕМ І ПРУТОМ	КІНЕЦЬ II – IV ст.
ПЕНЬКІВСЬКА	ВІД ВЕРХНЬОГО ДІНЦЯ ДО ДНІСТРА І ПРУТУ	IV – VII ст.
КОРЧАЦЬКА	ПОЛІССЯ, ВОЛИНЬ, ПІВНІЧНЕ ПОДІЛЛЯ Й ГАЛИЧИНА	VI – VII ст.
КОЛОЧИНСЬКА	ПІВНІЧНА НАДДНІПРЯНЩИНА	сер. V – сер. VII ст.

ДЕРЖАВА АНТІВ

ДЕРЖАВА АНТІВ

ДЕРЖАВА АНТІВ ПРОІСНУВАЛА БЛИЗЬКО ТРЬОХ СТОЛІТЬ (КІНЕЦЬ IV – ПОЧАТОК VII ст.). 602 р. ЗАГІНУЛА ПІД НАТИСКОМ АВАРІВ

ПЕНЬКІВСЬКА КУЛЬТУРА

АРХЕОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА, ЩО ІСНУВАЛА ПРОТЯГОМ V–VIII ст. ВІД ПРУТУ ДО СІВЕРСЬКОГО ДОНЦЯ, ЗАЙМАЮЧИ ПЕРЕВАЖНО ЛІСОСТЕПОВУ СМУГУ УКРАЇНИ

РОЗВИТОК ГАЛУЗИ ЗАЛІЗНОГО ВИРОБНИЦТВА

КЕРАМІКА БУЛА ПЕРЕВАЖНО ПЕРЕДСТАВЛЕНА ПЕРШ ЗА ВСЕ. ГОРЩИКАМИ БІКОНІЧНОЇ ФОРМИ

ЗБРОЮ ПРЕЗЕНТОВАНО ПЕРЕВАЖНО НАКОНЕЧНИКАМИ СТРІЛ І СПИСІВ

ПОХОВАННЯ ПЕРЕДСТАВЛЕНО ХАРАКТЕРНИМ ДЛЯ СЛОВ'ЯН ТРУПОСПАЛЕННЯМ НА СТОРОНІ, РЕШТКИ ТІЛ ХОРОНИЛИ У ЯМКАХ

ХРИСТІАНСТВО ТА ДУХОВНО-КУЛЬТУРНИЙ ПРОЦЕС КИЇВСЬКОЇ РУСИ

РОЗВИТОК ОСВІТИ В КИЇВСЬКІЙ РУСИ

ПИСЕМНА ЛІТЕРАТУРА. ВИДИ І ЖАНРИ

ПЕРЕКЛАДНА ЛІТЕРАТУРА

ОРИГІНАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

ОРИГІНАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

<p>БІБЛІЙНА ЛІТЕРАТУРА. ПРИКЛАДОМ ЦЬОГО ЖАНРУ Є ОСТРОМИРОВЕ СВАНГЕЛІС (1056 – 1057) — ШЕДЕВР ВІТЧИЗНЯНОЇ ТА СВІТОВОЇ КУЛЬТУРИ. КНИГА, СТВОРЕНА ПРИ СОФІЙСЬКОМУ СОБОРІ</p>		<p>ЛІТОПИСИ – ЗАПИСИ НАЙВАЖЛИВИШИХ ПОДІЙ МОНАСТІРСЬКОГО ЖИТТЯ ЗА РОКАМИ (ЗА ЛІТАМИ), ЯКІ ВЕЛИ ЧЕНЦІ ПРИ МОНАСТІРЯХ. «КІЇВСЬКИЙ ЗВІД» (1037 – 1039), «НОВГОРОДСЬКИЙ ЛІТОПИС» (1059), ПЕЧЕРСЬКИЙ ЛІТОПИСНИЙ ЗВІД (1073), «ПОВІСТЬ МІНУЛИХ ЛІТ» (1113), ЗВІД ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО (1260)</p>	
<p>ОРАТОРСЬКА ЛІТЕРАТУРА, АБО ЦЕРКОВНА ПРОПОВІДЬ – ХРИСТІЯНСЬКА ЦЕРКОВНА НАСТАНОВА, ЗАВДАННЯМ ЯКОЇ Є РОЗПОВІСТИ Й РОЗТЛУМАЧИТИ ХРИСТІЯНСЬКЕ ВЧЕННЯ. «СЛОВО ПРО ЗАКОН І БЛАГОДАТЬ» МИТРОПОЛИТА ІЛАРІОНА (1037 / 1051)</p>		<p>ЖИТІЙНА ЛІТЕРАТУРА. ПЕРША ТЕМАТИЧНА ГРУПА – ТВОРИ, У ЯКИХ ПРОСЛАВЛЯЄТЬСЯ ПОДВИГ ХРЕСТИТЕЛІВ РУСІ, «РІВНОАПОСТОЛЬНИХ» КНЯЗІВ ОЛЬГИ ТА ЇЇ ОНУКА КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА. ДРУГА – ТВОРИ ПРО КНЯЗІВ, ЯКИХ СПІКЛАЛА МУЧЕНИЦЬКА СМЕРТЬ</p>	
<p>ПОВЧАЛЬНА, АБО ПЕДАГОГІЧНА ЛІТЕРАТУРА – ТВОРИ, ЯКИМ НАДАНО ХУДОЖНЬОЇ ФОРМИ ДЛЯ ЛЕГШОГО СПРИЙНЯТТЯ Й ЗАСВОЄННЯ ФІЛОСОФСЬКИХ, РЕЛІГІЙНИХ, МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ ТА ІНШИХ НАУКОВИХ ЗНАТЬ, ЦЕЛІ. «ПОВЧАННЯ ДУЖЬ» ВОЛОДИМИРА МОНОМАХА (1109), «ПОВЧАННЯ БРАТІЙ» ЛУКИ ЖИДІЯТИ (до 1059)</p>		<p>ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА. НАЙКРАЩИМИ ТВОРАМИ СТАРОУКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА Є «СЛОВО О ПОЛКУ ГОРЕВИМ» (кінець XII ст.) ТА «СЛОВО ПРО ПОГИБЕЛЬ РУСЬКОЇ ЗЕМЛІ» (XIII ст.)</p>	
<p>ПАЛОМНИЦЬКА ЛІТЕРАТУРА. ЇЇ ВИНИКНЕННЯ ПОВ'ЯЗАНЕ З ПОШИРЕННЯМ ПОДОРОЖЕЙ (ПАЛОМНИЦТВ) ДО РІЗНИХ РЕЛІГІЙНИХ ЦЕНТРІВ – ДО КОНСТАНТИНОПОЛЯ, АФОНСЬКИХ МОНАСТІРІВ І ОСОБЛИВО ДО ПАЛЕСТИНИ</p>			

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ АРХІТЕКТУРИ

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ АРХІТЕКТУРИ

ДЕРЕВ'ЯНЕ ЗОЛЧЕСТВО

БАГАТИЙ АРХІТЕКТУРНИЙ ДЕКОР БУДИНКІВ	КАРКАСНО-СТОВПОВА КОНСТРУКЦІЯ
--------------------------------------	-------------------------------

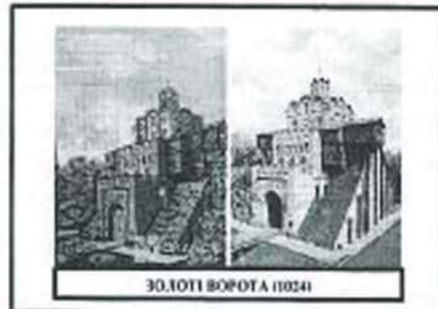
КАМ'ЯНЕ ЗОЛЧЕСТВО

ВІЗАНТІЙСЬКИЙ СТИЛЬ ПРИПАДАЄ НА ДРУГУ ПОЛОВИНУ I тис. н.е. ВІН СФОРМУВАВСЯ У ВІЗАНТІЇ, ПОШИРИВСЯ НА ПІВДЕННУ Й СХІДНУ ЄВРОПУ, ЧАСТИНУ АЗІЇ. ОСНОВНІ РИСИ – УРОЧИСТІСТЬ, ПАНУВАННЯ СУВОРОГО КАНОНУ (ЖОРСТКОГО ПРАВИЛА У ФОРМАХ МИСТЕЦТВА), ВИДОВИЦНІСТЬ, МОНУМЕНТАЛЬНІСТЬ ФОРМ, ФРЕСКОВІ РОЗПИСИ В ІНТЕР'ЄРІ. ВІЗАНТІЙСЬКИЙ СТИЛЬ БУВ ПРЕДСТАВЛЕНИЙ В АРХІТЕКТУРІ КІЇВСЬКОЇ РУСІ

САКРАЛЬНІ СПОРУДИ

ФОРТИФІКАЦІЙНІ СПОРУДИ

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

<p>МОЗАІКА – ЦЕ ВИД МОНУМЕНТАЛЬНОГО ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА, ЩО ЯВЛЯЄ СОБОЮ ЗОБРАЖЕННЯ, ВИКЛАДЕНЕ НА СТІНІ ЧИ ПІДЛОЗІ З РІЗНОКОЛЬОРОВИХ ШМАТОЧКІВ СМАЛЬТИ (НЕПРОЗОРОГО СКЛА). <i>МОЗАІКИ СОФІЇ КИЇВСЬКОЇ</i></p>			<p>ФРЕСКИ (ВІД ІТАЛ. «СВЕЖИЙ», «ВОЛОГИЙ») – ВИД МОНУМЕНТАЛЬНОГО ЖИВОПИСУ, ЩО ЯВЛЯЄ СОБОЮ МАЛЮНОК НА ВОГКІЙ СТІНІ ВОДЯНИМИ ФАРБАМИ. ФРЕСКИ КИРИЛІВСЬКОЇ ЦЕРКВИ У КИЇВІ</p>
--	---	--	---

<p>ІКОНОПИСАННЯ – РІЗНОВИД СТАНКОВОГО ЖИВОПИСУ, ТВОРИ ЯКОГО ПРИСВЯЧУВАЛИСЯ ЗОБРАЖЕННЮ БІБЛІЙНИХ ГЕРОЇВ І ВИКОНУВАЛИСЯ НА ДОНІКАХ, УКРИТИХ ОСОБЛИВИМ ГРУНТОМ, ДО СКЛАДУ ЯКОГО ВХОДИЛИ КЛЕЙ ТА КРЕЙДА, ТЕМПЕРНИМИ ФАРБАМИ (ТОБТО РОВЕДЕНИМИ ЯЄЧНИМ ЖОВТКОМ). <i>АЛПІЙ ПЕЧЕРСЬКИЙ (1059 – 1114). ПРАВОСЛАВНИЙ СВЯТИЙ, КИЇВСЬКИЙ ІКОНОПИСЕЦЬ І МОЗАІСТ, ЮВЕЛІР, ЛІКАР, ЧЕРНЕЦЬ ТА СВЯЩЕННИК КИЇВО-ПЕЧЕРСЬКОГО МОНАСТІРЯ. «ПЕЧЕРСЬКА БОГОМАТІР З ПЕРЕДСТОЯЩИМИ АНТОНІСМ І ФЕОДОСІЄМ»</i></p>	
--	---

<p>РЕЛЬЄФНА СКУЛЬПТУРА – РІЗЬБЛЕННЯ ПО КАМЕНЮ. РІЗЬБЛЕНІ ПЛИТИ, ВИГОТОВЛЕНІ В ТЕХНІЦІ ОРНАМЕНТАЛЬНОГО ТА ТЕМАТИЧНОГО РЕЛЬЄФУ НА ХОРАХ СОФІЇ КИЇВСЬКОЇ</p>			<p>КНИЖКОВА МІНІАТЮРА – ХУДОЖНЄ ОЗДОБЛЕННЯ ТА ІЛЮСТРАЦІЇ ДО РУКОПИСНИХ КНИГ. <i>«ОСТРОМІРОВЕ ЄВАНГЕЛІЄ» (1056 – 1057)</i></p>
---	---	--	--

ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВЕ МИСТЕЦТВО

ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВЕ МИСТЕЦТВО

<p>МЕТАЛОБРОБКА ВКЛЮЧАЛА В СЕБЕ ЮВЕЛІРНЕ РЕМЕСЛО ТА ХУДОЖНЄ ЛІТВО. ТЕХНІКИ ЮВЕЛІРНОГО МИСТЕЦТВА: 1. ЧЕРНЬ – ЧОРНІ АБО ТЕМНО-СІРІ ЗОБРАЖЕННЯ, НАНЕСЕНІ НА МЕТАЛ – ЗОЛОТО ЧИ СРІБЛО – ШЛЯХОМ ГРАВІРУВАННЯ І ЗАПОВНЕННЯ ЗАГЛИБЛЕНИХ ЛІНІЙ СПЕЦІАЛЬНИМ СПЛАВОМ. 2. ЗЕРНЬ – ДРІБНІ ЗОЛОТІ АБО СРІБНІ КУЛЬКІ ДІАМЕТРОМ 0,1 ММ НАПАЮВАЛИСЯ НА ОРНАМЕНТ, ЩО ПРИКРАШАВ ЮВЕЛІРНІ ВИРОБИ. 3. СКАНЬ – ОРНАМЕНТИ З НАЙТОНШОГО СКРУЧЕНОГО ДРОТКА. 4. ПЕРЕГОРОДЧАСТА ЕМАЛЬ (ЗАПОВНЕННЯ РІВНОКОЛЬОРОВИМИ ЕМАЛЯМИ ПРОМІЖКІВ МІЖ МЕТАЛЕВИМИ ПЕРЕГОРОДКАМИ, НАПАЯНИМИ РЕБРОМ НА ПОВЕРХНЮ МЕТАЛУ). ХУДОЖНЄ ЛІТВО. ДАВНЬОРУСЬКІ МАЙСТРИ ВІДЛИВАЛИ БЕЗЛІЧ РЕЗНОМАНТНИХ ПРЕДМЕТІВ – ВІД МАЛЕСЕНЬКИХ ГУДЗИКІВ ДО ВЕЛИКИХ ПАНИКАДІЛ-ХОРОСІВ І ЦЕРКОВНИХ ДІВОНІВ</p>	
---	---

	<p>РІЗЬБА ПО ДЕРЕВУ І КОСТІ. РІЗЬБЯРІ ПО ДЕРЕВУ ПРИКРАШАЛИ ФАСАДИ ЗРУБНИХ БУДІВЕЛЬ, ОДВІРКИ, РЕЧІ ДОМАШНЬОГО ВЖИТКУ, ЧОВНИ, САНИ ТОЩО. ОРНАМЕНТ РІЗЬБИ ПО ДЕРЕВУ І КОСТІ БУВ ГЕОМЕТРИЧНИЙ, РІДШЕ – РОСЛИННО-ГЕОМЕТРИЧНИЙ</p>
---	---

<p>ГОНЧАРСТВО – ОБРОБКА ГЛИНИ ТА ВИГОТОВЛЕННЯ РЕЗНОМАНТНОГО КУХОННОГО ПОСУДУ, А ТАКОЖ ПЕГЛІВ, КАХЛІВ ТА ІНШОЇ КЕРАМІКИ. БІЛЬШІСТЬ ВИРОБІВ ФОРМУВАЛАСЯ НА ГОНЧАРНОМУ КРУЗІ І ВИПАЛЮВАЛАСЯ У ДВОКАМЕРНИХ ГОРНАХ. АСОРТИМЕНТ РЕЗНОМАНТНИЙ – ГОРЩИКИ, МИСКИ, ГЛЕЧНИКИ, КОРЧАГИ, ЧЕРПАКИ, СВІЧНИКИ, СВІТІЛЬНИКИ, ПИСАНКИ, АРХ. ПІЛТКИ, ДРІБНА ПЛАСТИКА, ГОЛОСНИКИ. У ДЕКОРІ ПОСУДУ ПЕРЕВАЖАЛИ СМУТНІ, ХВИЛЯСТІ ЛІНІЇ, РЯДНІ РИСОК, ВІДБИТКИ ШТАМПА</p>	
---	---

ОСОБЛИВОСТІ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

ОСОБЛИВОСТІ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА		
<p style="text-align: center; margin: 0;">ПОЯВА НОВИХ НАРОДНОПИСЕНИХ ЖАНРІВ</p> <p style="margin: 0;">БІЛІННИЙ ЕПОС (X – XI ст.) У ХУДОЖНЬО-ПОЕТИЧНІЙ ФОРМІ ВІДОБРАЖЕНО БОРОТЬБУ НАРОДУ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ, УТІЛНО ПАТРІОТИЧНІ ІДЕЇ, УЯВЛЕННЯ ПРО ГЕРОІВ-БОГАТИРІВ</p>	<p style="text-align: center; margin: 0;">РОЗВИТОК НАРОДНОЇ ПІСЕННОЇ ТВОРЧОСТІ</p> <p style="margin: 0;">СКОМОРОХИ – СХІДНОСЛОВ'ЯНСЬКІ ПРОФЕСІЙНІ МАСТРИ СПІВУ І АКТОРИ (ЛІЩЕВІ), УЧАСНИКИ СВЯТ, ОБРЯДІВ, ПІСЬОК, СОЦІАЛЬНИХ САТИР («ГЛОМ»), ВИКОНУВАЛИ У МАСКАХ І «СУКНІ СКОМОРОХА» ПІД АКОМПАНеМЕНТ ГУДКА, ГУСЛІВ, БАЛАЛАЙКИ, ДОМРИ, ВОЛТІВКИ, БУБНА</p>	
<p style="text-align: center; margin: 0;">ЗАСТОСУВАННЯ ВІЙСЬКОВОЇ МУЗИКИ В БОЙОВИХ ДІЯХ</p> <p style="margin: 0;">МУЗИКА СУПРОВОДЖУВАЛА РАТНІ ПОХОДИ КНЯЖИХ БОЙОВИХ ДРУЖИН. ГОЛОВНУ РОЛЬ ТУТ ВІДІГРАВАЛИ ДУХОВІ ТА УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ</p>	<p style="text-align: center; margin: 0;">ПОЯВА ПРОФЕСІЙНОГО ЦЕРКОВНОГО СПІВУ</p> <p style="margin: 0;">ДАВНЬОРУСЬКІ ОДИНОЧОВІ ПАСІННИ НАЗИВАЛИСЯ ЗНАМЕННИМ РОСПІВНОМ, ОСНОВОЮ ЗНАМЕННОГО РОСПІВУ СТАЛИ «ГЛАСИ» – ХОРОВІ МОНОДІЇ, ДЕ МЕЛОДИЯ НАБЛИЖАЛАСЯ ДО РЕЧИТАЦІЇ (ПОСІДАННЯ ДЕКЛАМУВАННЯ І СПІВУ). ПОЯВА ДВОРУ ДЕМЕСТІКІВ – СПІВАКІВ-СОЛІСТІВ, ЩО БУЛИ ОДНОЧАСНО ДИРИГЕНТАМИ І УЧИТЕЛЯМИ СПІВУ</p>	<p style="text-align: center; margin: 0;">МУЗИКАЛЬНІ ІНСТРУМЕНТИ ДОБИ КИЇВСЬКОЇ РУСІ</p>
 <p style="margin: 0;">ГУДОК</p>	 <p style="margin: 0;">ГУСЛІ</p>	 <p style="margin: 0;">СУРМНІ</p>

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ В ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОМУ КНЯЗІВСТВІ

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ В ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОМУ КНЯЗІВСТВІ	
<p style="text-align: center; margin: 0;">ВИСОКИЙ РІВЕНЬ ОСВІТИ НА ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ</p>	<p style="text-align: center; margin: 0;">ПОШИРЕНЕ ЗНАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ СЕРЕД УСІХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ</p>
<p style="text-align: center; margin: 0;">РОЗВИТОК ЖАНРУ ЛІТОПИСАННЯ</p>	<p style="text-align: center; margin: 0;">ВІПЛИВ РОМАНСЬКОГО ТА ГОТИЧНОГО СТИЛІВ</p>
<p style="margin: 0;">ДОТРИМАННЯ КУЛЬТУРНО-НАЦІОНАЛЬНИХ ТРАДИЦІЙ КИЇВСЬКОЇ РУСІ ТА РОЗВИТОК ЇХ ПІД СИЛЬНИМ ВПЛИВОМ ЄВРОПИ СТВОРИЛО УНІКАЛЬНИЙ ФЕНОМЕН СИНТЕЗУ КУЛЬТУР ЗІ ЗБЕРЕЖЕННЯМ САМОБУТНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ</p>	
	

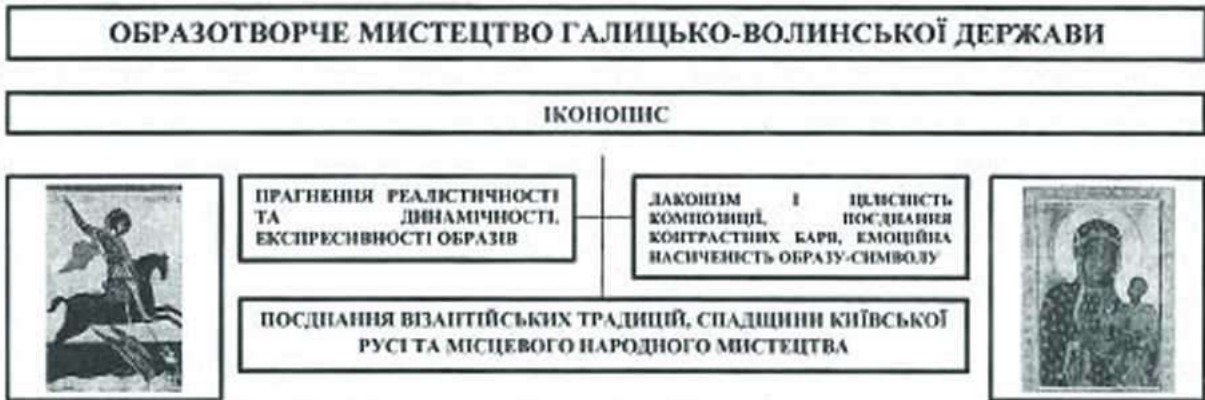
ЛІТЕРАТУРА ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОГО КНЯЗІВСТВА

ЛІТЕРАТУРА ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОГО КНЯЗІВСТВА	
ОРИГІНАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА	
ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКИЙ ЛІТОПИС	
ЛІТОПИС ГАЛИЦЬКИЙ (1201 – 1261)	ЛІТОПИС ВОЛИНСЬКИЙ (1262 – 1291)
СТИЛО ЦЬОГО ЛІТОПІСУ ВЛАСТИВ УРОЧИСТІСТЬ, ОБРАЗНІСТЬ ВИКЛАДУ, ДРАМАТИЗМ РОЗПОВІДІ ТА ЯСКРАВИСТЬ ХАРАКТЕРИСТИК. НАДАВАННЯ ПЕРЕВАГИ СВІТСЬКИМ ІНТЕРЕСАМ НАД ІНТЕРЕСАМИ ЦЕРКОВНИМИ. ОСОБЛИВУ УВАГУ ПРИДІЛЯЄ АВТОР ВОЄННИМ ПОДІЯМ	РОЗПОВІДАЄ ПРО ПОДІЇ ЗА ЧАСІВ ВАСИЛЬКА РОМАНОВИЧА ТА ЙОГО СІНА ВОЛОДИМИРА. ПОРІВНЯНО З ГАЛИЦЬКИМ ЛІТОПИСОМ СТИЛЬ ЛІТОПІСУ ВОЛИНСЬКОГО БІЛЬШ СУХИЙ, ДІЛОВИЙ, МАЙЖЕ ЦІЛОМ ПОЗБАВЛЕНИЙ ОБРАЗНО-ПОЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ
ОРАТОРСЬКА, ЖИТІЙНА ТА ПАЛОМНИЦЬКА ПРОЗА	
	ТИМОФІЙ (XIII ст.) – ГАЛИЦЬКИЙ КНИЖНИК (ПИСЬМЕННИК, ЛІТОПИСЕЦЬ), НАЗВАНИЙ У ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОМУ ЛІТОПИСІ «ПРЕМУДРИМ КНИЖНИКОМ». АВТОР ОПОВІДІ ПРО ОСТАННІ РОКИ ЖИТТЯ РОМАНА ТА ПОЧАТОК ДІЯЛЬНОСТІ ЙОГО СІНА ДАНИЛА (ПРИБЛИЗНО ДО 1211 р.). ПИСЬМЕННИК ЗМАЛЮВАВ ЯСКРАВИЙ ОБРАЗ РОМАНА ЯК ВИДАТНОГО ДЕРЖАВНОГО ДІЯЧА, ЯСНІЙ ГДІНО «НАСЛІДУВАВ ПРЕДКА СВОГО МОНОМАХА...»
ЛІТЕРАТУРА XIII – ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XIV ст. БРАКУЄ ТАКИХ ЯСКРАВИХ ТВОРІВ, ЯК ЗА ЧАСІВ КИЇВСЬКОЇ РУСИ. У ВІСВІТЛЮВАНИЙ ПЕРІОД ВОНА БУЛА ПЕРЕВАЖНО СФЕРОЮ РЕЛІГІЙНИХ ТА ЕСТЕТИЧНИХ, АЛЕ НЕ СУБ'ЄКТИВНИХ ПЕРЕЖИВАНЬ	

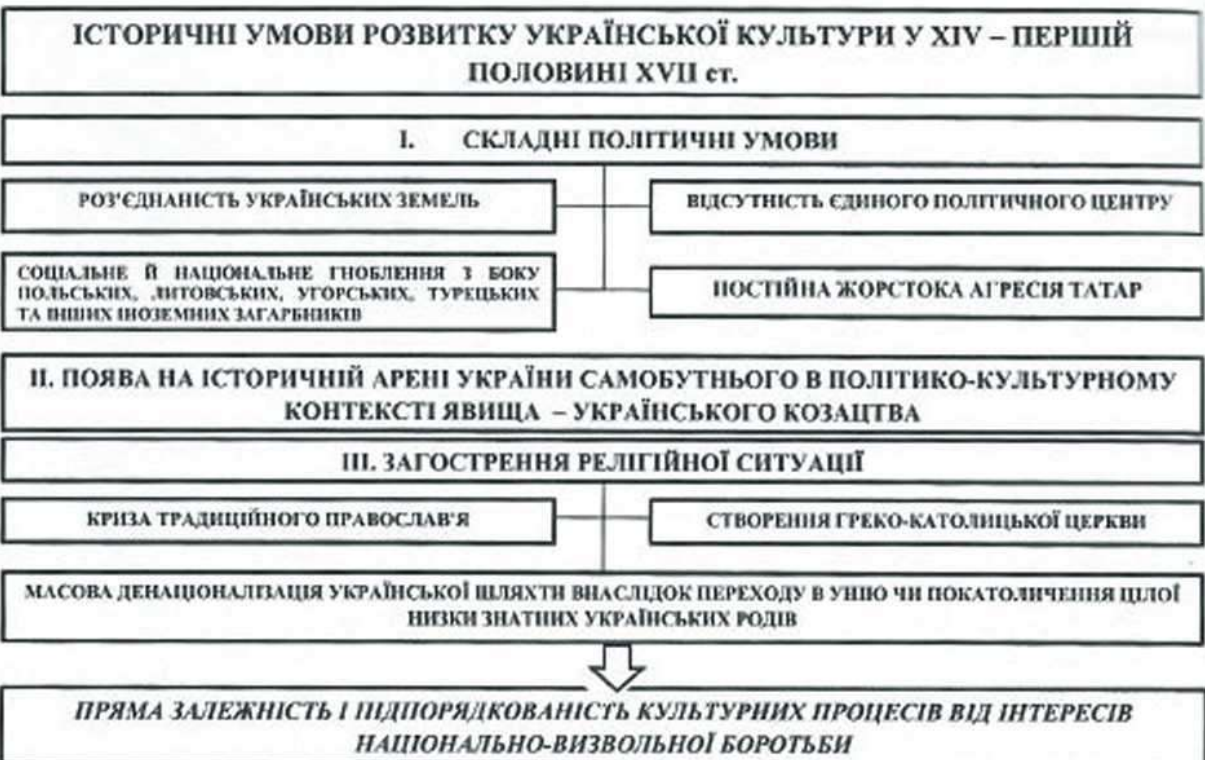
РОЗВИТОК АРХІТЕКТУРИ

РОЗВИТОК АРХІТЕКТУРИ			
РОМАНСЬКИЙ СТИЛЬ ПАНУВАВ У ЄВРОПІ В X – XII ст. ВВАЖАЛОСЯ, ЩО НЕЙ СТИЛЬ НАСЛІДУЄ ЗРАЗКИ ДАВНЬОРІМСЬКОГО МИСТЕЦТВА, ЗВІДСІ І ЙОГО НАЗВА (ЛАТ. ROMA – РИМ). НАСПРАВДІ Ж, ІЗ ДАВНЬОРІМСЬКОГО МИСТЕЦТВА БУЛО ВЗЯТО ХІБА ЩО МОНУМЕНТАЛЬНІ, ГРАНДІОЗНІ РОЗМІРИ Й ФОРМИ, ГЕОМЕТРИЧНІСТЬ. ЦЕЙ СТИЛЬ АСОЦІОВУЄТЬСЯ З МІЦНИМИ ЛІЦАРСЬКИМИ ЗАМКАМИ Й ФОРТЕЦІЯМИ ДОБИ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ. ТАКА Ж МАСИВНІСТЬ ТА ГЕОМЕТРИЧНІСТЬ АРХІТЕКТУРНИХ ФОРМ ПРИГАМАННЯ Й ЦЕРКОВНОМУ ЗОДЧЕСТВУ			
	КУЛЬТОВА (ЦЕРКОВНА Й МОНАСТІРСЬКА) ХРАМ СЯГО ПАНТЕЛЕЙМОНА (ГАЛИЧ, 1194)	ФОРТИФІКАЦІЙНА (ОБОРОННА) ВЕЖА-ДОНЖОН ФОРТЕЦІ У КАМ'ЯНЦІ (БІЛОРУСЬ) – ПІВНІЧНОМУ ФОРПОСТІ ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОГО КНЯЗІВСТВА	
СИНТЕЗ ВІЗАНТІЙСЬКО-РУСЬКОГО ТА ГОТИЧНОГО СТИЛІВ			
ГОТИЧНИЙ СТИЛЬ ПРИПАДАЄ НА XIII – XV ст. ЙОГО ФОРМУВАННЯ ПОВ'ЯЗАНЕ З ДОБОЮ РОЗКВІТУ СЕРЕДНЬОВІЧНИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ МІСТ, А ТОМУ В АРХІТЕКТУРІ ЗРОСТАЄ ПИТОМА ВАГА ЦИВІЛЬНИХ БУДІВЕЛЬ. ОСНОВНІ РИСИ – ВИСОТА І СТРУНКІСТЬ ЗОВНІШНІХ ФОРМ, СТРІЛЬЧАСТОНОДІБНІСТЬ УСІХ ОТВОРІВ БУДІВЕЛІ, НАСКРЕЗНА РІЗЬБА БАШТОВИХ ІШПІЛІВ, КАМ'ЯНІ ПРИКРАСИ ЕКСТЕР'ЄРУ, ЗАМІНА ФРЕСОК ВІТРАЖАМИ, КРУГЛА ПЛАСТИКА ЯК ЕЛЕМЕНТ ОФОРМЛЕННЯ ІНТЕР'ЄРУ ТА ЕКСТЕР'ЄРУ			
			
ЛУЦЬКА ФОРТЕЦЯ (1340 – 1385)			

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Історичні умови розвитку української культури у XIV – першій половині XVII ст

РОЗВИТОК ПОЧАТКОВОЇ ТА СЕРЕДНЬОЇ ОСВИТИ

РОЗВИТОК ПОЧАТКОВОЇ ТА СЕРЕДНЬОЇ ОСВИТИ		
ПОЧАТКОВА ОСВИТА		
ЦЕРКОВНОПАРАФІЯЛЬНІ ШКОЛИ		
ІСНУВАЛИ ПРИ ЦЕРКВАХ І МОНАСТИРЯХ, БУЛИ ОРГАНІЗОВАНІ ЗА ГРЕЦЬКИМ ЗРАЗКОМ. У ШКОЛАХ НАВЧАЛИСЯ ДІТИ ВСІХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ. У НИХ ВИВЧАЛИ АЗБУКУ, МОЛІТВИ, ЧИТАЛИ ЧАСОСЛОВ І ПСАЛТИР, ОПАНОВУВАЛИ СКОРОНИС ТА ЛІЧБУ		
СЕРЕДНЯ ОСВИТА		
СЗУЇТСЬКІ КОЛЕГІЇ	КАЛЬВІНІСТСЬКІ, ЛЮТЕРАНСЬКІ ТА АРІЯНСЬКІ ШКОЛИ	БРАТСЬКІ ШКОЛИ
ГОЛОВНИМ ЗАВДАННЯМ БУЛО ПОСЛУГОВАТИ НАВЧАННЯ З ВИХОВАННЯМ У КАТОЛИЦЬКОМУ ДУСІ. НАВЧАННЯ БУЛО СУВОРО РЕГЛАМЕНТОВАНИМ, ЗА ТРАДИЦІЙНОЮ ДЛЯ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ СХОЛАСТИЧНОЮ СХЕМОЮ. КУРС ПОДІЛЯВСЯ НА ДВА РІВНІ: «ТРИВІУМ» (ГРАМАТИКА, ПОЕТИКА, РИТОРИКА) ТА «КВАДРИУМ» (МАТЕМАТИКА, АСТРОНОМІЯ, МУЗИКА, ДИАЛЕКТИКА). ДОДАТКОВО ВИВЧАЛИ ОСНОВИ ІСТОРІЇ, ГЕОГРАФІЇ, КОСМОГРАФІЇ, ПРИРОДОЗНАВСТВА. МОВОЮ НАВЧАННЯ БУЛА ЛАТИНСЬКА	СПРИЯЛИ ПРИНЦИПОВОМУ ОНОВЛЕННЮ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ, ПРОТЕСТАНТСЬКЕ ШКІЛЬНИЦТВО ВПЕРШЕ В УКРАЇНІ ЗАПРОВАДИЛО ОСВІТНИЙ СТАНДАРТ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ГУМАНІСТИЧНОЇ ШКОЛИ	НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ В УКРАЇНІ, ЯКІ ОРГАНІЗОВУВАЛИ ПРИ БРАТСТВАХ — ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ ПРАВОСЛАВНИХ МІЩАН З МЕТОЮ ЗМІЦНЕННЯ ПРАВОСЛАВ'Я. ПЕРЕДМЕТІ ВИКЛАДАЛИ ТОГОЧАСНОЮ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ. ВИВЧАЛИ КЛАСИЧНІ МОВИ, ДИАЛЕКТИКУ, РИТОРИКУ, ПОЕТИКУ, АРИФМЕТИКУ, ГЕОМЕТРИЮ, АСТРОНОМІЮ, МУЗИКУ (ЦЕРКОВНІ СПІВИ)
		

ПОЧАТОК ВИЩОЇ ОСВИТИ

ПОЧАТОК ВИЩОЇ ОСВИТИ		
ОСТРОЗЬКА ГРЕКО-СЛОВ'ЯНО-ЛАТИНСЬКА КОЛЕГІЯ (1576)		
	ОСТРОЗЬКА ГРЕКО-СЛОВ'ЯНО-ЛАТИНСЬКА КОЛЕГІЯ — ПЕРША УКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ОСВІТНЯ УСТАНОВА ВИЩОЇ ОСВИТИ (ДЕ-ЮРЕ — СТАТУС СЕРЕДНЬОЇ). ЗАСНОВАНА КНЯЗЕМ ВАСИЛЕМ КОСТЯНТИННОМ ОСТРОЗЬКИМ. В ОСНОВУ ДІЯЛЬНОСТІ ОСТРОЗЬКОЇ АКАДЕМІЇ ПОКЛАДЕНО ТРАДИЦІЙНЕ ДЛЯ СЕРЕДНЬОВІЧНОЇ ЄВРОПИ ВИВЧЕННЯ СЕМИ ВІЛЬНИХ НАУК (ГРАМАТИКИ, РИТОРИКИ, ДИАЛЕКТИКИ, АРИФМЕТИКИ, ГЕОМЕТРИЇ, МУЗИКИ, АСТРОНОМІЇ), А ТАКОЖ ВИЩИХ НАУК: ФІЛОСОФІЇ, БОГОСЛУЖІВ, МЕДИЦИНИ. СТУДЕНТИ ОСТРОЗЬКОЇ АКАДЕМІЇ ОПАНОВУВАЛИ П'ЯТЬ МОВ: СЛОВ'ЯНСЬКУ, ПОЛЬСЬКУ, ДАВНЬОСВЕРЕЙСЬКУ, ГРЕЦЬКУ, ЛАТИНСЬКУ. ПЕРШИМ РЕКТОРОМ АКАДЕМІЇ БУВ ПИСЬМЕННИК Г. СМОТРИЦЬКИЙ. ВИКЛАДАЧАМИ — ВИДАТНІ ТОГОЧАСНІ ПЕДАГОГИ-ВЧЕНІ, ТАКІ ЯК ДЕМ'ЯН НАЛИВАЙКО, ХРИСТОФОР ФІЛАДЕТ, КИРИЛО ЛУКАРИС ТА ІНШІ	
1632 — СТВОРЕННЯ П. МОГИЛЮЮ КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКОГО КОЛЕГІУМУ ШЛЯХОМ ОБ'ЄДНАННЯ ШКОЛИ ЗА ЛАТИНСЬКИМ ВІЗРЦЕМ НАВЧАННЯ ТА КИЇВСЬКОЇ БРАТСЬКОЇ ШКОЛИ		

ОТРИМАННЯ ВИЩОЇ ОСВИТИ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТАХ		
	ЮРІЙ ДРОГОБИЧ (1450 — 1494), ВІДОМІЙ УЧЕНИЙ ЕПОХИ ВІДРОДЖЕННЯ, ОСВІТНИЙ ДІЯЧ, ПОЕТ, ФІЛОСОФ, АСТРОНОМ, АСТРОЛОГ, ДОКТОР МЕДИЦИНИ ТА ФІЛОСОФІЇ, РЕКТОР БОЛОНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ МЕДИЦИНИ І ВІЛЬНИХ МИСТЕЦТВ, ПРОФЕСОР ТА ВИЩЕ-КАНЦЛЕР ІСТРОПОЛІТАНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ У БРАТИСЛАВІ, ПРОФЕСОР ЯГЕЛЛОНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ У КРАКОВІ. НАПРИКІНЦІ 1468 Р. АБО НА ПОЧАТКУ 1469 Р. ВСТУПИВ ДО ЯГЕЛЛОНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ, ДЕ ЗДОБУВ НАУКОВІ СТУПЕНІ БАКАЛАВРА (1470) І МАГІСТРА (1473). ВИВЧАВ МЕДИЦИНУ ТА ВІЛЬНІ МИСТЕЦТВА В БОЛОНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ, ДЕ СТАВ ДОКТОРОМ ФІЛОСОФІЇ (бл. 1478) І МЕДИЦИНИ (бл. 1482)	

КНИЖКОВА СПРАВА

КНИЖКОВА СПРАВА		
РУКОПИСНА КНИЖКОВА СПРАВА		
	<p>ПЕРЕСОПНИЦЬКЕ ЄВАНГЕЛІЄ (1556 – 1561) – ВИЗНАЧНА РУКОПИСНА ПАМ'ЯТКА СТАРОУКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА МИСТЕЦТВА СЕРЕДИНИ XVI ст., ОДИН ІЗ ПЕРШИХ РУКОПИСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕКЛАДІВ КАНОНІЧНОГО ТЕКСТУ ЧЕТВЕРОСВАНГЕЛІЯ З МОВИ БОЛГАРСЬКОЇ НА МОВУ РУСЬКУ, ТОБТО З КНИЖНОЇ ЦЕРКОВНОСЛОВ'ЯНСЬКОЇ НА МОВУ ПРОСТУ, БЛИЗЬКУ ДО НАРОДНО-РОЗМОВНОЇ.</p>	
КНИГОДРУКУВАННЯ		
<p>ДРУКАРНЯ ШВАЙПОЛЬТА ФЮЛЯ БУЛА ПЕРШОЮ У СВІТІ ДРУКАРНЕЮ, ЯКА ВИДАВАЛА КНИГИ КИРИЛИЦЕЮ. ПОСТАЛА 1483 р. У КРАКОВІ. ДРУКАРНЯ ВИНИКЛА ЯК СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ВИДАВНИЦТВО, ЩО ЗАЙМАЛОСЯ ДРУКУВАННЯМ КИРИЛИЦЕЮ ЛІТУРГІЙНИХ КНИГ ЦЕРКОВНОСЛОВ'ЯНСЬКОЮ МОВОЮ ДЛЯ ПОТРЕБ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ, З ПІЦАТИВІ ПРАВОСЛАВНОГО КЛІРУ</p>		
	<p>ІВАН ФЕДОРОВ (1510 – 1583), ОДИН ІЗ ПЕРШИХ СХІДНОСЛОВ'ЯНСЬКИХ ДРУКАРІВ, МОСКОВІТ ЗА ПОХОДЖЕННЯМ. У 1572 р. ПРИБУВ ДО ЛЬВОВА, ДЕ ЗА ГРОШІ УКРАЇНСЬКИХ МЕЦЕНАТІВ ЗАСНУВАВ ДРУКАРНЮ У 1574 р. ТУТ ПОБАЧИВ СВІТ «АПОСТОЛ» – ПЕРША ДРУКОВАНА КНИГА В УКРАЇНІ, ЩО МАЛА ЦЕРКОВНИЙ ХАРАКТЕР. У 1578 р. ВИДАЄ «БУКВАР» І «АЗБУКУ», ПРИЗНАЧЕНІ ДЛЯ МЕРЕЖІ ТОГОЧАСНИХ ШКІЛ, 1581 р. ВИДАЄ «ОСТРОЗЬКУ БІБЛІЮ» – ПЕРШУ БІБЛІЮ, ЯКА ВИКЛАДЕНА ЦЕРКОВНОСЛОВ'ЯНСЬКОЮ МОВОЮ</p>	

УКРАЇНСЬКИЙ ЕПОС XVII ст.

УКРАЇНСЬКИЙ ЕПОС XVII ст.		
<p>ЕПОС – РІЗНОВИД ЛІТЕРАТУРНОГО РОДУ, ЗБІРНА НАЗВА ФОЛЬКЛОРНИХ ТВОРІВ РІЗНИХ ЖАНРІВ. У ЯКИХ У ЛЕГЕНДАРІЗОВАНІЙ ФОРМІ ВІДОБРАЖЕНО ВОЛНО, ЗАВ'ЯТТЯ НАРОДУ В БОРОТЬБІ ПРОТИ ВОРОГІВ, ЗЛА, ГНОБЛЕННЯ</p>		
ВИДИ ЕПОСУ		
<p>ДУМИ – ЖАНР СУТО УКРАЇНСЬКОГО РЕЧИТАТИВНОГО НАРОДНОГО ТА ГЕРОЇЧНОГО ЕПОСУ, ЯКИЙ ВИКОНУВАЛИ МАНДРИВНІ СПІВЦЬ-МУЗИКИ: КОБЗАРЕ, БАЦДУРИСТИ, ЛІРНИКИ В ЦЕНТРАЛЬНІЙ І ЛІВОБЕРЕЖНІЙ УКРАЇНІ</p>	<p>ІСТОРИЧНІ ПІСНІ – ЛІРО-ЕПІЧНІ ТВОРИ, ПРИСВЯЧЕНІ НЕВНІЙ ІСТОРИЧНИЙ ПОДІЇ ЧИ ВІДОМІЙ ІСТОРИЧНИЙ ПОСТАТІ</p>	<p>БАЛАДИ – НАРОДНІ РЕЧИТАТИВНО-МЕЛОДИЙНІ ЕПІЧНІ ПІСНІ СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВОГО ЗМІСТУ, ГЕРОЇКО-ПАТРІОТИЧНОГО ХАРАКТЕРУ</p>
		
«ДУМА ПРО КОЗАКА ГОЛОТУ»	«ПІСНЯ ПРО БАЙДУ»	«СТОЇТЬ ЯВІР НАД ВОДОЮ»

НОВІ ЖАНРИ ПОЕЗІЇ

НОВІ ЖАНРИ ПОЕЗІЇ	
<p>ГЕРБОВА ПОЕЗІЯ. МЕТОЮ ГЕРАЛЬДИЧНИХ ТЕКСТІВ БУЛО ПІДНЕСЕННЯ ВІСЧИЗНЯНИХ ДОСТОЙНИКІВ ШЛЯХОМ ПОЕТИЧНОГО ОБІГРАВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ЇХНІХ ГЕРБІВ. ЦЕ СЛУГУВАЛО ТАКОЖ ЗАСОБОМ НАЦІОНАЛЬНОГО САМОСТВЕРДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ШЛЯХТИ У РІЧІ ПОСПОЛІТІЙ</p>	<p>ЕПІГРАМА – ЖАНР САТИРИЧНОЇ ПОЕЗІЇ ДОШКУЛЬНОГО ЗМІСТУ З НЕСПОДІВАНЮ ЗАВЕРШЕНОЮ КІНЦІВКОЮ (ПУАНТОМ). ЇЇ ЗАВДАННЯМ БУЛО НАЛАШТУВАТИ ЧИТАЧА НА СПРИЙНЯТТЯ ПОДАЛЬШОГО ТЕКСТУ КНИГИ</p>
 <p>РОЗВИТОК ЖАНРУ ГЕРБОВИХ ВІРШІВ В УКРАЇНІ БУВ ЗУМОВЛЕНИЙ НАСАМПРЕД РОЗКВИТОМ КНИГОВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ. ТЕКСТИ ГЕРАЛЬДИЧНОГО ХАРАКТЕРУ ВМІЩУЮТЬ ЗДЕБЕЛЬШОГО НА ПОЧАТКУ КНИГИ ЧИ ТВОРУ</p>	 <p>Г.М. СМОТРИЦЬКИЙ (? – 1594). УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ПЕДАГОГ І ПОДІЛЯ. У ТВОРАХ ВИКОРИСТОВУЄ НАРОДНИЙ ГУМОР З ПРИПОВІДКАМИ І ПРИСЛІВ'ЯМИ. ПИСАВ ЇХ МОВОЮ, НАКЛИЖЕНОЮ ДО НАРОДНОЇ</p>

<p>ПАНЕГІРИК – ПОЕТИЧНИЙ ЖАНР, ХАРАКТЕРНОЮ ОЗНАКОЮ ЯКОГО Є ЗАХОПЛЕНА ПОХВАЛА ТА УСЛАВЛЕННЯ ВИЗНАЧНОЇ ПОДІЇ ЧИ ПОДВИГІВ ВИДАТНОЇ ЛЮДИНИ</p>	<p>ПОГРЕБАЛЬНА ПОЕЗІЯ – ПОЕТИЧНИЙ ЖАНР, ЯКИЙ УСЛАВЛЮЄ ЧЕСНОТІ І ЗВІТЯГІ ПОМЕРЛОГО, ОДНОЧАСНО АКЦЕНТУЮЧИ УВАГУ НА ТЕМІ НЕВМИВНОЇ СМЕРТІ І НОВ'ЯЗАНІ З НЕЮ ТЕМИ ЦІННОСТІ ЛЮДСЬКОГО ЖИТТЯ</p>
 <p>ЛЬВІВСЬКИЙ ПАНЕГІРИК «ПРОСФОНИМА» 1591 Р. НА ЧЕСТЬ МИТРОПОЛИТА МИХАЙЛА РОГОЗИ</p>	 <p>ЕПІТАФІЯ – ЛІТЕРАТУРНИЙ ТВІР, НАПИСАНИЙ У ЗВ'ЯЗКУ ЗІ СМЕРТЮ ЧИ ВТРАТОЮ КОГО-НЕБУДЬ. ЗМІСТ ПЕРЕВАЖНО ПАНЕГІРИЧНИЙ, АЛЕ ЧАСТО І САТИРИЧНИЙ, ЯК В ЕПІГРАМІ</p>

ПОЛЕМІЧНА ЛІТЕРАТУРА

ПОЛЕМІЧНА ЛІТЕРАТУРА	
ДОБІРКА ТЕКСТІВ, У ЯКИХ ОБГОВОРЮЮТЬСЯ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РЕЛІГІЙНОЇ ДИСКУСІЇ МІЖ КАТОЛИЦЬКОЮ ТА ПРАВОСЛАВНОЮ ЦЕРКВАМИ	
 <p>ІВАН ВИШЕНСЬКИЙ (1550 – 1621). УКРАЇНСЬКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ І ЛІТЕРАТУРНИЙ ДІЯЧ РАЙНОГО НОВОГО ЧАСУ, ПРЕПОДОБНИЙ, ПРАВОСЛАВНИЙ МОНАХ, ПИСЬМЕННИК-ПОЛЕМІСТ. ВИСТУПАВ НА ЗАХИСТ ПРАВОСЛАВ'Я, КРИТИКУВАВ ПРАВОСЛАВНИЙ КЛІР, БУВ ПРОТИВНИКОМ РИМО-КАТОЛИЦЬКОЇ ТА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКОВ. АВТОР БЛИЗЬКО 16 ПОЛЕМІЧНО-ДИДАКТИЧНИХ ТВОРІВ</p>	
 <p>ЗАХАРІЯ КОПИСТЕНСЬКИЙ (ДР. ПОЛ. XVI – 1627). УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, КУЛЬТУРНИЙ І ЦЕРКОВНИЙ ДІЯЧ. ЙОГО НАЙБІЛЬШИМ ПОЛЕМІЧНИМ ТВОРОМ ВВАЖАЄТЬСЯ «ІЛІНОДІЯ, АБО КНИГА ОБОРОНИ» (1621 – 1622), ЩО БУЛА СПРЯМОВАНА ПРОТИ КАТОЛИЦИЗМУ ТА УНІЇ І ВИРАЖАЛА ЦЕЮ ОБ'ЄДНАННЯ СХІДНОЇ ЄВРОПИ ПІД ЄГДЮЮ ПРАВОСЛАВ'Я</p>	
 <p>МЕЛЕТІЙ СМОТРИЦЬКИЙ (1577 – 1633). ПИСЬМЕННИК, ЦЕРКОВНИЙ І ОСВІТНИЙ ДІЯЧ РІЧІ ПОСПОЛІТОЇ, УКРАЇНСЬКИЙ МОВОЗНАВЕЦЬ, ПРАЦІ ЯКОГО ВПЛИНУЛИ НА РОЗВИТОК СХІДНОСЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ. ПІД ПСЕВДОНИМОМ ТЕОФІЛ ОРТОЛОГ 1610 Р. НАДРУКУВАВ СВІЙ ВИДАТНИЙ ПОЛЕМІЧНИЙ ТВІР «ТРЕНОС» («ΘΡΙΝΟΣ»)</p>	

НОВІ ЖАНРИ ЛІТЕРАТУРИ ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА

НОВІ ЖАНРИ ЛІТЕРАТУРИ ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА

ШКІЛЬНА ДРАМА – ЦЕ ТВОРИ НА РЕЛІГІЙНІ ТА МІФОЛОГІЧНІ СЮЖЕТИ, ЯКІ ПИСАЛИ І СТАВИЛИ ВЧИТЕЛІ Й УЧНІ БРАТСЬКИХ ШКІЛ, СТУДЕНТИ КОЛЕГІЙ

ІНТЕРМЕДІЯ – КОМЕДІЙНИЙ УКРАЇНОМОВНИЙ ТВІР НА ПОБУТОВУ ТЕМАТИКУ, ЩО СТАВИЛИ У ПЕРЕРВИ МІЖ АКТАМИ ПОВАЖНОЇ РЕЛІГІЙНОЇ ДРАМИ

ПОЧАТОК УКРАЇНСЬКОГО ВЕРТЕПУ – ЛЯЛКОВОЇ ТЕАТРАЛЬНОЇ ВИСТАВИ З РІЗДВЯНИМ СЮЖЕТОМ

АРХІТЕКТУРА

АРХІТЕКТУРА

ОСОБЛИВОСТІ АРХІТЕКТУРНОГО БУДІВНИЦТВА

ПІДПОРЯДКУВАННЯ ЗАВДАННЯМ ОБОРОННОЇ ПОЛІТИКИ

РОЗВИТОК МІСТОБУДУВАННЯ – ПЕРЕТВОРЕННЯ МІСТ НА ВЕЛИКІ КУЛЬТУРНІ ЦЕНТРИ

ЦЕРКОВНА АРХІТЕКТУРА

ВІДЛИВ ВІЗАНТІЙСЬКО-РУСЬКОГО СТИЛЮ

ПОШИРЕННЯ ГОТИЧНІХ І РЕНЕСАНСОВИХ ТИПІВ КУЛЬТОВИХ СПОРУД

КАТЕДРАЛЬ САНКТ-ПЕТЕРБУРГА

ФОРТИФІКАЦІЙНА АРХІТЕКТУРА

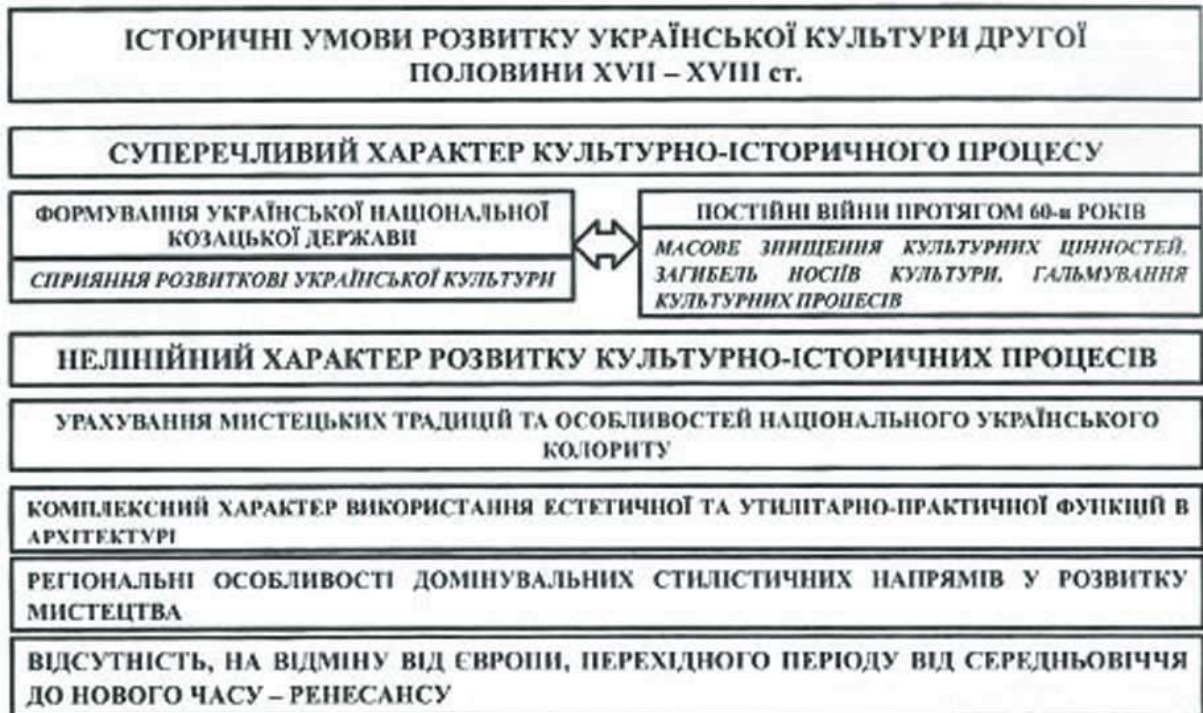

ФОРТЕЦІ КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОГО, МЕДЖИБІЖУ, ХОТИНА

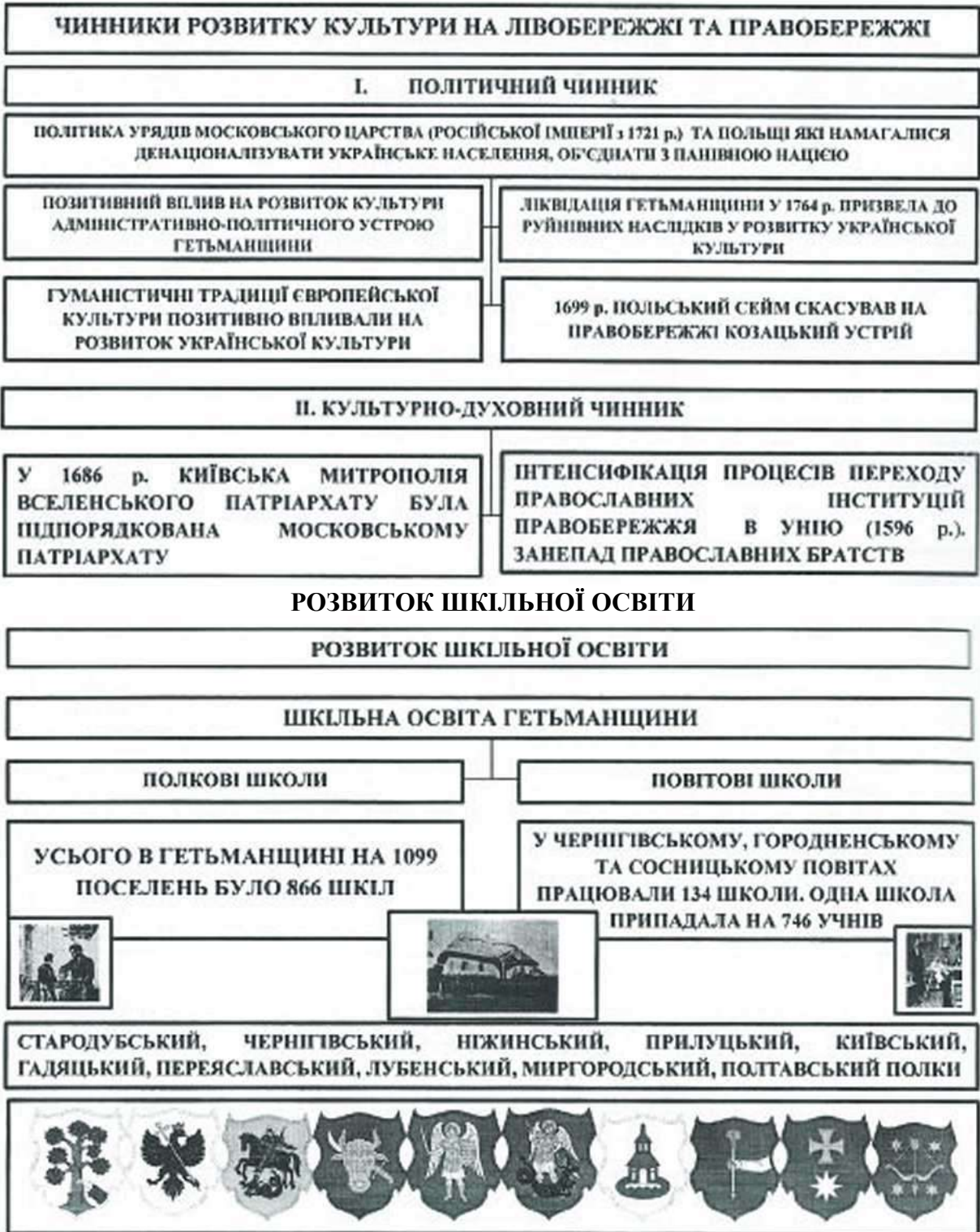
ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

ІСТОРИЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVII –XVIII ст.

ЧИННИКИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ НА ЛІВОБЕРЕЖЖІ ТА ПРАВОБЕРЕЖЖІ

РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ

РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ		
КИЄВО-МОГИЛЯНЬСЬКА АКАДЕМІЯ (1632 р. – КОЛЕГІУМ, СТАТУС АКАДЕМІЇ – 1658 р.)		
	ДИСЦИПЛІНИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	
	СЛОВ'ЯНСЬКА, ПОЛЬСЬКА І ЛАТИНСЬКА МОВИ, ГРАМАТИКА, РИТОРИКА, ФІЛОСОФІЯ, БОГОСЛІВ'Я, ЕТИКА	АРИФМЕТИКА, ГЕОМЕТРІЯ, ФІЗИКА, ГЕОГРАФІЯ
		 П. МОГИЛА

КОЛЕГІУМИ		
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ 1700 р. 	ХАРКІВСЬКИЙ 1722 р. 	ПЕРЕЯСЛАВСЬКИЙ 1738 р.
ЛАТИНСЬКА, ГРЕЦЬКА МОВИ, ІСТОРІЯ, ГЕОГРАФІЯ, МАТЕМАТИКА, ФІЛОСОФІЯ	ПОВІТКА, РИТОРИКА, ФІЛОСОФІЯ, БОГОСЛІВ'Я, ГРЕЦЬКА, ЛАТИНСЬКА І РОСІЙСЬКА МОВИ	ЛАТИНА, РУСЬКА, І ГРЕЦЬКА ТА ПОЛЬСЬКА МОВИ, МАТЕМАТИКА, РИТОРИКА, ГЕОМЕТРІЯ, ІСТОРІЯ

РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ В АВСТРІЇ

РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ В АВСТРІЇ	
ЛЬВІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (1661/1784 р.)	
	З 1 ЛИСТОПАДА 1787 р. «РУСЬКОЮ» (УКРАЇНСЬКОЮ) МОВОЮ ВИКЛАДАЛИ ЦЕРКОВНЕ ПРАВО, ДОГМАТИЧНЕ ТА МОРАЛЬНЕ БОГОСЛІВ'Я, ЦЕРКОВНУ ІСТОРІЮ, СТАРИЙ ЗАПОВІТ, ЄВРЕЙСЬКУ І ГРЕЦЬКУ МОВИ, МАТЕМАТИКУ Й ФІЗИКУ, ТЕОРЕТИЧНУ ТА ПРАКТИЧНУ ФІЛОСОФІЮ. У КІНЦІ XVII ст. У ЛЬВІВСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ БУЛО ДВАНADЦЯТЬ ПРОФЕСОРІВ-УКРАЇНЦІВ – ВИХІДЦІВ З ГАЛИЧИНИ Й ПІВНІЧНОЇ БУКОВИНИ
ЛЬВІВСЬКА ДУХОВНА СЕМІНАРІЯ 1783 р.	
	ЄДИНА СЕМІНАРІЯ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ ТОГО ЧАСУ, ДЕ ЗДОБУВАЛА БОГОСЛОВСЬКУ ОСВІТУ ТА ДУХОВНУ ФОРМАЦІЮ МОЛОДЬ ІЗ ГАЛИЧИНИ, ЗАКАРПАТТЯ, ПРЯШІВЩИНИ, КРИЖЕВСЬКОЇ СПАРХІЇ, СЕМИГОРОДА Й ХОРВАТІЇ ВИКЛЮЧНО УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ
	

УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVII - XVIII ст.

УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVII – XVIII ст.	
I. НАРОДНОПОЕТИЧНА ТВОРЧІСТЬ (ОСНОВНІ ЖАНРИ)	
ЛІВОБЕРЕЖЖЯ	ПРАВОБЕРЕЖЖЯ
<p>ДУМИ, ІСТОРИЧНІ ПІСНІ, ВІРШІ, ПРИСВЯЧЕНІ ПЕРЕВАЖНО ГЕРОІЦІ ВИЗВОЛЬНИХ ВІЙН УКРАЇНЦІВ</p> <p>ІСТОРИЧНІ ПІСНІ ТА ДУМИ ПРО БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО, МАКСИМА КРИВНОСОСА, ІВАНА БОГУНА, ДАНИЛА НЕЧАЯ, СТАНІСЛАВА МОРОЗЕНКА</p>	<p>ПІСНІ ПРО НАРОДНИХ МЕСНИКІВ-ГАЙДАМАКІВ ТА ЇХНЮ БОРТЬБУ З ПОЛЬСЬКО-ШЛЯХЕТСЬКИМИ ГНОБИТЕЛЯМИ</p> <p>ПІСНІ ПРО ЗРАДУ КОЗАЦЬКОГО СОТНИКА САВИ ЧАЛОГО, ПРО КОЗАЦЬКОГО ВАТАЖКА СЕМЕНА ПАЛІЯ, ПРО ЗРУЙНУВАННЯ ЗАПОРОЗЬКОЇ СІЧІ, ПРО ОПРИШКІВ ТА ЇХНЬОГО ВАТАЖКА ОЛЕКСУ ДОВБУША</p>
<p>ЧУМАЦЬКІ ПІСНІ</p> <p>ЗМАЛЬОВУЮТЬСЯ ОБСТАВИНИ ЖИТТЯ ЧУМАКІВ, ШО ЗДІЙСНОВАЛИ НЕБЕЗПЕЧНІ ПОДОРОЖІ ПО СІЛІ У КРИМ</p> 	

УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVII - XVIII ст. (II)

УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVII – XVIII ст. (II)	
II. ПРОПОВІДНИЦЬКА ТА ПУБЛІЦИСТИЧНА ПРОЗА	
 <p>ІВАН ПІЙІТІЙ ГАЛЯТОВСЬКИЙ (1629 – 1681)</p>	<p>АВТОР ЧИСЛЕННИХ УКРАЇНЬСЬКИХ БЕСТСЕЛЕРІВ: «КЛЮЧ РАЗУМІНІЯ» (1659), «НЕБА НОВОГО» (1665), «МЕСІЯ ПРАВДИВИЙ» (1669), «СТАРА ЗАХІДНА ЦЕРКВА НОВІЙ РИМСЬКІЙ ЦЕРКВІ» (1678), «ЛЕБІДЬ» (1679), «ФУНДАМЕНТИ» (1683), «АЛЬКОРАН МАГОМЕТІВ» (1683). ВІДІГРАВ ІСТОТНУ РОЛЬ У РОЗВИТКУ УКРАЇНЬСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА РАНЬОМОДЕРНОЇ ДОБИ, РЕГЛАМЕНТУВАВ БАРОКОВІ ФОРМИ ПРОЗОВИХ, ОРАТОРСЬКИХ ЖАНРІВ</p>
<p>АВТОР ЗБІРОК ПРОПОВІДЕЙ «МЕЧ ДУХОВНИЙ» (1666, 1668) ТА «ТРУБИ СЛОВЕС ПРОПОВІДНИХ» (1674, 1679). У 1671 р. НАДРУКУВАВ ЗБІРКУ НА ТИСЯЧУ ПОЕЗІЙ ПОЛЬСЬКОЮ МОВОЮ «ЛЮТІЯ АПОЛІОНОВА». У НИХ АВТОР ПРОСЛАВЛЯЄ БОГА, АПОСТОЛІВ, ПРОРОКІВ, ЯНГОЛІВ, СВЯТИХ. КІЛЬКА ВІРШІВ НАПИСАНО НА МОРАЛЬНО-ДИДАКТИЧНІ ТЕМИ, ІНШІ – ПРО СОНЦЕ, МІСЯЦЬ, ПРО РІЗНІ МІСЯЦІ РОКУ, ПРО ЖИВА І ПРО ПОГОДУ, ПРО МОРОЗ І ВІТЕР, ПРО МУЗИКУ І СПІВ ТОЩО</p>	 <p>ЛАЗАР БАРАВОНІЧ (1666 – 1693)</p>
 <p>І. ГЗЕЛЬ (1660 – 1683)</p>	<p>АВТОР ФІЛОСОФСЬКО-БОГОСЛОВСЬКИХ ПРАЦЬ: «ТВІР ПРО ВСЮ ФІЛОСОФІЮ» (1645 – 1647), «МІР З БОГОМ ЛЮДИНІ» (1669) ТА ПОЛЕМІЧНОГО ТРАКТАТУ «ПРАВДИВА ВІРА» (1668). У СВОЇХ ТВОРАХ І. ГЗЕЛЬ НАМАГАВСЯ ВИЗНАЧИТИ РОДОВІД СЛОВ'ЯНСЬКИХ НАРОДІВ. У ПРАЦІ «ПРО НАРОД РОКСОЛАНСЬКИЙ І ЙОГО НАРІЧЧЯ» ХАРАКТЕРИЗУВАВ УКРАЇНЦІВ ЯК НОСІВ ВИСОКОЇ Й ОРІГІНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ, ЯКІ РАНО ВИНАЙШЛИ ПИСЕМНІСТЬ І ПРИЙНЯЛИ ХРИСТИАНСТВО</p>

УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVII - XVIII ст. (III)

УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVII – XVIII ст. (III)			
III. ІСТОРИЧНА ПРОЗА			
ЛІТОПИСИ		КОЗАЦЬКІ ЛІТОПИСИ	
ГУСТИНСЬКИЙ ЛІТОПИС – український літопис I-ї пол. XVII ст. Виклад історії православної Русі	ЛЬВІВСЬКИЙ ЛІТОПИС – український літописний твір I-ї пол. XVII ст. охоплює історичний період 1498 – 1649 рр.	ЛІТОПИС САМОВИДЦЯ – джерело з історії Української козацької держави II-ї пол. XVII ст. Опис подій 1648 – 1702 рр.	ЛІТОПИС С. ВЕЛИЧКА – твір української історіографії II-ї пол. XVII – початку XVIII ст. Опис подій 1648 – 1700 рр. Створений у с. Жуки на Полтавщині

ІСТОРИЧНІ ПРАЦІ			
КИЇВСЬКИЙ «СІНОПСИС» (1674). РОЗКРИВАЄТЬСЯ ІСТОРІЯ ТАК ЗВАНОГО «СЛОВЕНОРОСЬКОГО» НАРОДУ ЗА ДОПОМОГОЮ БІБЛІЙНИХ ОПОВІДАНЬ І АНТИЧНОЇ МІФОЛОГІЇ	«ХРОНКА...» РЕКТОРА КИЇВСЬКОЇ АКАДЕМІЇ Ф. САФОНОВИЧА (1672) – ВІДТВОРЕННЯ ІСТОРИКО-ПОЛІТИЧНОГО ФОНУ, ДЕ ВІДБУВАЛИСЯ ВСІ ВАЖЛИВІ ПОДІЇ ДАВНЬОРУСЬКОГО, ЛІТОВСЬКОГО Й ПОЛЬСЬКОГО ПЕРІОДІВ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ	«ІСТОРІЯ РУСОВ ЛИБ МАЛОЇ РОСІЇ» (1770). ВІДСТОЮВАННЯ ІДЕЇ САМОСТІЙНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ, ВИДІЛЕНО ТІ МОМЕНТИ В ІСТОРІЇ, КОЛИ НАРОД БОРОВСЯ ЗА СВОЮ СВОБОДУ. ВПЕРШЕ ЧІТКО СФОРМУЛЬОВАНО ІДЕЮ ВІДНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОСТІ УКРАЇНИ	

УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVII - XVIII ст. (IV)

УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVII – XVIII ст. (IV)			
IV. ДРАМАТИЧНА ПРОЗА Й ТЕОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ			
 <p>ФЕОФАН ПРОКОПОВИЧ (1681 – 1736)</p>	«ВЛАДИМІР» (1705) ІСТОРИЧНА ТРАГІКОМЕДІЯ, ПРИСВЯЧЕНА І. МАЗЕПІ, ДЕ ВПЕРШЕ ВИКОРИСТАНО СЮЖЕТ З УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ КНЯЖОЇ ДОБИ. ТРАКТУВАННЯ КИСВА ЯК «ДРУГОГО ЄРУСАЛІМУ», БОРОТЬБА З ВІДСТАЛІСТЮ, ПАТРІАРХАЛЬНОЮ РУТИНОЮ		«ПОЕТИКА» (1705) ОБОВ'ЯЗКОВІСТЬ 5 АКТИВ У ДРАМІ; НЕ БІЛЬШЕ 10 СЦЕН В АКТИ; ОДНОЧАСНО НА СЦЕНІ МОЖУТЬ РОЗМОВЛЯТИ ЛІШЕ 3 ОСОБИ

V. ПОЕЗІЯ	
ТВОРЧІСТЬ «МАНДРІВНИХ ДЯКІВ»	
ВІРШІ, КНИЖНІ ПІСНІ, ОРАЦІЇ (ПРОМОВИ) ТА ТРАВЕСТІЇ (ГУМОРИСТИЧНІ ВІРШІ, БЛИЗЬКІ ДО ПАРОДІЇ)	
ІСТОРИЧНІ ВІРШІ СЕМЕН ДІВОВИЧ «РАЗГОВОР ВЕЛИКОРОСИ С МАЛОРОСІЄЮ» (1762)	САТИРИЧНІ ВІРШІ ВАСИЛЬ КАПІНІСТ «ОДА НА РАБСТВО» (1783)

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVII - XVIII ст.

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVII – XVIII ст.					
ШКІЛЬНА ДРАМА					
РЕЛІГІЙНІ, БІБЛІЙНІ, МІФОЛОГІЧНІ ТА ІСТОРИЧНІ СЮЖЕТИ					
УЧАСТЬ УКРАЇНЦІВ У СТВОРЕННІ ТЕАТРІВ У МОСКОВСЬКІЙ ДЕРЖАВІ, РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ					
	С. ПОЛОЩКІЙ МОСКВА 		Ф. ПРОКОПОВИЧ САНКТ-ПЕТЕРБУРГ 		Г.КОНІСЬКИЙ МОГИЛІВ
ТЕАТРАЛЬНІ КОЛЕКТИВИ ПРОФЕСІЙНОГО ХАРАКТЕРУ В УКРАЇНІ					
	У 50-і рр. XVIII ст. у ГЛУХОВІ ПРИДВОРНИЙ ТЕАТР ГЕТЬМАНА КИРИЛА РОЗУМОВСЬКОГО, у якому ставили комедії й комічні опери російською, італійською та французькою мовами				

Г.С. СКОВОРОДА (1722 - 1794)

Г.С. СКОВОРОДА (1722 – 1794)		
	СИСТЕМА ФІЛОСОФСЬКИХ ПОГЛЯДІВ	
	 МІКРОКОСМ ЛЮДИНИ І МАКРОКОСМ ВСЕСВІТУ ОБ'ЄДНУЄ СВІТ БІБЛІЇ	 ТЕОРІЯ ПРО «СРОДНУ ПРАЦЮ» У КОЖНОЇ ЛЮДИНИ ЗАКЛАДЕНО ЗДІБНОСТІ ДО ПЕВНИХ ВИДІВ ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЯКІ СЛІД РОЗВИВАТИ, ЩОБ У ПРОЦЕСІ ВИХОВАННЯ ПЕРЕТВОРИТИ В СУТНІСТЬ ЛЮДСЬКОЇ ОСОБИСТОСТІ
БАЙКИ В ПРОЗІ		ГРОМАДЯНСЬКА ЛІРИКА
	У БАЙКАХ «ЛЧЕЛА І ШЕРШЕНЬ», «УБОГИЙ ЖАЙВОРОНОК», «БЛАГОРОДНИЙ ЕРОДІЙ» ЛУНАЮТЬ ФІЛОСОФСЬКІ МОТИВИ, СПРЯМОВАНІ НА ОСМИСЛЕННЯ СУЧАСНИХ ПИСЬМЕННИКОВІ ПРОБЛЕМ ЖИТТЯ	 АКЦЕНТУВАННЯ УВАГИ НА ПРІОРИТЕТІ ВИСОКИХ МОРАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ ЛЮДИНИ, ЗАКЛИК ЗДОБУВАТИ ЗНАННЯ, ЗАОХОЧЕННЯ ДО ДОБРИХ СПРАВ, ОСПІВУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКИХ ІДЕАЛІВ І ГУМАНІЗМУ

УКРАЇНСЬКЕ БАРОКО

УКРАЇНСЬКЕ БАРОКО

СТИЛЬОВИЙ НАПРЯМ В УКРАЇНСЬКІЙ КУЛЬТУРІ XVII – XVIII ст., ЯКИЙ ХАРАКТЕРИЗУВАВСЯ ПІДВИЩЕНОЮ АФЕКТАЦІЄЮ, ЕКЗАЛЬТОВАНИСТЮ, ДИНАМІКОЮ ТА ОДНОЧАСНО СПИРАВСЯ НА РЕТЕЛЬНО ПРОДУМАНУ РАЦІОНАЛЬНУ СИСТЕМУ ПРИЙОМІВ З УРАХУВАННЯМ МИСТЕЦЬКИХ ТРАДИЦІЙ І ОСОБЛИВОСТЕЙ НАЦІОНАЛЬНОГО УКРАЇНСЬКОГО КОЛОРИТУ

ХАРАКТЕРНІ РИСИ

ТВОРЧЕ ВИКОРИСТАННЯ ТРАДИЦІЙ
ВІТЧИЗНЯНОГО МИСТЕЦТВА З УРАХУВАННЯМ
ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ДОМІНУВАННЯ МЕТАФОРИЧНОСТІ
ПРИЙОМІВ, СИМВОЛІВ ТА АЛЕГОРІЙ

МАСШТАБНІСТЬ, ПИШНІСТЬ І ДИНАМІКА,
ПАТЕТИЧНА ПІДНЕСЕНІСТЬ

ШИРОКА ДЕМОКРАТИЗАЦІЯ СЮЖЕТІВ

РІЗНОМАНІТТЯ РЕГІОНАЛЬНИХ РІЗНОВИДІВ УКРАЇНСЬКОГО БАРОКО. ВПРОВАДЖЕННЯ
БАРОКО ЗДІЙСНЮВАЛОСЯ НЕРІВНОМІРНО, У РІЗНІ ЧАСОВІ ПРОМІЖКИ ТА З
РІЗНОМАНІТНОЮ ІНТЕНСИВНІСТЮ

АРХІТЕКТУРА УКРАЇНСЬКОГО БАРОКО

АРХІТЕКТУРА УКРАЇНСЬКОГО БАРОКО

ПОЄДНАННЯ АСКЕТИЗМУ КОЗАЦЬКОГО
ЖИТТЯ З ВІЙСЬКОВО-ОБОРОННИМИ
ФУНКЦІЯМИ АРХІТЕКТУРНИХ СПОРУД

ВИЗНАЧНИЙ ВПЛИВ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ
АРХІТЕКТУРНОЇ ТРАДИЦІЇ БАРОКО

ДОМІНУВАННЯ ЦЕРКОВНИХ БУДІВЕЛЬ В АРХІТЕКТУРІ

І.С. МАЗЕПА ТА РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОГО БАРОКО

І.С. МАЗЕПА ТА РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОГО БАРОКО

ВІДМОВА ВІД ПЕРВІСНОГО
ДЕМОКРАТИЗМУ КОЗАЦЬКОГО БАРОКО
ТА ПРОПАГУВАННЯ ІДЕЇ ВЕЛИЧІ
АВТОРИТАРНОГО ГЕТЬМАНСЬКОГО
ПРАВЛІННЯ

УСКЛАДНЕННЯ ОБ'ЄМНО-ПРОСТОРОВИХ
КОМПОЗИЦІЙ, НЕОРДИНАРНЕ ХУДОЖНЬО-
ДЕКОРАТИВНЕ РІШЕННЯ, ТОНКЕ
МОДЕЛЮВАННЯ ПОВЕРХНІ ТА ПЛАСТИЧНІ
ПЕРЕХОДИ ОДНОГО ЕЛЕМЕНТА ДЕКОРУ В
ІНШИЙ

НАЙБІЛЬША КІЛЬКІСТЬ ПАМ'ЯТОК
АРХІТЕКТУРИ, ПОБУДОВАНИХ ЗА КАНОНАМИ
БАРОКО

ВИДАТНА РОЛЬ І.С. МАЗЕПИ ЯК МЕНЕВНАТА
УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ. ПОБУДОВАНО ТА
ВІДНОВЛЕНО БІЛЬШ НІЖ 20 АРХІТЕКТУРНИХ СПОРУД

БУДІВЛЯ ЧЕРНІВЦЬСЬКОГО КОЛЕГІУМУ ТА ГЕРБ МАЗЕПИ НА ЗАКЛАДНІЙ ДОШЦІ КОЛЕГІУМУ

ЖИВОПИС БАРОКО

ЖИВОПИС БАРОКО

МОНУМЕНТАЛЬНІСТЬ, УРОЧИСТІСТЬ

ДОМІНУВАННЯ СВІТСЬКОГО ПОРТРЕТА Й ІКОН З
ЕЛЕМЕНТАМИ ПОРТРЕТНОГО ЖАНРУ

ВПЛИВ СТАРОВИННИХ ВІЗАНТІЙСЬКИХ
ТРАДИЦІЙ

ПРАГНЕННЯ ДО РАФІНОВАНОЇ
АРИСТОКРАТИЧНОСТІ

СВІТСЬКИЙ ПОРТРЕТ

ІКОНОПИС З ЕЛЕМЕНТАМИ ПОРТРЕТНОГО
ЖАНРУ

Невід. художник
Портрет Г. Гамалія

В.Л. Березникоський
Портрет М.І. Лопухіної

ПОКРОВА З ПОРТРЕТОМ
Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ПОКРОВА З
СУЛИМІВКИ

СКУЛЬПТУРА БАРОКО

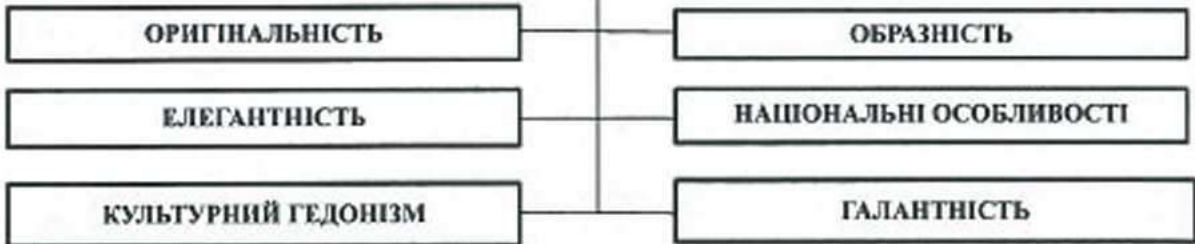
МУЗИКА БАРОКО

РОКОКО

РОКОКО
ХУДОЖНИЙ СТИЛЬ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XVIII ст., ХАРАКТЕРНИМИ РИСАМИ ЯКОГО Є АСИМЕТРИЯ, ФАНТАСТИЧНІ УЯВЛЕННЯ, ДЕКОРАТИВНІСТЬ НА ОСНОВІ МОДИФІКАЦІЇ СТИЛЮ БАРОКО

ПРИНЦИПИ РОКОКО

ІКОНОСТАС АНДРІВСЬКОЇ ЦЕРКВИ У КИЄВІ, ВИКОНАНІЙ О. АНТРОПОВИМ ТА Г. ЛЕВИЦЬКИМ

КЛАСИЦИЗМ

КЛАСИЦИЗМ

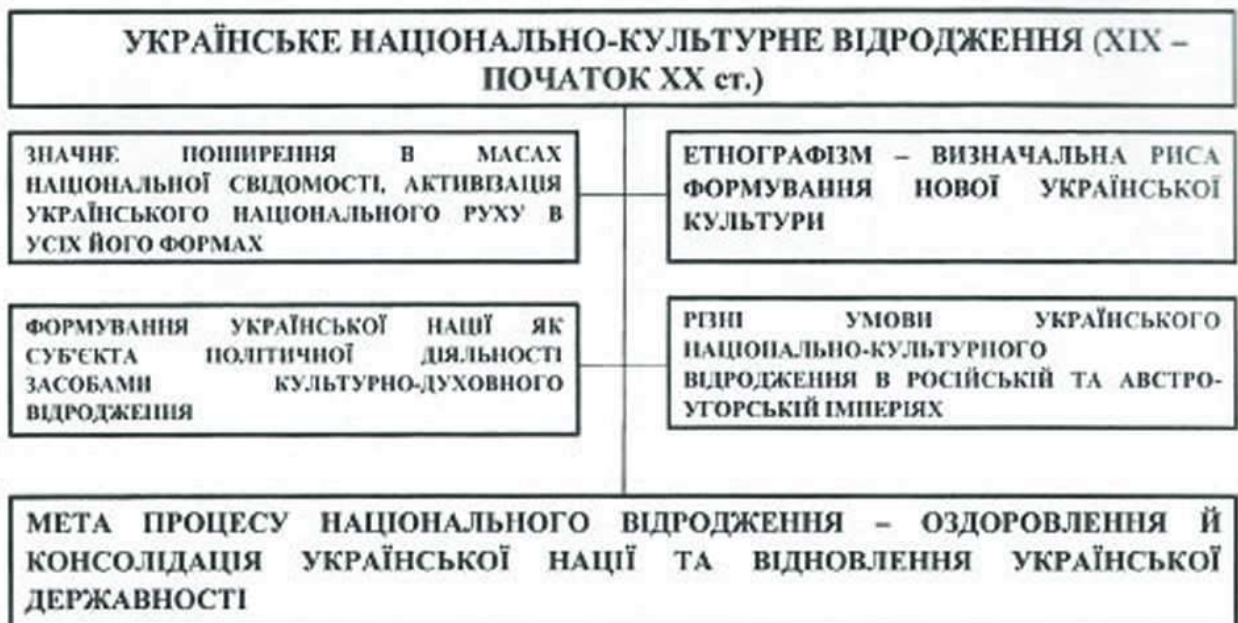
ХУДОЖНИЙ СТИЛЬ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVII ст., ЗАСНОВАНИЙ НА РАЦІОНАЛІЗМІ ТА ПОВЕРНЕННІ ДО ІДЕАЛІВ АНТИЧНОСТІ

МИСТЕЦТВО КЛАСИЦИЗМУ XVIII ст.

УКРАЇНСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНЕ ВІДРОДЖЕННЯ (XIX - ПОЧАТОК XX ст.)

ПЕРІОДИЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ

ПЕРІОДИЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ		
ПЕРІОДИ		
кінець XVIII – 40-і рр. XIX ст.	40-і рр. XIX – кінець XIX ст.	кінець XIX ст. – початок XX ст.
ПЕРІОД ЗБИРАННЯ СПАДЩИННИ, АБО АКАДЕМІЧНИЙ ПЕРІОД	УКРАЇНОФІЛЬСЬКИЙ, АБО КУЛЬТУРНИЦЬКИЙ ПЕРІОД	ПОЛІТИЧНИЙ ПЕРІОД
СВІТОГЛЯДНІ ОСНОВИ		
ФІЛОСОФІЯ ПРОСВІТНИЦТВА	РОМАНТИЗМ	НАЦІОНАЛІЗМ, СОЦІАЛІЗМ, КОНСЕРВАТИЗМ
ФОРМИ СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ, СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОЇ ПРАКТИКИ		
ІНТЕРЕС ДО НЕПОВТОРНИХ РІС СВОЄЇ ЕТНІЧНОЇ СПІЛЬНОТИ, ТАКИХ, ЯК ФОЛЬКЛОР, ІСТОРІЯ, МОВА Й ЛІТЕРАТУРА	РУЙНУВАННЯ ЗВЕРХНЬОГО СТАВЛЕННЯ ДО НАРОДНОЇ КУЛЬТУРИ – ДЖЕРЕЛА ДЛЯ СТВОРЕННЯ КРАЩИХ ЗРАЗКІВ ТВОРЧОСТІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ЕЛІТИ	ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ НАЦІЇ, СТВОРЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ

ПОЧАТКОВА ТА СЕРЕДНЯ ОСВІТА У ПІДРОСІЙСЬКІЙ УКРАЇНІ

ПОЧАТКОВА ТА СЕРЕДНЯ ОСВІТА У ПІДРОСІЙСЬКІЙ УКРАЇНІ		
ЗАКЛАДИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ		
ДЯКІВСЬКІ	ЦЕРКОВНО-ПАРАФІЯЛЬНІ	ПОВІТОВІ
УТРИМУВАЛИСЯ НА КОШТИ ГРОМАДИ, А ВЧИТЕЛЯМИ ТРАДИЦІЙНО БУЛИ ДЯКИ, ЯКІ НАВЧАЛИ ДІТЕЙ ЧИТАТИ БУКВАР, ЧАСОСЛОВ І ПСАЛТИР УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ	ДЯКИ ПРИ ЦЕРКОВНИХ ПАРАФІЯХ. УТРИМУВАЛИСЯ НА КОШТИ ГРОМАДИ, ВЧИТЕЛЯМИ БУЛИ СВЯЩЕННИКИ РПЦ. НАВЧАННЯ ЗДІЙСЮВАЛОСЬ РОСІЙСЬКОЮ МОВОЮ 4 – 6 МІСЯЦІВ У СЕЛАХ ТА ДО ОДНОГО РОКУ В МІСТАХ	ЗАСНОВАНІ 1804 р. СПОЧАТКУ – ДВОКЛАСНІ, А З 1828 р. – ТРИКЛАСНІ. ДОДАТКОВО ВИВЧАЛИ ГЕОГРАФІЮ, ІСТОРІЮ, АРИФМЕТИКУ, ПРИРОДОЗНАВСТВО, ФІЗИКУ, МАЛЮВАННЯ З МЕТОЮ ПЕДГОТОВКИ УЧНІВ РІЗНИХ СТАНІВ ДО ВСТУПУ В ГІМНАЗІЇ
ЗАКЛАДИ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ		
ГУБЕРНСЬКІ (МІСЬКІ) ГІМНАЗІЇ		
	СПОЧАТКУ НАВЧАЛИСЯ 4 РОКИ, А ЗГОДОМ – 7 РОКІВ. У ПЕРШІЙ ЧВЕРТІ XIX ст. ВИВЧАЛИ ЛАТІНСЬКУ, НІМЕЦЬКУ Й ФРАНЦУЗЬКУ МОВИ, ІСТОРІЮ, ГЕОГРАФІЮ, ПОЧАТКОВИЙ КУРС ФІЛОСОФІЇ ТА СЛОВЕСНОСТІ, МАТЕМАТИКУ, ФІЗИКУ, ПРИРОДОЗНАВСТВО, ПОЛІТЕКОНОМІЮ, МАЛЮВАННЯ. 1828 р. З НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ БУЛИ ВИЛУЧЕНІ ПРИРОДОЗНАВСТВО, ФІЛОСОФІЯ, ПОЛІТЕКОНОМІЯ, НАТОМІСТЬ ВВЕДЕНО ЗАКОН БОЖИЙ, СВЯЩЕННУ ТА ЦЕРКОВНУ ІСТОРІЮ, ГРЕЦЬКУ МОВУ	

СТАНОВІ ЗАКЛАДИ ОСВІТИ

СТАНОВІ ЗАКЛАДИ ОСВІТИ				
ЛИЦЕЇ				
ЗАКРИТІ СТАНОВІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ ВИЩОГО (НАПІВВИЩОГО) ТИПУ				
РІШЕЛЬСЬСЬКИЙ В ОДЕСІ (1817 р., ЛІКВІДОВАНИЙ 1865 р.)	КРЕМ'ЯНЕЦЬКИЙ (1819 р., ЛІКВІДОВАНИЙ ПІСЛЯ ПОЛЬСЬКОГО ПОВСТАННЯ 1831 р.)	НТЖІВСЬКА ГІМНАЗИЯ ВИЩИХ НАУК КНЯЗЯ БЕЗБОРОДЬКА (1820 р., з 1832 р. СТАТУС ЛИЦЕУ)		
				
ІНСТИТУТИ ШЛЯХЕТНИХ ДІВЧАТ				
ЗАКРИТІ ПРИВІЛЕЙОВАНІ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНІ ЗАКЛАДИ ДЛЯ ДВОРЯНСЬКИХ ДОНЬОК. НАВЧАННЯ ПЕРЕДБАЧАЮ ЗАГАЛЬНООСВІТНЮ ПІДГОТОВКУ, ОТРИМАННЯ ЗНАНЬ З ЕТИКЕТУ, ДОМОГОСПОДАРСТВА ТОЩО				
				
ХАРКІВ 1812	ПОЛТАВА 1818	ОДЕСА 1828	КЕРЧ 1835	КИЇВ 1838
ЗАКЛАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ				
ЗАКЛАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ				
ВІЙСЬКОВІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ		МЕДИЧНІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ		
КАДЕТСЬКІ КОРПУСИ				
				
ПОЛТАВА (1840)	КИЇВ (1852)	СЕНСАВЕТГРАДСЬКА МЕДИЧНА ШКОЛА (1788 – 1797)		КИЇВСЬКЕ ФЕЛДШЕРСЬКЕ УЧИЛИЩЕ
НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ ФЛОТУ		ЗАКЛАДИ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА		
				
МІКОЛАЄВ - АРТИЛЕРІЙСЬКЕ І ВИТУРМАНСЬКЕ УЧИЛИЩА	СЕВАСТОПОЛЬ - МОРСЬКА ШКОЛА	СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСЬКА ШКОЛА с. БОГОБОЛІСЬКЕ (1791)	ХАРКІВСЬКЕ ЗЕМЛЕРОВСЬКЕ УЧИЛИЩЕ (1854)	
ЗАКЛАДИ ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ				
1874 р. – ГЛУХІВСЬКИЙ УЧИТЕЛЬСЬКИЙ ІНСТИТУТ				

УНІВЕРСИТЕТИ

УНІВЕРСИТЕТИ		
 В.Н. КАРАЗІН	<p>ПЕРШИЙ УНІВЕРСИТЕТ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ У СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ ЗАСНОВАНО 1805 Р. У ХАРКОВІ КОШТОМ МІСЦЕВОГО ДВОРЯНСТВА І КУПЕЦТВА З ІНІЦІАТИВИ ВЧЕНОГО-ЕКСПЕРИМЕНТАТОРА В.Н.КАРАЗИНА (1773 – 1842)</p>	
 М.О. МАКСИМОВИЧ	<p>У 1834 Р. У КИЄВІ БУЛО ЗАСНОВАНО УНІВЕРСИТЕТ СВЯТОГО ВОЛОДИМИРА НА БАЗІ ЗАКРИТОГО КРЕМ'ЯНЕЦЬКОГО ЛІЦЕЮ. СПОЧАТКУ ВІН СКЛАДАВСЯ З ДВОХ ВІДДІЛІВ: ІСТОРИКО-ФІЛОЛОГІЧНОГО Й ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНОГО. ЗГОДОМ ДОДАЛИСЯ ЮРИДИЧНИЙ І МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТИ. ПЕРШИМ РЕКТОРОМ СТАВ М.О. МАКСИМОВИЧ</p>	
 І.І. МЕЧНИКОВ	<p>НОВОРОСІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (В ОДЕСІ), ЗАСНОВАНИЙ 1865 Р. НА БАЗІ РІШЕЛЬСЬКОГО ЛІЦЕЮ У СКЛАДІ ТРЬОХ ФАКУЛЬТЕТІВ: ІСТОРИКО-ФІЛОЛОГІЧНОГО, ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНОГО І ЮРИДИЧНОГО. СЕРЕД ВИПУСКНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ – ЛАУРЕАТ НОБЕЛІВСЬКОЇ ПРЕМІЇ І.І. МЕЧНИКОВ</p>	

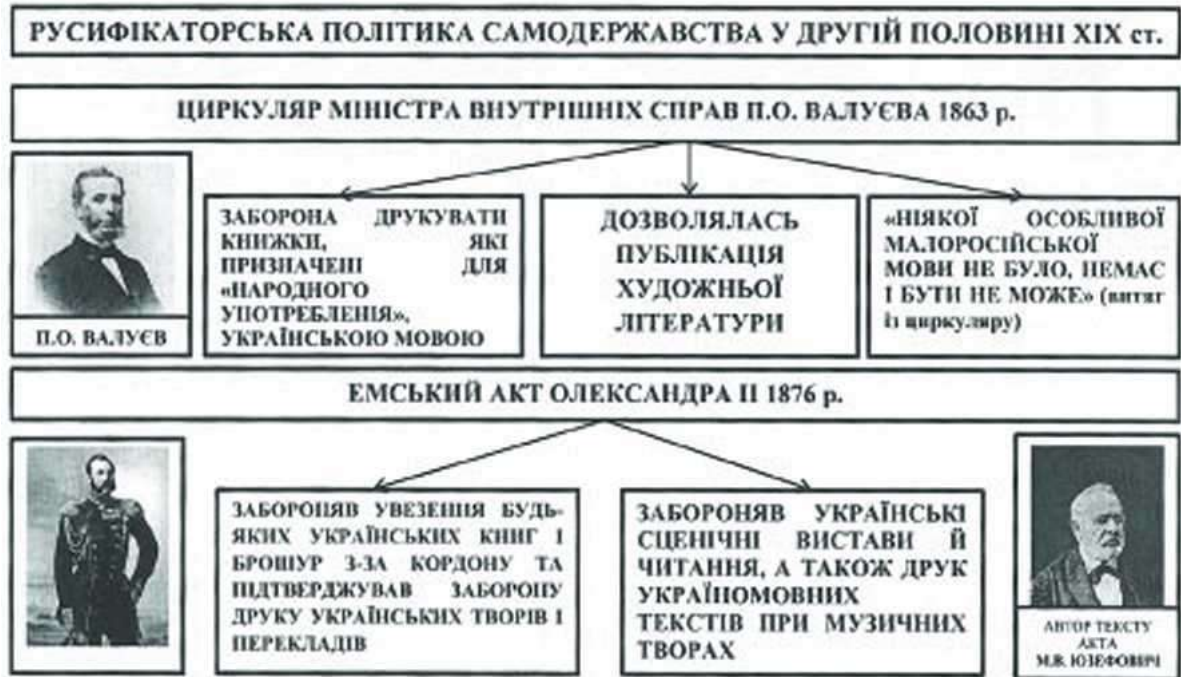
ПРОФІЛЬНІ ВИЩІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ

ПРОФІЛЬНІ ВИЩІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ	
<i>РОСІЙСЬКА ІМПЕРІЯ</i>	
<p style="text-align: center;">ЗАКЛАДИ ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ</p> <p>1875 р. – НІЖИНСЬКИЙ ІСТОРИКО-ФІЛОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ</p>	<p style="text-align: center;">ЗАКЛАДИ ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ</p> <p>1858 р. – КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ 1885 р. – ПІВДЕННО-РОСІЙСЬКИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ У ХАРКОВІ 1893 р. – ВИЩЕ ГІРНИЧЕ УЧИЛИЩЕ В КАТЕРИНОСЛАВІ</p>
<p style="text-align: center;">ЗАКЛАДИ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ</p> <p>1851 р. – ХАРКІВСЬКИЙ ВЕТЕРИНАРНИЙ ІНСТИТУТ</p>	<p style="text-align: center;">ВИЩІ ЖІНОЧІ КУРСИ</p> <p>2 – У КИЄВІ, 3 – У ХАРКОВІ, 2 – В ОДЕСІ</p>
<p style="text-align: center;">ЗАКЛАДИ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ</p> <p>1913 р. – КИЇВСЬКА КОНСЕРВАТОРІЯ 1913 р. – ОДЕСЬКА КОНСЕРВАТОРІЯ</p>	
<i>АВСТРО-УГОРСЬКА ІМПЕРІЯ</i>	
<p style="text-align: center;"></p> <p>1875 р. – ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ. НІМЕЦЬКА МОВА ВИКЛАДАННЯ, АЛЕ БУЛИ КАФЕДРИ Й З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ: УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ, ЦЕРКОВНОСЛОВ'ЯНСЬКОЇ МОВИ ТА ПРАКТИЧНОГО БОГОСЛОВ'Я</p>	<p>1844 р. У ЛЬВОВІ БУЛО ЗАСНОВАНО ТЕХНІЧНУ АКАДЕМІЮ (СУЧАСНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»)</p> <p style="text-align: center;"></p>

РЕФОРМА ОСВИТИ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ 1864 р.

РУСИФІКАТОРСЬКА ПОЛІТИКА САМОДЕРЖАВСТВА У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ ст.

РОЗВИТОК ЕТНОГРАФІЇ

РОЗВИТОК ЕТНОГРАФІЇ

1777 р. – ГРИГОРІЙ КАЛИНОВСЬКИЙ ВИДАВ «ОПИСАНИЕ СВАДЕБНЫХ УКРАИНСКИХ ПРОСТОНАРОДНЫХ ОБРЯДОВ, В МАЛОЙ РОССИИ И В СЛОБОДСКОЙ УКРАИНСКОЙ ГУБЕРНИИ...»

1798 р. – ВИДАННЯ ПЕРШОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА «ЗАПИСКИ О МАЛОРОССИИ» ЯКОВА МАРКОВИЧА

1819 р. – КНЯЗЬ МИКОЛА ЦЕРТЕЛЕВ ОПУБЛІКУВАВ У ПЕТЕРБУРЗІ «ОПЫТ СОБРАНИЯ СТАРЫХ МАЛОРОССИЙСКИХ ПЕСЕНЬ» – ЗБІРКУ УКРАЇНСЬКИХ ІСТОРИЧНИХ ДУМ

1827 р. – ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕТНОГРАФІЇ ПІД НАЗВОЮ «МАЛОРОССИЙСКИЕ НАРОДНЫЕ ПЕСНИ» СКЛАВ МИХАЙЛО МАКСИМОВИЧ

1831 р. ІЗМАІЛ СРЕНЕВСЬКИЙ ВИДАВ «УКРАИНСКИЙ АЛЬМАНАХ» – ЗБІРКУ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ І ОРІГІНАЛЬНИХ ПОЕЗІЙ, НАПИСАНИХ ХАРКІВСЬКИМИ ПОЕТАМИ-РОМАНТИКАМИ, А В 1833 – 1834 рр. – ШІСТЬ ВИНУСКІВ «ЗАВОРОЖСКОЙ СТАРИНЫ»

1837 р. – УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСОР МОСКОВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ОСИП БОДЯНСЬКИЙ ПРИСВЯТИВ СВОЮ МАГІСТЕРСЬКУ ДИСЕРТАЦІЮ ПОРІВНЯННЮ РОСІЙСЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ

РОЗВИТОК ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ

РОЗВИТОК ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ

Д. БАНТШ-КАМЕНСЬКИЙ (1788 – 1850)
1822 р. – «ИСТОРИЯ МАЛОЙ РОССИИ СО ВРЕМЕН ПРИСОЕДИНЕНИЯ ОНОЙ К РОССИЙСКОМУ ГОСУДАРСТВУ ПРИ ЦАРЕ АЛЕКСЕЕ МИХАЙЛОВИЧЕ»

М. МАКСИМОВИЧ (1804 – 1873)
ЧИСЛЕННІ ПУБЛІКАЦІЇ З ПРИВОДУ КРИТИКИ НОРМАНСЬКОЇ ТЕОРІЇ ТА ЕТНІЧНОГО ВЕЛИКОРУСЬКОГО СКЛАДУ КИЇВЩИНИ

М. КОСТОМАРОВ (1817 – 1885)
1857 р. – «БОГДАН ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ» ІДЕЯ РІЗНОСТІ «ДВОХ РУСЬКИХ НАРОДНОСТЕЙ», ЯК ВІН ЇХ НАЗИВАВ – УКРАЇНЦІВ І РОСІЯН

В. АНТОНОВИЧ (1834 – 1908)
АВТОР ПОНАД 300 ПРАЦЬ, ЗАСНОВНИК УКРАЇНСЬКОЇ «ДОКУМЕНТАЛЬНОЇ» НАУКОВОЇ ШКОЛИ, ДО ЯКОЇ НАЛЕЖАЛИ МІГРУШЕВСЬКИЙ, ДІБАГАЛІЙ, О.СФІМЕНКО ТА ЇХНІ ЧИСЛЕННІ УЧНІ

М. ДРАГОМАНОВ (1841 – 1895)
НАЙБІЛЬШОЮ ЦІННІСТЮ ІСТОРИЧНОГО ПРОЦЕСУ ВВАЖАВ ДУХОВНО-МОРАЛЬНИЙ, ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ПОЛІТИЧНИЙ РОЗВИТОК КРАЮ, А СПРАВЕДЛИВИМИ ВИЗНАВАВ ЛИШЕ ТІ РУХИ В УКРАЇНІ, ЯКІ СПРИЯЛИ ТАКОМУ РОЗВИТКУ. ПРАЦЯ «ПРОПАЩІЙ ЧАС. УКРАЇНЦІ ПІД МОСКОВСЬКИМ ЦАРСТВОМ (1654 – 1876 рр.)»

РОЗВИТОК ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИХ НАУК

РОЗВИТОК ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИХ НАУК

Т.Ф. ОСИПОВСЬКИЙ (1765 – 1832). РЕКТОР ХАРКІВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ. АВТОР ТРИГОМНОЇ ПРАЦІ «КУРС МАТЕМАТИКИ», ЩО ТРИВАЛИЙ ЧАС БУЛА ОСНОВНИМ ПІДРУЧНИКОМ ДЛЯ СТУДЕНТІВ УСІєї ІМПЕРІЇ

М.В. ОСТРОГРАДСЬКИЙ (1801 – 1861). ЗДІЙСНИВ ВАЖЛИВІ ДОСЛІДЖЕННЯ З ІНТЕГРАЛЬНОГО ОБЧИСЛЕННЯ, НАПИСАВ ПРАЦІ З МАТЕМАТИЧНОГО АНАЛІЗУ, МАТЕМАТИЧНОЇ ФІЗИКИ, АНАЛІТИЧНОЇ ТА НЕБЕСНОЇ МЕХАНІКИ, ТЕОРІЇ ПРУЖНОСТІ, БАЛІСТИКИ

О.М. ЛЯПУНОВ (1857 – 1918). ГОЛОВА ХАРКІВСЬКОГО МАТЕМАТИЧНОГО ТОВАРИСТВА (1899–1902). ОСНОВНІ ПРАЦІ ПРИСВЯЧЕНІ НЕБЕСНІЙ МЕХАНІЦІ, МАТЕМАТИЧНІЙ ФІЗИЦІ, ТЕОРІЇ ЙМОВІРНОСТЕЙ

І.П. ПУЛЮЙ (1845 – 1918). ОСНОВОПОЛОЖНИК НАУКИ ПРО РЕНТГЕНІВСЬКІ ПРОМЕНІ. ЗДІЙСНИВ НИЗКУ ВНАХОДІВ І ВІДКРИТТІВ, СЕРЕД ЯКИХ НАЙВИЗНАЧНИШИМ ДЛЯ СВІТОВОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ БУЛО ВІДКРИТТЯ ВИПРОМІНЕННЯ

РОЗВИТОК ПРИРОДНИЧИХ НАУК

РОЗВИТОК ПРИРОДНИЧИХ НАУК

І.І. МЕЧНИКОВ (1845 – 1916). ПРОФЕСОР НОВОРОСІЙСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ В ОДЕСІ. СТВОРИВ ПЕРШУ В РОСІЙСЬКІЙ ІМПЕРІЇ І ДРУГУ У СВІТІ БАКТЕРІОЛОГІЧНУ СТАНЦІЮ. СТАВ ОДНИМ З ОСНОВОПОЛОЖНИКІВ МІКРОБІОЛОГІЇ ТА ВЧЕННЯ ПРО ІМУНІТЕТ

І.М. СЕЧЕНОВ (1829 – 1905). ПРОФЕСОР НОВОРОСІЙСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ В ОДЕСІ (1870–1876). ЗАСНОВНИК ВІТЧИЗНЯНОЇ ФІЗІОЛОГІЧНОЇ ШКОЛИ. У ПРАЦІ «РЕФЛЕКСИ ГОЛОВНОГО МОЗКУ» ВИСВІТЛИВ ПИТАННЯ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ГОЛОВНОГО МОЗКУ

М.П. ТРИНКЛЕР (1859 – 1925). ПРОФЕСОР ХАРКІВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ. НОВАТОР У ХІРУРГІЇ, ВИСОКОПРОФЕСІЙНИЙ ДІАГНОСТ-КЛІНІЦИСТ, ХІРУРГ-ПРАКТИК ШИРОКОГО ДІАПАЗОНУ. ОДНИМ ІЗ ПЕРШИХ ЗАПРОВАДИВ У ХІРУРГІЧНУ ПРАКТИКУ АСЕНТИКУ

Л.Л. ГІРШМАН (1839 – 1921). ВЧЕННИЙ-ОФТАЛЬМОЛОГ, ПОЧЕСНИЙ ГРОМАДЯНИН ХАРКОВА. НАУКОВІ РОБОТИ ПРИСВЯЧЕНІ ФІЗІОЛОГІЇ КОЛЬОРОСПРИЙМАННЯ, ЕМБРІОЛОГІЇ СУДИН СІТКІВКИ, ЛІКУВАННЮ ТРАХОМІ ТА ІНШИХ ОЧНИХ ХВОРОБ

РОЗВИТОК АВІАЦІЇ

РОЗВИТОК АВІАЦІЇ		
	<p>Ф.Ф. ТЕРЕЩЕНКО (1888 – 1950), КИЇВСЬКИЙ АВІАКОНСТРУКТОР. У 1909 р. ЗБУДУВАВ ЛІТАК «ТЕРЕЩЕНКО №1», УПРОДОВЖ 1910 – 1911 рр. ЗБУДОВАНО МОНОПЛАНИ «ТЕРЕЩЕНКО № 16 БІС», «ТЕРЕЩЕНКО №2», «ТЕРЕЩЕНКО №3». МОДЕЛЬ «ТЕРЕЩЕНКО №5 БІС» БУЛА ПЕРШОЮ СЕРІЙНОЮ МОДЕЛЛЮ АВІАПІДПРИЄМСТВА Ф.Ф. ТЕРЕЩЕНКА У МАСТКУ ЧЕРВОНЕ ВОЛИНСЬКОЇ ГУБЕРНІЇ</p>	
	<p>І.І. СІКОРСЬКИЙ (1889 – 1972), ВИДАТНИЙ АВІАКОНСТРУКТОР УКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ. ТВОРЕЦЬ ПЕРШИХ У СВІТІ ЧОТИРИМОТОРНОГО ЛІТАКА «РУСЬКИЙ ВІТЯЗЬ» (1913), ВАЖКОГО ЧОТИРИМОТОРНОГО БОМБАРДУВАЛЬНИКА І ПАСАЖИРСЬКОГО ЛІТАКА «ДЛЯ МУРОМЕЦЬ» (1914), ТРАНСАТЛАНТИЧНОГО ГІДРОПЛАНА (1934), СЕРІЙНОГО ГЕЛІКОПТЕРА ОДНОГВИНТОВОЇ СХЕМИ (1942)</p>	
	<p>Г.Е. КОТЕЛЬНИКОВ (1872 – 1944), ВІНАХІДНИК АВІАЦІЙНОГО РАЩЕВОВОГО ПАРАШУТА. У 1889 – 1890 рр. ЖИВ У ПОЛТАВІ, ЗАКІНЧИВ КИЇВСЬКЕ ВІЙСЬКОВЕ УЧЛИЩЕ (1894). ПАРАШУТ РК-1 (РОСІЙСЬКИЙ, КОТЕЛЬНИКОВА, МОДЕЛЬ ПЕРША) БУВ РОЗРОБЛЕНИЙ ПРОТЯГОМ 10 МІСЯЦІВ, ЙОГО ПЕРШЕ ПОКАЗОВЕ ВПРОБУВАННЯ ГЛІБ КОТЕЛЬНИКОВ ЗДІЙСНИВ У ЧЕРВНІ 1912 р.</p>	

УКРАЇНСЬКА ФІЛОЛОГІЯ

УКРАЇНСЬКА ФІЛОЛОГІЯ		
	<p>П.Г. ЖИТЕНЬКИЙ (1837 – 1911), ФІЛОЛОГ, ПЕДАГОГ, ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ. ЗРОБИВ ЗНАЧНИЙ ВНЕСОК У РОЗРОБКУ ПРИНЦИПІВ І КРИТЕРІЇВ УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОПИСУ. ПРАЦЮВАВ НАД ПИТАННЯМИ ВЗАЄМОВ'ЯЗКУ СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ, ЗАГАЛЬНОГО МОВОЗНАВСТВА Й ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА. БРАВ ДІЯЛЬНУ УЧАСТЬ У РОБОТІ ІСТОРИЧНИХ І КРАСНУВАЧИХ ТОВАРИСТВ. ОДИН ІЗ ЗАСНОВНИКІВ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА В КИЄВІ (з 1907)</p>	
	<p>О.О. ПОТЕБНЯ (1835 – 1891), ВИДАТНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МОВОЗНАВЕЦЬ, ФІЛОСОФ, ФОЛЬКЛОРИСТ, ЕТНОГРАФ, ЛІТЕРАТУРОЗНАВЕЦЬ, ПЕДАГОГ, ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ. РОЗГЛЯДАВ ПИТАННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА УКРАЇНСЬКОЇ ДІАЛЕКТОЛОГІЇ У ЗВ'ЯЗКУ З ВІДПОВІДНИМИ АСПЕКТАМИ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ. РОЗРОБИВ НАУКОВЕ ПІДРУЧТЯ СХІДНОСЛОВ'ЯНСЬКОЇ ДІАЛЕКТОЛОГІЇ ЯК САМОСТІЙНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</p>	

УКРАЇНСЬКА ПЕДАГОГІКА

УКРАЇНСЬКА ПЕДАГОГІКА

К.Д. УШІНСЬКИЙ (1824 – 1871). УКРАЇНСЬКИЙ ТА РОСІЙСЬКИЙ ПЕДАГОГ УКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ, КАНДИДАТ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ І ПРАВОНАВЕЦЬ, ОДИН ІЗ ЗАСНОВНИКІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ ТА НАРОДНОЇ ШКОЛИ У РОСІЙСЬКІЙ ІМПЕРІЇ, АВТОР ПРАЦЬ З ТЕОРІЇ Й ІСТОРІЇ ПЕДАГОГІКИ, ПІДРУЧНИКІВ ДЛЯ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ І СТАТЕЙ З ПЕДАГОГІКИ

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ПЕДАГОГІКИ К.Д. УШІНСЬКОГО

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА В АВСТРО-УГОРЩИНІ

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА В АВСТРО-УГОРЩИНІ

«ПРОСВІТА» (1868)

«ПРОСВІТА» (1868 – 1939) – ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ, УТВОРЕНА З МЕТОЮ КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ, КОНСОЛІДАЦІЇ НАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ ТА ПІДНЕСЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ. ТОВАРИСТВО ВІДКРИВАЛО БІБЛІОТЕКИ, ДРУКАРНІ, КНІГАРНІ, НАРОДНІ ТЕАТРИ, КІНОТЕАТРИ, МУЗЕЇ, ОРГАНІЗОВУВАЛО ПОСТАНОВКУ СПЕКТАКЛІВ НА УКРАЇНСЬКУ ТЕМАТИКУ, ВІДЗНАЧЕННЯ ЮВІЛЕЇВ ВІДОМИХ УКРАЇНСЬКИХ ДІЯЧІВ, ВИЗНАЧНИХ ПОДІЙ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗНАЧЕННЯ, ПУБЛІЧНИХ ЧИТАНЬ, ЗАЙМАЛАСЯ УПОРЯДКУВАННЯМ УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА (НТШ) (1873)

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА (1873 – 1939) – ВСЕСВІТНЯ УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ. ЗАСНОВАНА СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ НАДНІПРЬАНСЬКИХ І ГАЛИЦЬКИХ УКРАЇНЦІВ ЗА КОШТИ, ПОДАРОВАНІ МЕНЕНАТКОЮ З ПОЛТАВЩИНИ ЕЛІЗАВЕТОЮ МИЛЮРАДОВИЧ-СКОРОНАДСЬКОЮ. УПРОДОВЖ БІЛЬШОЇ ЧАСТИНИ ІСТОРІЇ НТШ ЙОГО СТРУКТУРУ ВИЗНАЧАЛИ ТРИ СЕКЦІЇ: ІСТОРІЧНО-ФІЛОСОФСЬКА, ФІЛОЛОГІЧНА ТА МАТЕМАТИЧНО-ПРИРОДОПИСНО-ЛІКАРСЬКА. ОСОБЛИВИЙ НАУКОВИЙ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ПОСТУП ЗДІЙСНЕНО ПІД ГОЛОВУВАННЯМ МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО (1897 – 1913): ВИПУСК ЧИСЛЕНИХ СЕРІЙНИХ І МОНОГРАФІЧНИХ ВІДАНЬ, РОЗПОЧАТО СТВОРЕННЯ МУЗЕЇВ, БІБЛІОТЕКИ Й АРХІВІВ

КЛАСИЧНА УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА

КЛАСИЧНА УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА

І.П. КОТЛЯРЕВСЬКИЙ (1769 – 1838), ВИДАТНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ДРАМАТУРГ, ПЕРШИЙ КЛАСИК НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ, ПЕРШИЙ АВТОР, ЯКИЙ ПОЧАВ ПИСАТИ НОВОЮ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ. ПОПУЛЯРНИЙ ПОЕТ І ДРАМАТУРГ, ПОСТІЙНИЙ ЧЛЕН ХАРКІВСЬКОГО ТОВАРИСТВА ЛЮБИТЕЛІВ КРАСНОГО ПИСЬМЕНСТВА. З 1821 р. – ЧЛЕН ПЕТЕРБУРЗЬКОГО ВІЛЬНОГО ТОВАРИСТВА ЛЮБИТЕЛІВ РОСІЙСЬКОЇ СЛОВЕСНОСТІ

«ЕНЕЇДА» (1798)

Тема	ЗМІЛЮВАННЯ ЖИТТЯ РІЗНИХ ВЕРСТ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА КІН. ХVІІІ – ПОЧ. ХІХ ст.
Ідея	ЗАСОБОМ СМІХУ ВИКРИТИ І ЗАСУДИТИ НЕГАТИВНІ СОЦІАЛЬНІ ЯВИЩА СУСПІЛЬСТВА КІН. ХVІІІ – ПОЧ. ХІХ ст.
Жанр	ЕПІЧНА ПОЕМА, ТРАВЕСТИЙНО-БУРЛЕСКНИЙ ТВІР

ПОЕЗІЯ РОМАНТИЗМУ

ПОЕЗІЯ РОМАНТИЗМУ

П.Л. ГУЛАК-АРТЕМОВСЬКИЙ (1790 – 1865). УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, УЧЕНИЙ, ПЕРЕКЛАДАЧ, ПОЕТ, БАЙКАР. ДО ТВОРЧОГО ДОРОБКУ НАЛЕЖАТЬ БАЙКИ, ПРИТЧІ, ВІРНІ, ПОСЛАННЯ, БАЛАДИ. ВВІВ В УКРАЇНСЬКУ ЛІТЕРАТУРУ ЖАНР РОМАНТИЧНОЇ БАЛАДИ. ЙОГО ТВОРИ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАПИСАНИ В ДУСІ ЕСТЕТИКИ ПРОСВІТНИЦЬКОГО РЕАЛІЗМУ

С.П. ГРЕБЕНКА (1812 – 1848). УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ПЕДАГОГ, ВИДАВЕЦЬ. ТВОРЧО ПЕРЕОСМИСЛИВ ЗДОБУТКИ ПОНЕРЕДНИКІВ У ЖАНРІ БАЙКИ Й НАДАВ ЇМ ШИРШОГО ЖАНРОВОГО ЗВУЧАННЯ, ВВІВШИ В НИХ УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ ТА ДУМКИ, ЩО ВИДОБРАЖАЮТЬ СВИТОГЛЯД УКРАЇНСЬКОГО СЕЛЯНИНА. УСПІШНО ВИСТУПАВ І ЯК ПРОЗАЙК, АВТОР ІСТОРИЧНИХ ПОВІСТЕЙ, НАРИСІВ ТА РОМАНУ «ЧАЙКОВСЬКИЙ», ПРИСВЯЧЕНОГО ПОДІЯМ ВИЗВОЛЬНОЇ ВІЙНИ 1648–1654 рр.

П.П. БЛЕЦЬКИЙ-ПОСЕНКО (1774 – 1856). УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ПЕДАГОГ І ЛЕКСНОГРАФ. НАПИСАВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НИЗКУ ХУДОЖНИХ ТВОРІВ: 333 БАЙКИ, 23 КАЗКИ, 15 БАЛАД, ЖАРТІВЛИВУ ПОЕМУ «ГОРШИНІДА, ЧИ ВХОПЛЕННА ПРОЗЕРИНА», ДРАМАТИЧНЕ ОПОВІДАННЯ «ІВАНЪ ЗОЛОТАРЕНКО», РОСІЙСЬКОЮ МОВОЮ ІСТОРИЧНИЙ РОМАН «ЗІНОВІЙ БОГДАНЪ ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ», ПРАЦЮ «ЕСТЕТИКА»

Л.І. БОРОВИКОВСЬКИЙ (1806 – 1889). УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ, ФОЛЬКЛОРИСТ, ЕТНОГРАФ. ОПРАЦЮВАВ ФОЛЬКЛОРНІ СЮЖЕТИ, ЗВЕРТАВСЯ ДО НАРОДНОЇ ПОЕТИКИ ТА РИТМИКИ. В УКРАЇНСЬКУ ЛІТЕРАТУРУ ЛЕВКО БОРОВИКОВСЬКИЙ УВІЙШОВ ЯК ВИЗНАЧНИЙ ПОЕТ-РОМАНТИК, ЯКИЙ УТВЕРДИВ ЖАНР ЛІТЕРАТУРНОЇ БАЛАДИ. УСПІШНО РОЗРОБЛЯВ ІНШІ ЖАНРИ РОМАНТИЧНОЇ ЛІРИКИ, А ТАКОЖ КОРОТКУ БАЙКУ-ГУМОРЕСКУ

«УКРАЇНСЬКА ШКОЛА» В ПОЛЬСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ РОМАНТИЗМУ

«УКРАЇНСЬКА ШКОЛА» В ПОЛЬСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ РОМАНТИЗМУ

МАЛЬЧЕВСЬКИЙ АНТОНІЙ (1793 – 1826). ПОЛЬСЬКИЙ ПОЕТ-РОМАНТИК. ОДИН З ОСНОВОПОЛОЖНИКІВ «УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ» В ПОЛЬСЬКІЙ ПОЕЗІЇ. 1825 Р. НАПИСАВ ПОЕМУ «МАРІЯ» ПРО БОРІТЬБУ МЕЖ МАГНАТАМИ ТА ДРІБНОЮ ШЛЯХТОЮ, ЩО СТАЛА ПЕРШОЮ ПОЛЬСЬКОЮ РОМАНТИЧНОЮ ПОЕМОЮ ТА ПЕРШИМ УКРАЇНСЬКИМ ТВОРОМ У ПОЛЬСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

ЗАЛЕСЬКИЙ ЮЗЕФ-БОГДАН (1802 – 1886). ПОЕТ-РОМАНТИК, ПРЕДСТАВНИК «УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ» В ПОЛЬСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ. МАВ УКРАЇНСЬКІ КОРЕНІ – ЙОГО ДІД БУВ ЗАПОРОЗЬКИМ КОЗАКОМ. ШКАВІВСЯ УКРАЇНСЬКОЮ МИНУВШИННОЮ. СТВОРИВ ШІЗКУ ВЛАСНИХ ДУМ, ПРИСВЯЧЕНИХ КОЗАЦЬКІЙ ТЕМАТИЦІ («РУСЛАНА», «ЯНУШ БЕНІВСЬКИЙ», «ДУМА ПРО ГЕТЬМАНА КОНІСЬКОГО», «ЧАЙКА»), СТАРАННО ОБХОДЯЧИ В НИХ МОТИВИ БОРІТЬБИ ПРОТИ ПОЛЬСЬКОЇ ШЛЯХТИ

ГРАБОВСЬКИЙ МІХАЛ (1804 – 1863). ПИСЬМЕННИК, ЛІТЕРАТУРНИЙ КРИТИК, ІСТОРИК, ПРЕДСТАВНИК «УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ» В ПОЛЬСЬКОМОВНИЙ ЛІТЕРАТУРІ У РОМАНАХ «КОЛІВНИНА І СТЕПИ» (1838), «ГУЛЯЙПЛЬСЬКА ЗАСТАВА» (1840 – 1841, 1910 – 1911), «ТАЙКУТИ: ПОВІСТЬ НАРОДНА» (1846), «ПЛАН СТАРОСТА КАНІВСЬКИЙ» (1856), «ПЛАН СТАРОСТА ЗАКРЕВСЬКИЙ» (1860), «ЗАМЕТЬЛЬ У СТЕПАХ» (1862) ОПИСУВАВ СОЦІАЛЬНЕ ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ТА ШЛЯХТИ

УКРАЇНСЬКА ХУДОЖНЯ ПРОЗА

УКРАЇНСЬКА ХУДОЖНЯ ПРОЗА

Г.Ф. КВИТКА-ОСНОВ'ЯНЕНКО (1778 – 1843). ВИХОДЕЦЬ ЗІ СЛОВІДСЬКОЇ КОЗАЦЬКОЇ СТАРШИНИ, УКРАЇНСЬКИЙ ПРОЗАЙК, ДРАМАТУРГ, ЖУРНАЛІСТ, ЛІТЕРАТУРНИЙ КРИТИК І КУЛЬТУРНО-ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ. ЗАСНОВНИК ХУДОЖНЬОЇ ПРОЗИ ТА ЖАНРУ СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВОЇ КОМЕДІЇ В КЛАСИЧНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

ПАЛАЦ КВИТОК В СЛОВІДІ ОСНОВІ

СЕНТИМЕНТАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ

ЖИТТЄВІ ПОЧУТТЯ Й ПЕРЕЖИВАННЯ,
ХРИСТІЯНСЬКО-МОРАЛІЗАТОРСЬКИЙ СВІТОГЛЯД

ПОЧАТКИ ЕТНОГРАФІЧНОГО РЕАЛІЗМУ

КОЛОРИТНИЙ ГУМОР, БУРЛЕСКНІ ТРАДИЦІЇ,
НАРОДНА ФАНТАСТИКА ТА ІРОНІЯ

НОВА УКРАЇНСЬКА ДРАМА РУСЬКА ТРИЦЯ

НОВА УКРАЇНСЬКА ДРАМА

	<p>З ТВОРЧИСТЮ І. КОТЛЯРЕВСЬКОГО І Г. КВИТКИ-ОСНОВ'ЯНЕНКА ПОВ'ЯЗАНЕ СТАНОВЛЕННЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДРАМИ. ПИСЬМЕННИКИ БУЛИ ВИЗНАЧНИМИ ОРГАНІЗАТОРАМИ ТЕАТРАЛЬНОГО ЖИТТЯ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ ст., РЕЖИСЕРАМИ Й АКТОРАМИ ПОЛТАВСЬКОГО ТА ХАРКІВСЬКОГО ТЕАТРІВ</p>				
					

ХУДОЖНЯ СИСТЕМА НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДРАМАТУРГІЇ ФОРМУВАЛАСЬ НА «ПЕРЕХРЕСТІ» ТРАДИЦІЙ ДРАМИ ХVІІ ст., ЗОКРЕМА ШКІЛЬНОЇ ДРАМИ В УСІХ ЇЇ ЖАНРОВИХ РІЗНОВИДАХ, І НАРОДНОЇ ВЕРТЕПНОЇ ДРАМИ. НОВА ДРАМАТУРГІЯ ВІДРАЗІЛА «ПРИХИЛЬНІСТЬ» ДО «РІЗНОМАНІТНОСТІ» ПЕРСОНАЖІВ: НА СЦЕНІ ПОКАЗУВАЛИ СУЧАСНЕ Й МІНУЛЕ ЖИТТЯ СЕЛЯН ТА ПРЕДСТАВНИКІВ РІЗНИХ ВЕРСТВ СУСПІЛЬСТВА

РУСЬКА ТРИЦЯ

РУСЬКА ТРИЦЯ

 <p style="font-size: small;">М. ШАШКЕВИЧ</p>	 <p style="font-size: small;">Я. ГОЛОВАЦЬКИЙ</p>	 <p style="font-size: small;">І. ВАГІЛЕВИЧ</p>	<p>У 1832 р. МАРКІАН ШАШКЕВИЧ, ЯКІВ ГОЛОВАЦЬКИЙ, ІВАН ВАГІЛЕВИЧ СТВОРИЛИ У ЛЬВОВІ ЛІТЕРАТУРНИЙ ГУРТОК, ЯКИЙ НАЗВАЛИ «РУСЬКА ТРИЦЯ». ЛІДЕРОМ ГУРТКА БУВ ОБРАНИЙ МАРКІАН ШАШКЕВИЧ. ОСНОВНОЮ МЕТОЮ ДІЯЛЬНОСТІ ТРИЦІ БУЛО: ЗВІЛЬНИТИ НАРОДНУ МОВУ ВІД ЦЕРКОВНОСЛОВ'ЯНСЬКИХ ТА ЧУЖОМОВНИХ ВПЛИВІВ І СТВОРИТИ ЛІТЕРАТУРНУ МОВУ</p>
---	--	--	--

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ

ЗБЕРЕЖЕННЯ МІСЦЕВОГО ФОЛЬКЛОРУ	ПОШИРЕННЯ ДОСТУПНИХ НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИХ ПРАЦЬ
ВІДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ	ПОЛІТИЧНА АГІТАЦІЯ

					
---	---	---	---	--	---

М.В. ГОГОЛЬ (1809 - 1852)

М.В. ГОГОЛЬ (1809 – 1852)		
	<p>УКРАЇНСЬКИЙ І РОСІЙСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК З РОДУ ГОГОЛІВ-ЯНОВСЬКИХ, КЛАСИК РОСІЙСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ, ЙОГО ВВАЖАЮТЬ НАЙВИЗНАЧНИШИМ ІЗ ПРЕДСТАВНИКІВ ЇЇ «УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ». БУВ ОДНИМ ІЗ ЗАСНОВНИКІВ РЕАЛІЗМУ, ЗАКЛАВ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНО-КРИТИЧНОГО («ГОГОЛІВСЬКОГО») НАПРЯМУ У РОСІЙСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ</p>	

УКРАЇНА У ТВОРЧОСТІ М.В. ГОГОЛЯ

<p>ПОЗНАЧУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ЯК ДАВНЬОГО, ВЕЛИКОГО І МОГУТЬОГО, САМОКУТНЬОГО І ВОЛЕЛЮБНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО НАРОДУ</p>	<p>ВІДРОДЖЕННЯ У ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ ВОЛЕЛЮБНИХ КОЗАЦЬКИХ ТРАДИЦІЙ, ГЕРОЇЧНИХ СТОРІНОК БОРОТЬБИ</p>
<p>ПОЕТИЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ І НАЦІОНАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ, РОМАНТИЧНЕ ЗОБРАЖЕННЯ МИНУЛОГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ</p>	<p>ЗДІЙСНИВ КАРДИНАЛЬНУ ЗМІНУ В СТИЛІСТИЧНІЙ ОРІЄНТАЦІЇ РОСІЙСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ</p>

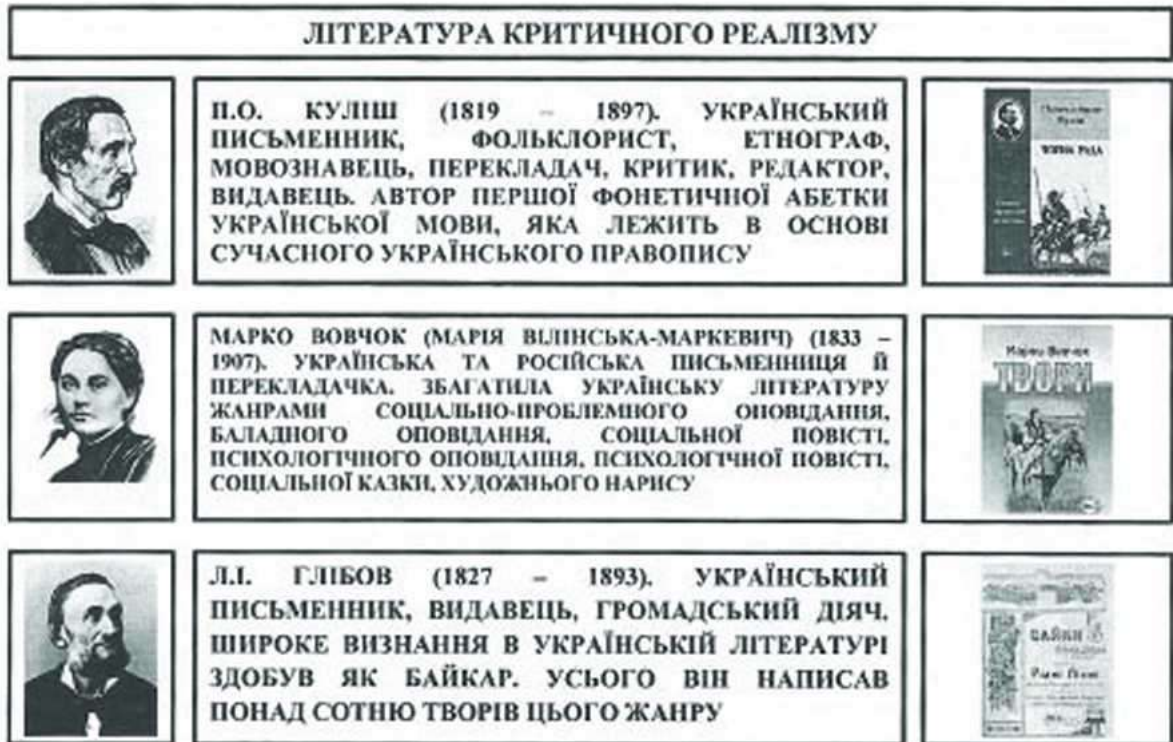
РОМАНТИЗМ У ТВОРЧОСТІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА

РОМАНТИЗМ У ТВОРЧОСТІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА		
	<p>ТАРАС ГРИГОРОВИЧ ШЕВЧЕНКО (1814 – 1861) – УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК (ПОЕТ, ДРАМАТУРГ, ПРОЗАЇК), ХУДОЖНИК (ЖИВОПИСЕЦЬ, ГРАВЕР), ГРОМАДСЬКИЙ ТА ПОЛІТИЧНИЙ ДІЯЧ. НАЦІОНАЛЬНИЙ ГЕРОЙ І СИМВОЛ УКРАЇНИ</p>	
ПРОГРАМНІ ЗАСАДИ РОМАНТИЗМУ Т.Г. ШЕВЧЕНКА		
<p>ЕКСПРЕСИВНА І СИМВОЛІЧНА ФОРМА КУЛЬТУРОЛОГІЧНОГО СВІТОГЛЯДУ</p>	<p>ІСТОРИЧНИЙ РОМАНТИЗМ КОЗАЦЬКОЇ МИНУВШИННИ</p>	
<p>КАЧЕННЕ МАЙБУТНЬОГО ВІДРОДЖЕННЯ СВОЇ БАТЬКІВЩИНИ В СМІ РІВНОПРАВНИХ СЛОВ'ЯНСЬКИХ НАРОДІВ</p>	<p>ОПОРНІ СИМВОЛИ – «СЛОВО» (НАЦІОНАЛЬНА КУЛЬТУРА), «СЛАВА» (КУЛЬТУРНО-НАЦІОНАЛЬНА СПАДЩИНА) І «ПРАВДА» (ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКИЙ МЕТА-ЦЕЛЬ)</p>	
		

КРИТИЧНИЙ РЕАЛІЗМ У ТВОРЧОСТІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА

ЛІТЕРАТУРА КРИТИЧНОГО РЕАЛІЗМУ

ЛІТЕРАТУРА «ВЕЛИКОГО РЕАЛІЗМУ»

ЛІТЕРАТУРА «ВЕЛИКОГО РЕАЛІЗМУ»		
	І.С. НЕЧУЙ-ЛЕВИЦЬКИЙ (1838 – 1918). УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ПЕРЕКЛАДАЧ. СТВОРИВ НОВАТОРСЬКІ ФОРМИ ПРОЗИ, ПРЕДСТАВИВ ШИРОКУ ПАНОРАМУ СОЦІАЛЬНОГО БУТТЯ, ДАВ РОЗГОРНУТІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПЕРСОНАЖІВ, ЗМАЛЮВАВ ЧУДОВІ БАГАТОБАРВНІ ПЕЙЗАЖИ ВСІЄЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЗЕМЛІ	
	ПАНАС МИРНИЙ (1849 – 1920). УКРАЇНСЬКИЙ ПРОЗАЙК І ДРАМАТУРГ. У ТВОРЧОСТІ АНАЛІЗУВАВ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ НЕРІВНОСТІ, ГЛИБОКО ДОСЛІДЖУВАВ ТЕ, ЯКИЙ ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ СПРАВЛЯЄ НА ЛЮДИНУ СОЦІАЛЬНА НЕСПРАВЕДЛИВІСТЬ	
	І.Я. ФРАНКО (1856 – 1916). ВИДАТНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ПУБЛІЦИСТ, ПЕРЕКЛАДАЧ, УЧЕНИЙ, ГРОМАДСЬКИЙ І ПОЛІТИЧНИЙ ДІЯЧ. СЮЖЕТИ ДЛЯ ТВОРІВ ФРАНКО ЧЕРПАВ З ЖИТТЯ І БОРІТЬБ РІДНОГО НАРОДУ, З ПЕРШОДЖЕРЕЛ ЛЮДСЬКОЇ КУЛЬТУРИ. У ПОЕТИЧНОМУ ДОРОБКУ ФРАНКА БЛИЗЬКО ПІВТІСЯЧІ ОКРЕМИХ ЛІРИЧНИХ І ЕПІЧНИХ ТВОРІВ	

ЛІТЕРАТУРА УКРАЇНСЬКОГО НЕОРОМАНТИЗМУ

ЛІТЕРАТУРА УКРАЇНСЬКОГО НЕОРОМАНТИЗМУ		
НЕОРОМАНТИЗМ – СТИЛЬОВА ТЕЧІЯ МОДЕРНІЗМУ, ЯКА ВИНИКЛА В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ НА ПОЧАТКУ ХХ ст.		
	М.М. КОШОБІНСЬКИЙ (1864 – 1913). УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ, ГОЛОВА «ПРОСВІТИ» В ЧЕРНІГОВІ. Є ОДНИМ ІЗ НАЙОРИГІНАЛЬНІШИХ УКРАЇНСЬКИХ ПРОЗАЙКІВ. ПИСЬМЕННИК ПРАГНУВ ДО СТВОРЕННЯ ЕФЕКТУ ЄДНОСТІ СЛОВЕСНИХ, МУЗИЧНИХ І КОЛЬОРОВИХ АСОЦІАЦІЙ. У КІЛЬКОХ ТВОРАХ ЯСКРАВО РОЗКРИВ ТЕМУ СТРАХУ ЯК ЕКЗИСТЕНЦІАЛЬНОГО ПОЧУТТЯ	
	ЛЕСЯ УКРАЇНКА (1871 – 1913). УКРАЇНСЬКА ПИСЬМЕННИЦЯ, ПЕРЕКЛАДАЧКА, КУЛЬТУРНА ДІЯЧКА. ПИСАЛА У ЖАНРАХ ПОЕЗІЇ, ДРАМИ, ПРОЗИ, ПУБЛІЦИСТИКИ. ТАКОЖ Є НАПРАЦЮВАННЯ В ГАЛУЗІ ФОЛЬКЛОРИСТИКИ (220 НАРОДНИХ МЕЛОДІЙ ЗАПИСАНО З ЇЇ ГОЛОСУ), БРАЛА АКТИВНУ УЧАСТЬ В УКРАЇНСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ РУСІ	

ЛІТЕРАТУРА МОДЕРНУ

ЛІТЕРАТУРА МОДЕРНУ		
	<p>В.С. СТЕФАНІК (1871 – 1936), УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, МАЙСТЕР ЕКСПРЕСІОНІСТИЧНОЇ НОВЕЛИ, ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ, ПОЛІТИК. ПОСОЛІ (ДЕНУТАТ) АВСТРІЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ВІД ГАЛИЧИННИ. ЗАПОЧАТУВАВ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ ЕКСПРЕСІОНІЗМ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄ ЗОБРАЖЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО ЧЕРЕЗ ЗОВНІШНЄ, ЗАЦІКАВЛЕННЯ ГЛИБИННИМИ ПСИХОЛОГІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ</p>	
	<p>О.Ю. КОБИЛЯНСЬКА (1863 – 1942), УКРАЇНСЬКА ПИСЬМЕННИЦЯ, УЧАСНИЦЯ ФЕМІНІСТИЧНОГО РУХУ НА БУКОВИНІ. ЗРОБИЛА ЗНАЧНИЙ ВНЕСОК У РОЗВИТОК НОВОЇ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ШКОЛИ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ ст. ОДНІЄЮ З ПЕРШИХ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ ЗВЕРНУЛАСЯ ДО ПРОБЛЕМИ ЕМАНЦИПАЦІЇ ЖІНКИ, СТВОРИЛА ЦІЛІСНИ ОБРАЗИ ЖІНОК-ІНТЕЛІГЕНТОК</p>	
	<p>В.К. ВИННИЧЕНКО (1880 – 1951), УКРАЇНСЬКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ТА ДЕРЖАВНИЙ ДІЯЧ, ПРОЗАЇК, ДРАМАТУРГ І ХУДОЖНИК. НОВАТОРСЬКИМ БУЛО ЙОГО ВИСВІТЛЕННЯ ТАКИХ НЕЗВИЧНИХ ТОДІ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ГЕРОЇВ, ЯК РЕВОЛЮЦІОНЕРИ, ЩО ПОТРАПЛЯЮТЬ У ПСИХОЛОГІЧНО СКЛАДНІ СИТУАЦІЇ. ПСИХОЛОГІЧНИЙ РЕАЛІЗМ ЯК ПЕРЕХІДНИЙ ЕТАП ПАНУЄ В ПЕРШИХ РОМАНАХ І БІЛЬШОСТІ ДРАМ, ЩО ВІРНИЮТЬСЯ СЦЕНІЧНОЮ ГОСТРОТЮ І ШКАВІСТЮ ШТРИГНІ, ПОБУДОВАНОЇ НА КОНТРАСТАХ</p>	

ЄВРЕЙСЬКА ЛІТЕРАТУРА В УКРАЇНІ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ - ПОЧАТКУ ХХ ст.

ЄВРЕЙСЬКА ЛІТЕРАТУРА В УКРАЇНІ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ ст.		
	<p>ШОЛОМ-АЛЕЙХЕМ (1859 – 1916), ЄВРЕЙСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ДРАМАТУРГ, ОДИН З ОСНОВОПОЛОЖНИКІВ СУЧАСНОЇ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ МООВОЮ ЦІННИ. ТАКОЖ ПИСАВ СВОЇ ТВОРИ ІВРИТОМ І РОСІЙСЬКОЮ. ЖИТТЯ МИТЦЯ БУЛО ТІСНО ПОВ'ЯЗАНЕ З УКРАЇНОЮ. ТВОРЧІСТЬ ПИСЬМЕННИКА ЗАБАРВЛЕНА УКРАЇНСЬКИМ КОЛОРИТОМ, ВИКОРИСТАНО УКРАЇНСЬКУ ЛЕКСИКУ, ФОЛЬКЛОР. НАЯВНІ ОПИСИ УКРАЇНСЬКОГО ТА ЄВРЕЙСЬКОГО НАРОДІВ, АЛЕ УКРАЇНСЬКІ МІСТА ТА ЇХНЄ НАСЕЛЕННЯ У ТВОРАХ АВТОРА ВІДІГРАЮТЬ СКОРІШЕ РОЛЬ ДЕКОРАЦІЙ, НА ТЛІ ЯКИХ РОЗГОРТАЄТЬСЯ ДРАМА ЄВРЕЙСЬКОЇ ГРОМАДИ «СМУТНІ ОСЛІДОСТЬ»</p>	
	<p>ЖАБОТІНСЬКИЙ ВОЛОДИМИР (ІЕСВ) ЄВГЕНОВИЧ (1880 – 1940), ЄВРЕЙСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК І ПУБЛІЦИСТ, ОДИН З ЛІДЕРІВ СІОНІСТСЬКОГО РУХУ; СПІВІЗАСНОВНИК ДЕРЖАВНІ ПРАЦЬ ТА ІІ ЗБРОЙНИХ СІЛІ (ГАГАНА). ЗАВДЯКІ ЛІТЕРАТУРНОМУ ОБДАРУВАННЮ І ЛІНГВІСТИЧНИМ ЗДІБНОСТЯМ У ВІЦІ 18 РОКІВ СТАВ ІНОЗЕМНИМ КОРЕСПОНДЕНТОМ ГАЗЕТ «ОДЕСЬКИЙ ЛІСТОК» І «ОДЕСЬКІ НОВИНИ». ПІСЛЯ ПЕРЕЗУВАННЯ ЗА КОРДОНОМ СТАВ ЧЛЕНОМ РЕДАКЦІЇ І ПРОВІДНИМ ФЕЙЛЕТОНІСТОМ ГАЗЕТИ «ОДЕСЬКІ НОВИНИ». НАПИСАНИ НИМ У ЦЕЙ ПЕРІОД ДРАМИ СТАВИВ ОДЕСЬКИЙ МІСЬКИЙ ТЕАТР. ЄВРЕЙСЬКІ ПОГРОМИ 1903 – 1905 рр. ПРИВЕЛИ В.С. ЖАБОТІНСЬКОГО ДО РУХУ СІОНІСТІВ І РЕВІЮЦІОНІСТСЬКОГО РУХУ, СТВОРЕНОГО ЗЕВСОМ ЖАБОТІНСЬКИМ, ВІЙШЛИ СУЧАСНІ ІЗРАІЛЬСЬКІ «ІРАВИ», ЯКІ ПЕРЕДСТАВЛЕНІ БЛОКОМ «ІКУД» І З 1970-х рр. ВІДІГРАЮТЬ ЗНАЧНУ РОЛЬ У ПОЛІТИЧНОМУ ЖИТТІ ІЗРАІЛЮ</p>	

В.Г. КОРОЛЕНКО

В.Г. КОРОЛЕНКО

ВОЛОДИМИР ГАЛАКТИОНОВИЧ КОРОЛЕНКО (1853 – 1921), ПИСЬМЕННИК, ЖУРНАЛІСТ, ПУБЛІЦИСТ, ЛІТЕРАТУРНИЙ РЕДАКТОР ТА ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ УКРАЇНСЬКОГО І ПОЛЬСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ. СЕРЕД НАЙВІДОМШИХ ТВОРІВ ПИСЬМЕННИКА ПОВІСТІ «СЛІПНИЙ МУЗИКА» (1886), «ДІТИ ПІДЗЕМЕЛЛЯ» (СКОРОЧЕНА ВЕРСІЯ ПОВІСТІ «В ПОГАНОМУ ТОВАРИСТВІ»; 1886), «ХАПУН (ПОМ-КІПУР)» (1890) ТА «БЕЗ ЯЗІКА» (1895)

ПОЛТАВА. МОГИЛА В.Г. КОРОЛЕНКА

ПРАВОЗАХИСНА ДІЯЛЬНІСТЬ

ЗАХИЩАВ СЕДЛИН ПІД ЧАС РОЗПРАВ І СФАБРІКОВАНИХ СУДОВИХ ПРОЦЕСІВ У ЗВ'ЯЗКУ З АГРАРНИМ ПОВСТАННЯМИ 1905 – 1907 рр. ІШ ПОДІЇ ОПИСАВ У ЦИКЛІ НАРИСІВ ПІД НАЗВОЮ «СОРОЧИНСЬКА ТРАГЕДІЯ», ЗА ЯНГУРІК ПЕРЕБУВАВ ПІДСИДСТВОМ

У 1911 р. БУЛО ОПУБЛІКОВАНО ПРОТЕСТ ПІД ЗАГОЛОВКОМ «ДО РОСІЙСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА (З ПРИВОДУ КРИВАВОГО НАКЛЕПУ НА ЄВРЕЇВ)», СКЛАДЕНИЙ В.Г. КОРОЛЕНКОМ. ЗАХИСТ М. БЕЙЛИСА В СУДОВОМУ ПРОЦЕСІ 1913 р.

«ЛІГА ПОРЯТКУ ДІТЕЙ» — БЛАГОДІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ. ЗАСНОВАНА ВОСЕННЬ 1918 р. У ПОЛТАВІ З ІНІЦІАТИВИ В.Г. КОРОЛЕНКА. У Листопаді 1918 р. ВІН ЗВЕРНУВСЯ ДО ГОЛОВИ РАДНАРКОМУ УКРАЇНИ Х.Г. РАКОВСЬКОГО З ПРОХАННЯМ ПОРУШТИ ПИТАННЯ ПРО ДОЦІЛЬНІСТЬ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ У МАСИТАБІ КРАЇНИ

РОСІЙСЬКА ЛІТЕРАТУРА В УКРАЇНІ НА ПОЧАТКУ ХХ ст.

РОСІЙСЬКА ЛІТЕРАТУРА В УКРАЇНІ НА ПОЧАТКУ ХХ ст.

О.І. КУПРІН (1870 – 1938), РОСІЙСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК. ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ОЛЕКСАНДРІВСЬКОГО ВІЙСЬКОВОГО УЧИЛИЩА ПІДПОРУЧНИКА О.І. КУПРІНА БУЛО НАПРАВЛЕНО У 46-й ПІХОТНИЙ ДНІПРОВСЬКИЙ ПОЛК, ЩО СТОЯВ У ПРОСКУРОВІ ПОДІЛЬСЬКОЇ ГУБЕРНІЇ. БУДИНІ ГЛУХОГО МІСТЕЧКА, ПОБУТ І ЗВІЧАЙ ЗДІЧАВЦЬОГО ЗАШТАТНОГО ОФІЦЕРСТВА, ПРОВІНЦІЙНИХ МІЩАН ВІН ОПИСАВ У ПОВІСТІ «ПОЄДИНОК». ЗА ЧАС СВОГО П'ЯТИРІЧНОГО ПЕРЕБУВАННЯ В УКРАЇНІ, З 1894 р., ВІН ДРУКУВАВСЯ В ГАЗЕТАХ «КНЯНИН», «КІЇВСЬКЕ СЛОВО», «ВОЛИНЬ» (ЖИТОМИР), «ОДЕССКІЕ НОВОСТИ», НАПИСАНІ ДЛЯ КІЇВСЬКИХ ГАЗЕТ НАРИСИ СКЛАЛИ ЦИКЛ «КІЇВСЬКІ ТИПІ», ЩО ВИКЛИКАЮТЬ ІНТЕРЕС І ПОНІМІ

Алл. Куприн
ПОЄДИНОК

М.О. БУЛГАКОВ (1891 – 1940), РОСІЙСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ДРАМАТУРГ, АВТОР БАГАТЬОХ ВІДОМИХ ТВОРІВ. НАРОДИВСЯ В КИСВІ В СІМ'Ї ВИКЛАДАЧА ДУХОВНОЇ АКАДЕМІЇ. З 1901 р. ОТРИМУВАВ ПОЧАТКОВУ ОСВІТУ В ПЕРШІЙ КІЇВСЬКІЙ ГІМНАЗІЇ. У 1909 р. ВСТУПИВ ДО КІЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ НА МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ. ПІД ЧАС ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ В 1919 р. М.О. БУЛГАКОВ БУВ МОБІЛІЗОВАНИЙ ЯК ВІЙСЬКОВИЙ ЛІКАР В АРМІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ, ПОТІМ У ЗБРОЙНІ СИЛИ ПІВДНЯ РОСІЇ. М.О. БУЛГАКОВ ЛЮБИВ КІЇВ – «НЕМАЄ КРАСИВІШОГО МІСТА НА СВІТІ, НЕЖ КІЇВ!»

Кієв-город

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XIX ст.

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XIX ст.		
	Й.Х. ВИТВИЦЬКИЙ (1813 – 1866). ПОЛЬСЬКИЙ ТА УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР, ПІАНІСТ І МУЗИЧНИЙ ПЕДАГОГ. В 1840 – 1865 рр. ВІВ КЛАСИ ФОРТЕПІАНО Й АНСАМБЛЮ В КИЇВСЬКОМУ ІНСТИТУТІ ШЛЯХЕТНИХ ДІВЧАТ. У КИЄВІ НАПИСАВ МУЗИЧНИЙ ТВІР «УКРАЇНА» (1836) – ВАРІАЦІЇ НА ТЕМУ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ПІСНІ «ЗІБРАЛИСЯ ВСІ БУРЛАКІ»	
	М.М. ВЕРБИЦЬКИЙ (1815 – 1870). УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР, ХОРОВИЙ ДИРИГЕНТ, СВЯЩЕНИК УГКЦ, ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ, АВТОР МУЗИКИ ДЕРЖАВНОГО ГІМНУ УКРАЇНИ «ШЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНА». НАПИСАВ ПОВНУ ЛІТУРГІЮ ДЛЯ МІШАНОГО ХОРУ (1847), «АНГЕЛ ВОПІЯШЕ» ТА ІНШІ ЦЕРКОВНІ КОМПОЗИЦІЇ	
	Л.А. ЛАВРІВСЬКИЙ (1823 – 1873). УКРАЇНСЬКИЙ ГАЛИЦЬКИЙ КОМПОЗИТОР, ДИРИГЕНТ, СВЯЩЕНИК УГКЦ. ПИСАВ МУЗИКУ ДЛЯ ЦЕРКОВНИХ ХОРІВ, А ТАКОЖ СВІТСЬКІ ПІСНІ НА ОСНОВІ ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРІВ. ЙОГО ПІСНІ «ГЕН, ГЕН, ДАЛЕКО» (НА ВІРНІ П. ЛЕОНТОВИЧА), «РУСЬКА РІЧКА» ДЛЯ ЧОЛОВІЧОГО ХОРУ (НА СЛОВА Я. ГОЛОВАЦЬКОГО) І «ІЛІАЧ ВДОВИЩ» (НА ВІРНІ А. ЛАЖЕЦЬКОГО) ВІДІГРАЛИ ВАЖЛИВУ РОЛЬ У РОЗВИТКУ СВІТСЬКОЇ МУЗИКИ В ГАЛИЧИНІ	

УКРАЇНСЬКА МУЗИКА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XIX ст.

УКРАЇНСЬКА МУЗИКА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XIX ст.		
	С.С. ГУЛАК-АРТЕМОВСЬКИЙ (1813 – 1873). УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР, СПІВАК, БАРИТОН (БАС-БАРИТОН), ДРАМАТИЧНИЙ АРТИСТ, ДРАМАТУРГ, АВТОР ОДНОЇ З ПЕРШИХ ОПЕР НА УКРАЇНОМОВНІЙ ЛІБРЕТО ОПЕРИ «ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ». ОКРЕМЕ МІСЦЕ У ТВОРЧІЙ СПАДЩИНИ ПОСІДАЮТЬ УКРАЇНСЬКІ ПІСНІ, РАЙСІДІЯ ЗІ ЗБИРКИ «СЕМІ ПІСЕНЬ ПІД ЗАГАЛЬНОЮ НАЗВОЮ «УКРАЇНСЬКА СВАДЬБА»	
	М.В. ЛИСЕНКО (1842 – 1912). УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР, ПІАНІСТ, ДИРИГЕНТ, ПЕДАГОГ, ЗБИРАЧ ПІСЕННОГО ФОЛЬКЛОРУ, ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ. ДО НАЙВІДОМШИХ ТВОРІВ НАЛЕЖАТЬ МУЗИКА ГІМНІВ «МОЛИТВА ЗА УКРАЇНУ» ТА «ВІЧНИЙ РЕВОЛЮЦІОНЕР», ОПЕРИ «ТАРАС БУЛЬБА», «НАТАЛКА ПОЛТАВКА» ТА ІНШІ	
	М.Д. ЛЕОНТОВИЧ (1877 – 1921). УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР, ХОРОВИЙ ДИРИГЕНТ, ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ, ПЕДАГОГ. АВТОР ШИРОКОВІДОМНИХ ОБРОБОК УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ ДЛЯ ХОРУ «ЩЕДРИК», «ДУДАРИК», «КОЗАКА НЕСУТЬ». ТЕМАТИКА ХОРОВИХ МІНІАТЮР КОМПОЗИТОРА НАДЗВИЧАЙНО РІЗНОМАНІТНА. ЦЕ ОБРЯДОВІ, ЦЕРКОВНІ, ІСТОРИЧНІ, ЧУМАЦЬКІ, ЖАРТИВЛИВІ, ТАНЦОВАЛЬНІ, ІГРОВІ ПІСНІ	

УКРАЇНА В ПОЛЬСЬКІЙ МУЗИЦІ РОМАНТИЗМУ

УКРАЇНА В ПОЛЬСЬКІЙ МУЗИЦІ РОМАНТИЗМУ		
	<p>ПАДУРА ТИМКО (1801 – 1871), ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ ПОЕТ, КОМПОЗИТОР ТА ТОРБАНИСТ. АВТОР ВІДОМОЇ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ НЕД, SOKOŁY. НАПОЛЯГАВ НА НЕОБХІДНОСТІ СПІЛЬНОЇ БОРОТЬБИ ПОЛЯКІВ І УКРАЇНЦІВ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ. БУВ СПІВЦЕМ КОЗАЧЧИНИ, ПОПУЛЯРИЗУВАВ УКРАЇНСЬКИЙ ФОЛЬКЛОР ТА МУЗИКУ. ВИСЛОВЛЮВАВ ЗАХОПЛЕННЯ КОЗАЦЬКОЮ СТАРОВИНОЮ, ПРИ ЦЬОМУ НАРІВНІ З КОЗАКОФІЛЬСЬКИМИ ТЕНДЕНЦІЯМИ ВІДЧУТНА СЛОВ'ЯНО- ТА ПОЛОНОФІЛЬСЬКА КОНЦЕПЦІЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ</p>	
	<p>ЗАВАДСЬКИЙ МІХАЛ (1828 – 1887), УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР, МУЗИЧНИЙ ПЕДАГОГ, ПІАНІСТ ПОЛЬСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ. АВТОР ПОНАД 500 ТВОРІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ПЕРЕВАЖНО З УКРАЇНСЬКИМИ ТЕМАМИ. ПРЕДСТАВНИК КАМЕРНОГО СЕНТИМЕНТАЛЬНОГО НАПРЯМУ, ХАРАКТЕРНОГО ДЛЯ ПЕРШОГО ЕТАПУ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ФОРТЕПІАННОЇ МУЗИКИ</p>	
	<p>ЗАРЕМЕК ВЛАДІСЛАВ (1833 – 1902), УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР, ПІАНІСТ І ПЕДАГОГ ПОЛЬСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ. АВТОР ПІСЕНЬ І РОМАНСІВ ЯК УКРАЇНСЬКОЮ ТАК І ПОЛЬСЬКОЮ МОВАМИ, В ТОМУ ЧИСЛІ КЕЛЬЦЬКО 30 ВОКАЛЬНИХ ТВОРІВ НА СЛОВА ТАРАСА ШЕВЧЕНКА («МУЗИКА ДО КОБЗАРЯ»). ПЕРЕКЛАД ДЛЯ ФОРТЕПІАНО РЯД УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ. СКЛАВ ЗБІРНИКИ МУЗИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ДІТЕЙ – ВОКАЛЬНИЙ «ПІСЕННИК ДЛЯ НАШИХ ДІТЕЙ» (POL. SPIEWNIK DLA NASZYCH DZIECI) І ФОРТЕПІАННИЙ «МАЛЕНЬКИЙ ПАДЕРЕВСЬКИЙ» (POL. MAŁY PADEREWSKY).</p>	

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО	
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ	
<p style="text-align: center;"><i>СТВОРЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ТЕАТРІВ</i></p> <p>У ПОЛТАВІ 1810 Р. БУЛО СТВОРЕНО ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ТЕАТР, ЗГОДОМ ТЕАТРИ ПОСТАЮТЬ У ХАРКОВІ, КИЄВІ, НІЖИНІ, КАТЕРИНОСЛАВІ</p>	<p style="text-align: center;"><i>НЕСПРИЯТЛИВІ УМОВИ</i></p> <p>ВІДСУТНІСТЬ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ, ПРИМІЩЕНЬ, НАЛЕЖНИХ ТРАДИЦІЙ РЕЖИСУРИ, АКТОРСЬКОЇ ГРИ, ВИСОКОХУДОЖНЬОГО РЕПЕРТУАРУ</p>
<p style="text-align: center;"><i>АМАТОРСЬКИЙ МАНДРІВНИЙ ТЕАТР</i></p> <p>У 50 – 60-их рр. АМАТОРСЬКІ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНІ ГУРТКИ ДІЯЛИ В КІЛЬКОХ МІСТАХ СХІДНОЇ УКРАЇНИ (ЧЕРНІГІВ, НОВГОРОД-СІВЕРСЬКИЙ, ПОЛТАВА, ЄЛИСАВЕТГРАД, ХАРКІВ)</p>	<p style="text-align: center;"><i>ПОЛІІНГВІЗМ ВИСТАВ</i></p> <p>ВИКОРИСТАННЯ ЗДЕБІЛЬШОГО ТРЬОХ МОВ – УКРАЇНСЬКОЇ, РОСІЙСЬКОЇ, ПОЛЬСЬКОЇ</p>
<p>ВПРОВАДЖЕННЯ У ДРАМАТИЧНУ ДІЮ НАРОДНИХ ОБРЯДІВ (СВАТАННЯ, ЗАРУЧИННИ, ВЕСІЛЛЯ), ОБРЯДОВИХ ПІСЕНЬ (КОЛЯДКИ, ЩЕДРІВКИ, ВЕСНЯНКИ), РІЗНОМАНІТНОЇ НАРОДНОЇ ЛІРИКИ, НАРОДНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ (ПРИСЯДКИ, СТРИБКИ, ДРІБУШКИ, ПОВЗУНЦІ)</p>	

ВІДРОДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО НАРОДНОГО ТЕАТРУ

ВІДРОДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО НАРОДНОГО ТЕАТРУ

І.К. КАРПЕНКО-КАРНИЙ

У 1833 р. УКРАЇНЬСЬКА ТЕАТРАЛЬНА РОДИНА, ДО ЯКОЇ ВХОДИЛИ ТАЛАНОВИТІ АКТОРИ (КАРПЕНКО-КАРНИЙ, САДОВСЬКИЙ, САКСАГАНСЬКИЙ) ТА АКТРИСИ (ЗАНЬКОВЕЦЬКА, ЗАТИРКЕВИЧ), ОТРИМАЛА ДОЗВІЛ СТАВИТИ УКРАЇНСЬКІ ВИСТАВИ. ТРУПА П. К. САКСАГАНСЬКОГО ТА І. К. КАРПЕНКА-КАРОГО ОРГАНІЗОВАНА 1890 р. ПІД НАЗВОЮ «ТОВАРИСТВО РОСІЙСЬКО-МАЛОРОСІЙСЬКИХ АРТИСТІВ ПІД ОРУДОЮ П. К. САКСАГАНСЬКОГО». У СКЛАДІ ТРУПИ, КРИМ П. К. САКСАГАНСЬКОГО ТА КАРПЕНКА-КАРОГО, БУЛИ М. САДОВСЬКА, Я. ЛІННІЦЬКА, С. ТОБЛЕВИЧ, О. ШЕВЧЕНКО, Д. МОВА, П. ВАСИЛЬКІВСЬКИЙ, Р. ЧИЧОРСЬКИЙ ТА ІНШІ

М.К. ЗАНЬКОВЕЦЬКА

М.К. САДОВСЬКИЙ

П.К. САКСАГАНСЬКИЙ

С.В. ТОБЛЕВИЧ

М.К. САДОВСЬКА

Г.П. ЗАТИРКЕВИЧ

ПРОФЕСІЙНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР НОВОГО ПОКОЛІННЯ

ПРОФЕСІЙНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР НОВОГО ПОКОЛІННЯ

М.Л. КРОПИВНИЦЬКИЙ (1840 – 1910). УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ДРАМАТУРГ, ТЕАТРАЛЬНИЙ АКТОР. З ІМЕНЕМ КРОПИВНИЦЬКОГО ПОВ'ЯЗАНЕ СТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ПРОФЕСІЙНОГО ТЕАТРУ НА ПІДРОСІЙСЬКІЙ ЧАСТИНІ УКРАЇНИ Й НАСТУПНИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ РЕАЛІСТИЧНОЇ ДРАМАТУРГІЇ. ЯК ПИСЬМЕННИК-ДРАМАТУРГ М.Л. КРОПИВНИЦЬКИЙ ДОТРИМУВАВСЯ ТРАДИЦІЙ ТАК ЗВАНОЇ «ЕТНОГРАФІЧНОЇ ДРАМИ»

М.П. СТАРИЦЬКИЙ (1840 – 1904). УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК (ПОЕТ, ДРАМАТУРГ, ПРОЗАЙК), ТЕАТРАЛЬНИЙ І КУЛЬТУРНИЙ ДІЯЧ. АВТОР «ЦИГАНКИ АЗИ», «ОЙ НЕ ХОДИ, ГРИЦЮ», «НЕ СУДИЛОСЯ», «ЗА ДВОМА ЗАЙЦЯМИ» ВІДДАВАВ ПЕРЕВАГУ ЖАНРАМ ВОДЕВИЮ ТА МЕЛОДРАМИ З ЕФЕКТНИМИ МОНОЛОГАМИ, РОМАНТИКОЮ, НАЦІОНАЛЬНИМ КОЛОРИТОМ

СТИЛЬОВІ НОВАЦІЇ В АРХІТЕКТУРІ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XIX ст.

СТИЛЬОВІ НОВАЦІЇ В АРХІТЕКТУРІ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XIX ст.

I. ЕКЛЕКТИЗМ

МЕХАНІЧНЕ ПОЄДНАННЯ РІЗНИХ СТИЛЬОВИХ НАПРЯМІВ

II. ВІДЕНСЬКИЙ НЕОРЕНЕСАНС ТА НЕОБАРОКО

ОДНА З ПОШИРЕНИХ ФОРМ АРХІТЕКТУРНОЇ ЕКЛЕКТИКИ XIX ст., ЩО ВІДТВОРИЛА ЗОВНІШНІ АРХІТЕКТУРНІ РІШЕННЯ ЧАСІВ ВІДРОДЖЕННЯ, НЕ ЗАСТОСОВУВАВСЯ В ЧИСТОМУ ВІГЛЯДІ, А ЯК СУМІШ З НЕОБАРОКО І МАВ КОРОТКИЙ ТЕРМІН ІСНУВАННЯ

АРХІТЕКТУРА МОДЕРНУ

АРХІТЕКТУРА МОДЕРНУ

СТИЛЬОВИЙ НАПРЯМ, ЯКИЙ ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ АСИМЕТРИЧНІСТЮ ПЛАНУВАННЯ, ВИКОРИСТАННЯМ ЗАЛІЗНИХ КОНСТРУКЦІЙ І ОЗДОБЛЮВАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ (ПРИКРАСИ З ЛІНТОГО ЗАЛІЗА), ЛАМАНИХ ЛІНІЙ (ВРАЗОК УКРАЇНСЬКОГО МОДЕРНУ – БУДИНОК ГУБЕРНСЬКОГО ЗЕМСТВА В ПОЛТАВІ)

ПОЛТАВА. БУДИНОК ГУБЕРНСЬКОГО ЗЕМСТВА

КИЇВ. БЕСАРАБСЬКИЙ РИНОК

ЛЬВІВ. ЗАЛІЗНИЧНИЙ ВОКЗАЛ

ХАРКІВ. ЗАЛІЗНИЧНИЙ ВОКЗАЛ

СКУЛЬПТУРА XIX - початку XX ст.

СКУЛЬПТУРА XIX – початку XX ст.					
	І.П. МАРТОС (1752 – 1835). ВІЙСЬКОВИЙ ІНЖЕНЕР ІЗ УКРАЇНИ, ЯКИЙ ПРАЦЮВАВ У ПЕТЕРБУРГСЬКІЙ АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ І РЕКТОРОМ			М.І. ПАРАШУК (1878 – 1963). УКРАЇНСЬКИЙ І БОЛГАРСЬКИЙ АРХІТЕКТОР, СКУЛЬПТОР І ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ	
	І.П. КАВАЛЕРИДЗЕ (1887 – 1978). УКРАЇНСЬКИЙ СКУЛЬПТОР, КІНОРЕЖИСЕР, ДРАМАТУРГ, СЦЕНАРИСТ			Л.В. ПОЗЕН (1849 – 1921). УКРАЇНСЬКИЙ СКУЛЬПТОР-ПЕРЕДВИЖНИК, ДІЙСНИЙ ЧЛЕН ПЕТЕРБУРГСЬКОЇ АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ	
	О.П. АРХИПЕНКО (1887 – 1964). УКРАЇНСЬКИЙ ТА АМЕРИКАНСЬКИЙ СКУЛЬПТОР І ХУДОЖНИК, ОДИН ІЗ ОСНОВОПОЛОЖНИКІВ КУБІЗМУ В СКУЛЬПТУРІ. ПОЧЕСНИЙ ЧЛЕН ОБ'ЄДНАННЯ МИСТЦІВ-УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ (ОМУА)				

Т.Г.ШЕВЧЕНКО-ЖИВОПИСЕЦЬ

Т.Г. ШЕВЧЕНКО-ЖИВОПИСЕЦЬ		
1830 – 1847		
Зображення життя та побуту селянства	Висока техніка офорти	Захоплена жанром портрети
		
1847 – 1857		
Домінування клясическої теми	Використання техніки сепії	Зображення життя солдатчини
		
1857 – 1861		
ПОРТРЕТИ, ОФОРТИ, МАЛЮНКИ. У 1860 р. РІШЕННЯМ РАДИ ПЕТЕРБУРГСЬКОЇ АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ Т.Г. ШЕВЧЕНКА БУЛО ОБРАНО АКАДЕМІКОМ З ГРАВІРУВАННЯ НА МІДІ		

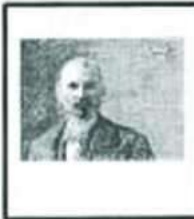
УКРАЇНА У ТВОРЧОСТІ ПОЛЬСЬКИХ ХУДОЖНИКІВ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ ст.

ОРЛОВСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР (1777 – 1832). ПОЛЬСЬКИЙ ЖИВОПИСЕЦЬ-БАТАЛІСТ. У 1809 р. ЗА КАРТИНУ «БІВУАК КОЗАКІВ» САНКТ-ПЕТЕРБУРЗЬКА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ПРИСВОЇЛА ЙОМУ ЗВАННЯ АКАДЕМІКА. КАРТИНА «МАЗЕПА» (СЕРЕДИНА 1820-их рр.) НАДЗВИЧАЙНО ЦІКАВА ЯК З ТОЧКИ ЗОРУ ВТІЛЕННЯ СТИЛЮ, ТАК І З ТОЧКИ ЗОРУ ІНДІВІДУАЛЬНОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ АВТОРОМ ЛЕГЕНДАРНОГО СЮЖЕТУ

МАТЕЙКО ЯН АЛОЖИЙ (1838 – 1893). ПОЛЬСЬКИЙ ХУДОЖНИК, МАЙСТЕР ВИЗНАЧНИХ ЖИВОПИСНИХ ПОЛОТЕН НА ІСТОРИКО-ПАТРІОТИЧНІ СЮЖЕТИ. ТВОРЧИЙ ДОРОБОК ЯНА МАТЕЙКА МІСТИТЬ ДВА ОЛІЙНИХ ТВОРИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ – «ВЕРНИГОРА» ТА «БОГДАН ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ З ТУГАЙ-БЕСМ ПІД ЛЬВОВОМ»

ЛЕОН ЯН ВИЧУЛКОВСЬКИЙ (1852 – 1936). ГРАВЕР, ХУДОЖНИК ЕПОХИ ПОЛЬСЬКОЇ КУЛЬТУРИ «МОЛОДА ПОЛЬЩА», ПРЕДСТАВНИК РЕАЛІЗМУ ТА ІМПРЕСІОНІЗМУ В МАЛЯРСТВІ З 1883 ПО 1893 РР. ВІН МЕШКАВ В УКРАЇНІ, ПІД ВПЛИВОМ УКРАЇНСЬКОЇ ПРИРОДИ ВИЧУЛКОВСЬКИЙ ПЕРЕЙШОВ ДО ІЛЕНЕРІЗМУ. РОБОТИ ЦЬОГО ПЕРІОДУ НАПОВНЕНІ СВІТЛОМ І БАРИСТИМИ КОЛЬОРАМИ, БЛИЗЬКИМИ ДО ІМПРЕСІОНІЗМУ

УКРАЇНСЬКИЙ ЖИВОПИС (I)

УКРАЇНСЬКИЙ ЖИВОПИС (I)

Г.М. СОШЕНКО (1807 – 1876). УКРАЇНСЬКИЙ ХУДОЖНИК І ПЕДАГОГ. У СВОЇХ РОБОТАХ – «ХЛОПЧИКИ-РИБАЛКИ», «ПРОДАЖ СНА НА БЕРЕЗІ ДНІПРА», «БІЛЯ РІЧКИ» – ВІН З ЛЮБОВ'Ю ЗМАЛЬОВУВАВ ПРИРОДУ УКРАЇНИ

П.Д. МАРТИНОВИЧ (1856 – 1933). УКРАЇНСЬКИЙ ЖИВОПИСЕЦЬ, ГРАФІК, ФОЛЬКЛОРИСТ І ЕТНОГРАФ. СТВОРИВ ЦІЛУ ГАЛЕРЕЮ КОЛОРИТНИХ СЕЛЯНСЬКИХ ОБРАЗІВ. УВАЖАЄТЬСЯ МАЙСТРОМ ПСИХОЛОГІЧНОГО ПОРТРЕТА

М.С. САМОКІНА (1860 – 1944). УКРАЇНСЬКИЙ ХУДОЖНИК-БАТАЛІСТ, МАЙСТЕР АНІМАЛІСТИЧНОГО ЖАНРУ, ГРАФІК. У СПАДЩИНІ М. САМОКІНА ЛИШЛИСЯ ЧИСЛЕННІ РОБОТИ, З ЯКИХ ЗНАЧНА ЧАСТИНА НА БАТАЛЬНІ СЮЖЕТИ. ХУДОЖНИК ВИКОНАВ КІЛЬКА ТИСЯЧ КНИЖКОВИХ ІЛЮСТРАЦІЙ, ЗАСТОСОВУЮЧИ В НИХ МАЛЯРСЬКІ ЗАСОБИ, ЗОКРЕМА ІЛЮСТРУВАВ УКРАЇНСЬКІ КНИГИ

УКРАЇНСЬКИЙ ЖИВОПИС (II)

УКРАЇНСЬКИЙ ЖИВОПИС (II)		
	<p>А.І. КУЇНДЖІ (1842 – 1910). УКРАЇНСЬКИЙ І РОСІЙСЬКИЙ ЖИВОПИСЕЦЬ-ПЕЙЗАЖИСТ, ПЕДАГОГ ГРЕЦЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ. ПРОСЛАВИВСЯ ЕФЕКТАМИ ОСВІТЛЕННЯ, БЛИЗЬКИМИ ЗА ПРИРОДОЮ ДО ІЛЮЗОРНОСТІ В ПЕЙЗАЖАХ УКРАЇНСЬКОЇ ПРИРОДИ</p>	
	<p>І.О. РЕПІН (1844 – 1930). УКРАЇНСЬКИЙ І РОСІЙСЬКИЙ ХУДОЖНИК. ЗАВШИВ БАГАТУ Й РЕЗНОМАНІТНУ МІСТЕЦЬКУ СПАДЩИНУ, ЧИСЛЕННІ ЖАНРОВІ, ПОБУТОВІ КАРТИНИ, ПОРТРЕТИ І ТВОРИ НА ІСТОРИЧНІ ТЕМИ</p>	
	<p>М.О. ЯРОШЕНКО (1846 – 1898). УКРАЇНСЬКИЙ І РОСІЙСЬКИЙ ХУДОЖНИК-ПЕРЕДВИЖНИК, АВТОР ПОЛОТЕН ДЕМОКРАТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ, ЧИСЛЕННИХ ПОРТРЕТІВ, ЖИВОПИСНИХ КРАСВИЛІВ</p>	

УКРАЇНСЬКИЙ ЖИВОПИС (III)

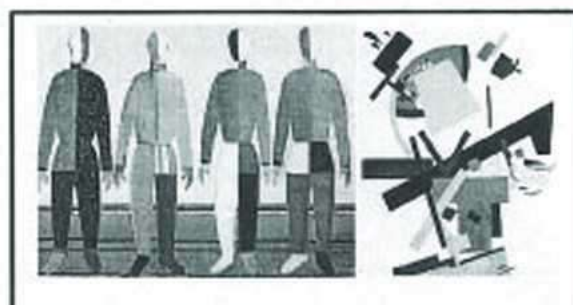
УКРАЇНСЬКИЙ ЖИВОПИС (III)		
	<p>С.І. ВАСИЛЬКІВСЬКИЙ (1854 – 1917). УКРАЇНСЬКИЙ ЖИВОПИСЕЦЬ, ПЕЙЗАЖИСТ, БАТАЛІСТ. ОДНА З НАЙУЛЮБЛЕНШИХ ТЕМ – С. ВАСИЛЬКІВСЬКОГО – УКРАЇНСЬКА КОЗАЧЧИНА</p>	
	<p>М.К. ПИМОНЕНКО (1862 – 1912). УКРАЇНСЬКИЙ ЖИВОПИСЕЦЬ, АВТОР БАГАТЬОХ КАРТИН НА СІЛЬСЬКУ ТА МІСЬКУ ТЕМАТИКУ</p>	
	<p>О.Ф. СЛАДКОВ (1855 – 1923). УКРАЇНСЬКИЙ ЖИВОПИСЕЦЬ, РОМАНТИЧНО-НАРОДНИЦЬКОГО НАПРЯМУ, ЕТНОГРАФ, АРХІТЕКТОР І ПЕДАГОГ, ЗАСНОВНИК МІРГОРОДСЬКОГО КРАСНАВЧОГО МУЗЕЮ</p>	

УКРАЇНСЬКИЙ ЖИВОПИС (IV)

УКРАЇНСЬКИЙ ЖИВОПИС (IV)

К.С. МАЛЕВИЧ (1879 – 1935). ХУДОЖНИК-АВАНГАРДИСТ, ВИЗНАЧНИЙ ДІЯЧ УКРАЇНСЬКОГО АВАНГАРДУ, ЗАСНОВНИК СУПРЕМАТИЗМУ, ОДИН З ФУНДАТОРІВ КУБОФУТУРИЗМУ; ПЕДАГОГ, ТЕОРЕТИК МИСТЕЦТВА

Д.Л. БУРЛУК (1882 – 1967). УКРАЇНСЬКИЙ ХУДОЖНИК-ФУТУРИСТ, ПОЕТ, ТЕОРЕТИК МИСТЕЦТВА, ЛІТЕРАТУРНИЙ І ХУДОЖНИЙ КРИТИК, ВИДАВЕЦЬ. СЕРЕД КАРТИН МНІЦЯ Є ТВОРИ, ПРИСВЯЧЕНІ ЙОГО БАТЬКІВЩИНІ – УКРАЇНІ (ЗОКРЕМА, «СВЯТОСЛАВ», «ЗАПОРОЖЦІ У ПОХОДІ», «КОЗАК МАМАЙ», «РИБАЛКІ», «ТАРАС ШЕВЧЕНКО»)

ПЕРІОДИЗАЦІЯ РОЗВИТКУ НОВІТНЬОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

ПЕРІОДИЗАЦІЯ РОЗВИТКУ НОВІТНЬОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

КОРОТКА ДОБА ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ (1917 – 1921 рр.).

БУЛО СТВОРЕНО ПРИНЦИПОВО НОВІ УМОВИ ДЛЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ, АЛЕ ЇЇ ПОСТУП ВІДБУВАВСЯ В ПЕРІОД ГОСТРОГО ВІЙСЬКОВО-ПОЛІТИЧНОГО ПРОТИСТОЯННЯ, ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ І ІНОЗЕМНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ІНТЕРВЕНЦІЇ

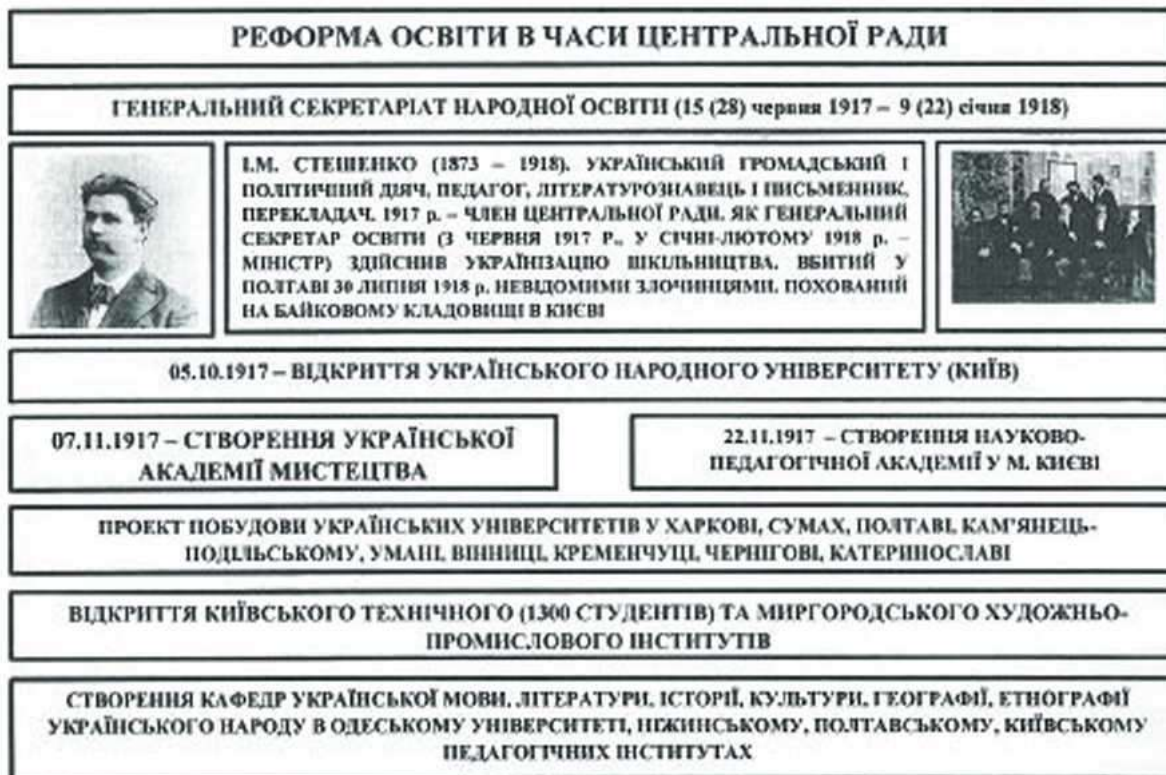
РАДЯНСЬКИЙ ЕТАП (1921 – 1991 рр.), ЯКИЙ КОМПЛЕКСНО ВКЛЮЧАЄ І ПРОЦЕС ЛІКВІДАЦІЇ НЕПИСЬМЕННОСТІ, І ДОБУ ЗЛЕТУ В 1920-их рр. ПОКОЛІННЯ «РОЗСТРІЛЯНОГО ВІДРОДЖЕННЯ» В ПЕРІОД «ВЕЛИКОГО ТЕРОРУ», І ДОБУ «ВІДЛІГ» З РУХОМ «ШІСТДЕСЯТНИКІВ», ІНТЕНСИФІКАЦІЮ ПРОЦЕСУ СТВОРЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ТВОРЧИХ КОЛЕКТИВІВ І ПЕРІОД ПОДАЛЬШОЇ РУСИФІКАЦІЇ ТА УТИСКІВ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ НА ТЛІ ТОТАЛЬНОГО ІДЕОЛОГІЧНОГО ДИКТАТУ

ЕТАП РОЗБУДОВИ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ І ВІДРОДЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ, ЯКИЙ ТРИВАЄ ДОСІ І ЗНАМЕНУЄ ПОЧАТОК ЇЇ НОВОГО ПОСТУПУ

РЕФОРМА ОСВІТИ В ЧАСИ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ

РЕФОРМА ОСВІТИ В ЧАСИ ГЕТЬМАНАТУ

КУЛЬТУРА. МИСТЕЦТВО, НАУКА УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

ПЛАКАТНА ПОЛІТИЧНА ГРАФІКА

ПЛАКАТНА ПОЛІТИЧНА ГРАФІКА		
ОДНА З ДІЄВИХ ФОРМ НАОЧНОЇ АГІТАЦІЇ ТА ПРОПАГАНДИ, КОЛИ ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ВИРІШУЮТЬСЯ ПОЛІТИЧНІ ЗАВДАННЯ		
	І.І. ПАДАЛКА (1894 – 1937). УКРАЇНСЬКИЙ РАДЯНСЬКИЙ ХУДОЖНИК ТА ПЕДАГОГ. ПРЕЗЕНТУВАВ ПОДВИГИ УКРАЇНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО КОЗАЦТВА, УЧАСНИКІВ І ЖЕРТВ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ ЗА НАРОДОВЛАДДЯ ПІД РІЗНИМИ ГАСЛАМИ Й ПРАПОРАМИ НА ПРОСТОРАХ КОЛИШНЬОЇ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ І МОЛОДОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ 1917 – 1920-их рр.	
	М.Л. БОЙЧУК (1882 – 1937). УКРАЇНСЬКИЙ ХУДОЖНИК-МОНУМЕНТАЛІСТ, ЗАСНОВНИК САМОБУТНЬОЇ ШКОЛИ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА «БОЙЧУКИЗМ», ЛІДЕР ГРУПИ «БОЙЧУКИСТИВ». ЧЛЕН НТШ (1912), УНТ (1917)	

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО		
ГЕОРГАНІЗАЦІЯ ТЕАТРАЛЬНОЇ СПРАВИ		
НАВЕСНІ 1917 р. У КИЄВІ СТВОРЕНО ТОВАРИСТВО «УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕАТР», ЯКЕ ОБ'ЄДНАЛО КРАЩІ АКТОРСЬКІ СИЛИ		
ВІДКРИТТЯ НОВИХ ТЕАТРІВ		
У КИЄВІ 1918 р. БУЛО ВІДКРИТО ТРИ ТЕАТРИ – ДЕРЖАВНИЙ ДРАМАТИЧНИЙ, ДЕРЖАВНИЙ НАРОДНИЙ І МОЛОДИЙ		
УПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ТЕАТРАЛЬНОГО МОДЕРНУ		
	<p>«МОЛОДИЙ ТЕАТР» СТВОРЕНО ВЛІТКУ 1917 р. ЦЕ ТЕАТР ПОШУКІВ НОВИХ ФОРМ, УТІЛЕННЯ СУЧАСНОЇ ТА КЛАСИЧНОЇ ДРАМАТУРГІЇ. ТЕАТР ОЧОЛИВ ВІДАТНИЙ РЕЖИСЕР, ОСНОВОПОЛОЖНИК НОВОГО НАПРЯМУ В ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА – ЛЕСЬ КУРБАС. ОДИНДУМЦЕМ І ПОМІЧНИКОМ ЙОГО БУВ ГНАТ ЮРА</p> <p>Л. КУРБАС (1887 – 1937). УКРАЇНСЬКИЙ РЕЖИСЕР, АКТОР, ТЕОРЕТИК ТЕАТРУ, ДРАМАТУРГ, ПУБЛІЦИСТ, ПЕРЕКЛАДАЧ, НАРОДНИЙ АРТИСТ УРСР (1925). Г.П. ЮРА (1888 – 1966). УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТРАЛЬНИЙ РЕЖИСЕР, АКТОР ТЕАТРУ І КІНО</p>	

«ОДЕСЬКА ШКОЛА» В РАДЯНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ 1920-их рр.

«ОДЕСЬКА ШКОЛА» В РАДЯНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ 1920-их рр.		
	<p>І.Е. БАБЕЛЬ (1894 – 1940). РАДЯНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК ЄВРЕЙСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ РОДОМ З УКРАЇНИ. У ЧИСЛЕННИХ ОПОВІДАННЯХ ЯСКРАВО ПОКАЗАВ ЖИТТЯ ОДЕСИ. АВТОР ПІСЬ «ЗАНЕПАД» (1928), «МАНДРИВНІ ЗІРКИ» (1926), «МАРІЯ» (1935). НАЙВІДОМІШІ ЗБІРКИ ОПОВІДАнь – «КНАРМІЯ» (1926) І «ОДЕСЬКІ ОПОВІДАНИЯ» (1931). В «ОДЕСЬКИХ ОПОВІДАНИЯХ» У РОМАНТИЧНОМУ СТИЛІ ЗМАЛЬОВУЄ ЖИТТЯ ЄВРЕЙСЬКИХ КАРНИХ ЗЛОЧИНЦІВ ПОЧАТКУ ХХ ст., ШАХОДИЧИ У ЗЛОДІВ, ДРІБНИХ ТОРГОВЦІВ ЕКЗОТИЧНІ РИСИ Й СИЛЬНІ ХАРАКТЕРИ</p>	
	<p>Ю.К. ОЛЕША (1899 – 1960). РАДЯНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК РОДОМ З УКРАЇНИ. У 1920 – 1922 рр. БУВ АКТИВНИМ ЧЛЕНОМ ЛІТЕРАТУРНОГО УГРУПУВАННЯ «КОЛЕКТИВ ПОЕТІВ» В ОДЕСІ. ТВОРОМ, ЯКИЙ ПРОСЛАВИВ ПИСЬМЕННИКА, СТАВ РОМАН-КАЗКА «ТРИ ТОВСТУШІ», НАПИСАНИЙ 1924 р.</p>	
	<p>ІЛІЯ ІЛЬФ (1897 – 1937), СВІГЕН ПЕТРОВ (1902 – 1942). РАДЯНСЬКІ ПИСЬМЕННИКИ-СПІВАВТОРИ. УРОДЖЕНЦІ МІСТА ОДЕСА. АВТОРИ ШИРОКО ВІДОМОЇ У СВІТІ ДИЛОГІ ПРО ХАРИЗМАТИЧНОГО ШАХРАЯ НА ІМ'Я ОСТАП БЕНДЕР. У ТВОРАХ «ДВАНАДИЦЬ СІГЛЬЦІВ», «ЗОЛОТЕ ТЕЛЯ» АВТОРИ ВИСМЮЮТЬ ЗОВСІМ РІЗНИХ ЛЮДЕЙ ТА ЇХ ВАДИ, МАЙЖЕ НЕ ТОРКАЮЧИСЬ ТЕМИ ПОЛІТИКИ І ВЛАДИ</p>	

ПОЛІТИКА «КОРЕНІЗАШІ»

ПОЛІТИКА «КОРЕНІЗАШІ» р. XII З'ЇЗД ПАРТІЇ – ПОЧАТОК ПОЛІТИКИ КОРЕНІЗАЦІЇ (ДЛЯ УКРАЇНИ – УКРАЇНІЗАЦІЇ)

ПРИЧИНА: СЛАБКА ПОЗИЦІЯ БІЛЬШОВКІВ У НАЦІОНАЛЬНИХ РАДЯНСЬКИХ РЕСПУБЛІКАХ

ГОЛОВНЕ ЗАВДАННЯ – УКОРЕНИТИСЯ В НАЦІОНАЛЬНИХ РЕСПУБЛІКАХ. ЩОБ ЗМІЦНИТИ СВІЙ ВПЛИВ, ПАРТІЯ ПОВИННА РОЗМОВЛЯТИ МОВОЮ КОРИННОГО НАРОДУ

МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ – ДІЇ У ВИГЛЯДІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ШКОЛИ, ПРЕСІ, СФЕРІ КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ, У ПОВСЯКДЕННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПАРТІЙНОГО АПАРАТУ

ТИМЧАСОВИЙ ТАКТИЧНИЙ ХАРАКТЕР ПОЛІТИКИ УКРАЇНІЗАЦІЇ

ГОЛОВНІ ІДЕОЛОГИ УКРАЇНІЗАЦІЇ

М.О. СКРИПНИК (1872 – 1933). УКРАЇНСЬКИЙ РАДЯНСЬКИЙ ПАРТІЙНИЙ І ДЕРЖАВНИЙ ДІЯЧ. З 7 БЕРЕЗНЯ 1927 р. ПО 7 ЛИПНЯ 1933 р. ОЧОЛЮВАВ НАРОДНИЙ КОМІСАРІАТ ОСВІТИ УСРР

О.Я. ШУМСЬКИЙ (1890 – 1946). УКРАЇНСЬКИЙ РАДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ І ПОЛІТИЧНИЙ ДІЯЧ. З 29 ВЕРЕСНЯ 1924 р. ПО 2 ЛЮТОГО 1927 р. ОЧОЛЮВАВ НАРОДНИЙ КОМІСАРІАТ ОСВІТИ УСРР. АКТИВНО ПРОВІДУВ ПОЛІТИКУ УКРАЇНІЗАЦІЇ

НАЦІОНАЛЬНЕ ВІДРОДЖЕННЯ 1920-их рр.

НАЦІОНАЛЬНЕ ВІДРОДЖЕННЯ 1920-их рр.

ОСОБЛИВОСТІ КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ

ЛІКВІДАЦІЯ НЕПИСЬМЕННОСТІ НАСЕЛЕННЯ

ІНТЕНСИВНА УКРАЇНІЗАЦІЯ ОСВІТИ

УПРОВАДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ДІЯЛЬНІСТЬ ПАРТІЙНО-ДЕРЖАВНОГО АПАРАТУ

СПРОБА СИНТЕЗУ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ З ДОГМАТИЗМОМ ВУЛЬГАРИЗОВАНОГО МАРКСИЗМУ

СТВОРЕННЯ ВІДПОВІДНИХ УМОВ ДЛЯ КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН, ЯКІ ПРОЖИВАЛИ В УКРАЇНІ

РЕЗУЛЬТАТИ ПОЛІТИКИ УКРАЇНІЗАЦІЇ

У 1930 р. ЧИСЕЛЬНІСТЬ ШКІЛ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ СТАНОВІЛА 85%, ДІЛОВОДСТВО В ДЕРЖАВНИХ УСТАНОВАХ НА 75% ЗДІЙСНОВАЛОСЬ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ. УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ ВИДАВАЛИ 99% ГАЗЕТ І БІЛЬШЕ ПОЛОВИНИ КНИЖОК ТА ЖУРНАЛІВ

ВИДАВАЛИ ПОНАД 20 ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІХ АЛЬМАНАХІВ І ЗБІРНИКІВ, 55 ЖУРНАЛІВ, ВИНИКЛИ БАГАТОЧИСЕЛЬНІ ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНІ ОБ'ЄДНАННЯ, ПРАЦЮВАЛО 45 ПРОФЕСІЙНИХ ТЕАТРІВ

КІЛЬКІСТЬ УКРАЇНЦІВ СЕРЕД СЛУЖБОВЦІВ ДЕРЖАПАРАТУ ЗРОСЛА З 35 ДО 54%

УКРАЇНІЗАЦІЯ СПРИЯЛА ЗАЛУЧЕННЮ ДО РАДЯНСЬКОГО КУЛЬТУРНОГО БУДІВНИЦТВА УКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ

ЛІКВІДАЦІЯ НЕПИСЬМЕННОСТІ

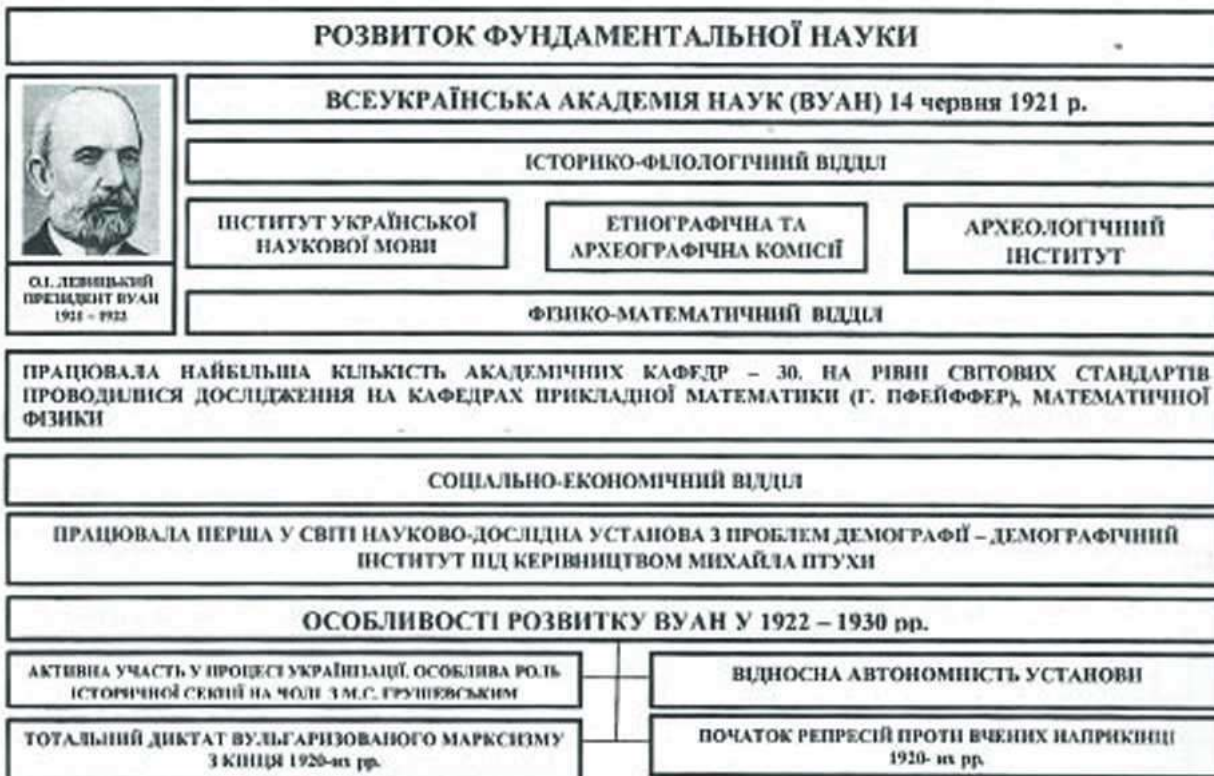

А.С. МАКАРЕНКО (1888-1939)

А.С. МАКАРЕНКО (1888 – 1939)		
	УКРАЇНСЬКИЙ РАДЯНСЬКИЙ ПЕДАГОГ І ПИСЬМЕННИК, ОДИН ІЗ ЗАСНОВНИКІВ СИСТЕМИ ДІТЯЧО-ПІДЛІТКОВОГО ВИХОВАННЯ. ЗДІЙСНИВ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ ДОСЛІД МАСОВОГО ПЕРЕВИХОВАННЯ ДІТЕЙ-ПРАВОПОРУШНИКІВ У ТРУДОВІЙ КОЛОНИІ ім. МАКСИМА ГОРЬКОГО (1920 – 1928, ПІД ПОЛТАВОЮ, З 1926 В КУР'ЯЖІ ПОБЛИЗУ ХАРКОВА) І ДІТЯЧІЙ КОМУНІ ім. Ф.Е. ДЗЕРЖИНСЬКОГО (1927 – 1935, У ПЕРЕДМІСТІ ХАРКОВА), РОЗРОБЛЯВ ТЕОРІЮ І МЕТОДИКУ ВИХОВАННЯ В КОЛЕКТИВІ, ТЕОРІЮ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ	

РОЗВИТОК ФУНДАМЕНТАЛЬНОЇ НАУКИ

ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС 1920-их рр

ВИДАТНІ ПЕРСОНАЛІ ЛІТЕРАТУРНОГО ПРОЦЕСУ

ВИДАТНІ ПЕРСОНАЛІ ЛІТЕРАТУРНОГО ПРОЦЕСУ					
«ГАРТ»/ВАІЛІТЕ		НЕОКЛАСИКИ		КОНСТРУКТИВІСТИ	
					
В. Е. БЛАКІТНИЙ	В. СОСЮРА	М. ЗЕРОВ	М. РИЛЬСЬКИЙ	В. ПОЛНЦУК	М. ЙОГАНСЕН
НЕОСИМВОЛІСТИ			ПАНОФУТУРИСТИ		
					
П. ТИЧІНА	Д. ЗАГУЛ	Д. ФАЛЬКІВСЬКИЙ	Г. ШКУРУПІЙ	М. БАЖАН	М. ПРЧАН

МИКОЛА ХВИЛЬОВИЙ (1893 - 1933)

МИКОЛА ХВИЛЬОВИЙ (1893 – 1933)		
	<p>УКРАЇНСЬКИЙ ПРОЗАЙС, ПОЕТ, ПУБЛІЦИСТ, ОДИН З ОСНОВОПОЛОЖНИКІВ ПОРЕВОЛЮЦІЙНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРОЗИ. ЦЕНТРАЛЬНОЮ ДЛЯ ХВИЛЬОВОГО БУЛА ПРОБЛЕМА ІСТОРИЧНОГО БУТТЯ УКРАЇНИ, УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ. ЗАПЕРЕЧУЮЧИ МОСКВОФІЛЬСЬКІ ТЕНДЕНЦІЇ ЧАСТИНИ ТОГОЧАСНИХ ЛІТЕРАТОРІВ, ВІН ПРОГОЛОШУВАВ ОРІЕНТАЦІЮ НА ЄВРОПУ, НА СТИЛІ ТА НАПРЯМИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО МИСТЕЦТВА</p>	
ОСНОВНІ РИСИ ТВОРЧОСТІ		
ПРОПАГУВАННЯ МОДЕРНІСТСЬКОГО УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ	ЄВРОПЕЙСЬКОГО НАПРЯМУ РОЗВИТКУ	ЗАПЕРЕЧЕННЯ «СЕНТИМЕНТАЛЬНО-ФОЛЬКЛОРНОГО» СПРІЙНЯТТЯ УКРАЇНЦЯ
ВІДМОВА ВІД ПРОСВІТЯНСЬКОЇ МОДЕЛІ ЛІТЕРАТУРИ «МАЛОРОСІЙСЬКОЇ ВІДСТАЛОСТІ»; ВИСУВАННЯ ТЕЗИ ПРО НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ ВІД РСФФР У КУЛЬТУРНОМУ СЕНСІ		ІДЕАЛІЗАЦІЯ «АЗІЙСЬКОГО РЕНЕСАНСУ» — ЗДАТНОСТІ УКРАЇНИ НА ЧОЛІ АЗИЙСЬКИХ ВІДСТАЛИХ КРАЇН І НАРОДІВ, ЗАВДЯКИ РЕВОЛЮЦІЇ, КУЛЬТУРНО ПЕРЕМОГТИ ЄВРОПУ

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

Л.М. РЕВУЦЬКИЙ (1889 – 1977). УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР, ПЕДАГОГ, МУЗИЧНИЙ І ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ. АВТОР ТВОРІВ ВЕЛИКИХ МУЗИЧНИХ ФОРМ: СОНАТА ДЛЯ ФОРТЕПІАНО, ДВІ СИМФОНІЇ (ДРУГА НА ТЕМИ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ 1926, У НОВІЙ РЕДАКЦІЇ 1940)

М.Ф. КОЛЕССА (1903 – 2006). УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР, ДИРИГЕНТ, ПЕДАГОГ, ЗАСНОВНИК УКРАЇНСЬКОЇ ДИРИГЕНТСЬКОЇ ШКОЛИ. ЙОГО МУЗИКА ҐРУНТУЄТЬСЯ НА НАЦІОНАЛЬНОМУ ФОЛЬКЛОРІ, НА ОСНОВІ ЖАНРОВИХ ОЗНАК ФОЛЬКЛОРУ КОЛЕССА СТВОРИВ ВЛАСНИЙ СТИЛЬ, У ЯКОМУ СИНТЕЗУВАЛИСЯ НАЦІОНАЛЬНІ ТРАДИЦІЇ І ДОСЯГНЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ МУЗИКИ ХХ ст.

Б.М. ЛЯТОШИНСЬКИЙ (1894 – 1968). УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР, ДИРИГЕНТ І ПЕДАГОГ, ОДИН З ОСНОВОПОЛОЖНИКІВ МОДЕРНИЗМУ В УКРАЇНСЬКІЙ КЛАСИЧНІЙ МУЗИЦІ. ВІН БУВ ВИДАТНИМ КОМПОЗИТОРОМ-СИМФОНІСТОМ, ПРЕКРАСНИМ ПІАНІСТОМ ТА ДИРИГЕНТОМ, СТВОРИВ ОПЕРУ «ЗОЛОТИЙ ОБРУЧ» (1936, ЗА ТВОРОМ І. ФРАНКА «ЗАХАР БЕРКУТ»)

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

ТЕАТР ІМЕНІ І. ФРАНКА

ТЕАТР ЗАСНОВАНО У ВІННИЦІ 1920 р. СПІЛЬНО З ГНАТОМ ЮРОЮ, АМВРОСІЄМ БУЧМОЮ ТА СЕМЕНОМ СЕМДОРОМ. ПЕРШИМ ОЧІЛЬНИКОМ ТЕАТРУ СТАВ ГНАТ ЮРА. ВІДКРИТТЯ ТЕАТРУ ВІДБУЛОСЯ 28 СІЧНЯ 1920 р. ВИСТАВОЮ «ГРІХ» ВОЛОДИМИРА ВІННИЧЕНКА, А ПРОТЯГОМ СЕЗОНУ ТЕАТР ЗДІЙСНИВ 23 ПРЕМ'ЄРИ. СЕРЕД ПОСТАНОВОК БУЛИ ШЕДЕВРИ ВІТЧИЗНЯНОЇ ТА СВІТОВОЇ КЛАСИКИ

ТЕАТР «БЕРЕЗІЛЬ»

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР-СТУДІЯ, ЗАСНОВАНИЙ ЛЕСЕМ КУРБАСОМ У 1922 р. У КИЄВІ В 1926 р. ЙОГО БУЛО ПЕРЕМІЩЕНО ДО ХАРКОВА. ХУДОЖІС КЕРІВНИЦТВО ТЕАТРУ ДЕКЛАРУВАЛО СВОЮ ТВОРЧУ РАДЯНСЬКУ ПРОГРАМУ, ПРОГЛОСИЛО БОРОТЬБУ ПРОТИ ТЕОРІЇ «МИСТЕЦТВА ДЛЯ МИСТЕЦТВА», РОЗВАЖАЛЬНОСТІ, РУТИНИ І ШТАМПУ В ТЕАТРІ. «БЕРЕЗІЛЬ» ЗОСЕРЕДИВ ТВОРЧІ ЗУСИЛЛЯ НА ПОШУКУ НОВИХ СЦЕНІЧНИХ ЗАСОБІВ, ОРІЄНТАЦІЯ НА ДРАМАТУРГІЮ М. КУЛІША

РОЗВИТОК КІНОМИСТЕЦТВА

РОЗВИТОК КІНОМИСТЕЦТВА

О.П. ДОВЖЕНКО (1894 – 1956). УКРАЇНСЬКИЙ РАДЯНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, КІНОРЕЖИСЕР, КІНОДРАМАТУРГ, ХУДОЖНИК, КЛАСИК СВІТОВОГО КІНОМАТОГРАФУ. ПЕРШИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО КІНОМИСТЕЦТВА ПОВ'ЯЗАНИЙ З ТВОРЧІСТЮ О. ДОВЖЕНКА, ФІЛЬМИ ЯКОГО «ЗВЕНИГОРА» (1928), «АРСЕНАЛ» (1929), «ЗЕМЛЯ» (1930), А ЗГОДОМ ЗВУКОВІ КАРТИНИ «ІВАН», «АЕРОГРАД», «ЩОРС», СТВОРЕНІ У 30-их рр., ЗАЙМАЮТЬ ПОЧЕСНЕ МІСЦЕ В ІСТОРІЇ СВІТОВОГО КІНОМИСТЕЦТВА. У 1958 р. НА ВСЕСВІТНІЙ ВИСТАВЦІ В БРЮССЕЛІ КІНОФІЛЬМ «ЗЕМЛЯ» ВКЛЮЧЕНО ДО ПОЧЕСНОГО СПИСКУ ДВАДЦЯТИ НАЙКРАЩИХ ФІЛЬМІВ УСІХ ЧАСІВ І НАРОДІВ

«ТРИЛОГІЯ»

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

ІСТОРИЧНА ТЕМАТИКА

М. САМОКИШ «В'їзд Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО ДО КИЄВА», «БІЙ ІВАНА БОГУНА З ПОЛЬСЬКИМ МАГНАТОМ ЧАРНЕЦЬКИМ», «БІТВА МАКСИМА КРИВОНОСА З ЯРЕМОЮ ВИШНЕВЕЦЬКИМ»

ЖАНР ПЕЙЗАЖУ

Г. СВИТЛИЦЬКИЙ «МІСЯЧНА НІЧ»

ПОРТРЕТНИЙ ЖИВОПИС

М. ЖУК ПОРТРЕТИ Л. КУРБАСА, М. КОЦЮБИНСЬКОГО, М. ХВИЛЬОВОГО

АРХІТЕКТУРА

АРХІТЕКТУРА

КОНСТРУКТИВІЗМ (ВІД ЛАТ. CONSTRUCTIO – ПОБУДОВА) – АВАНГАРДИСТСЬКИЙ СТИЛЬ В АРХІТЕКТУРІ, ЩО ОТРИМАВ РОЗВИТОК У 1920 – ПОЧАТКУ 1930 РР., ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ СУВОРІСТЮ, ГЕОМЕТРИЗМОМ, ЛАКОНІЧНІСТЮ ФОРМ І МОНОЛІТНІСТЮ ЗОВНІШНЬОГО ВИГЛЯДУ, ЩО ВІДБИВАЛО ТОГОЧАСНІ УЯВЛЕННЯ ПРО МАЙБУТНЮ УРБАНІЗАЦІЮ І ТЕХНІЗАЦІЮ КОМУНІСТИЧНОГО ЖИТТЯ

БУДІВЛЯ ДЕРЖПРОМУ В ХАРКОВІ (1926 – 1928)

БУДИНОК ГОЛОВНОШТАМТУ В ХАРКОВІ (1929)

СКУЛЬПТУРА 1920-30-их рр.

СКУЛЬПТУРА 1920 – 30-их рр.

МОНУМЕНТАЛЬНІСТЬ

РОЗВИТОК У РАМКАХ ІДЕОЛОГІЧНОГО ОФІЦІОЗУ

ВІПЛИВ СУЧАСНИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ТЕЧІЙ

ДОМІНУВАННЯ ПАМ'ЯТНИКІВ ПРЕДСТАВНИКАМ «ПАНТЕОНУ ГЕРОЇВ» НОВОГО СОЦІАЛІСТИЧНОГО ЛАДУ

І.П. КАВАЛЕРІДЗЕ (1887 – 1978). ДО 200-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Г. СКОВОРОДИ (1922 р.) БУЛО ВСТАНОВЛЕНО МОНУМЕНТ У ЛОХВИЦІ ЗА ПРОЕКТОМ І. КАВАЛЕРІДЗЕ. ВСТАНОВЛЕНІ У 1918 р. ПАМ'ЯТНИК Т.Г. ШЕВЧЕНКУ В РОМНАХ ТА В 1926 р. В ПОЛТАВІ

М.Г. МАНЗЕР (1901 – 1966). РАДЯНСЬКИЙ СКУЛЬПТОР. АВТОР ПАМ'ЯТНИКІВ Т.Г. ШЕВЧЕНКУ В ХАРКОВІ (1935), КИСВІ (1938), КАНЕВІ (1939)

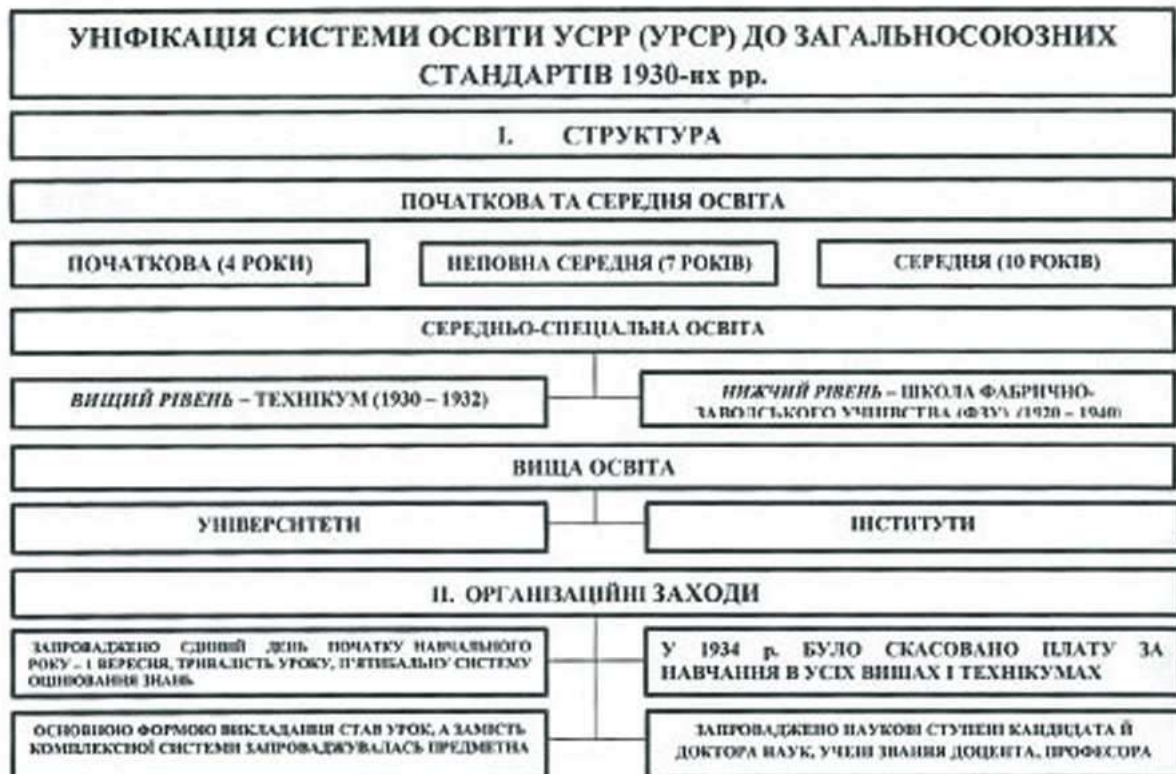
СТАЛІНСЬКА УНІФІКАЦІЯ ДУХОВНО-КУЛЬТУРНОГО ПРОЦЕСУ

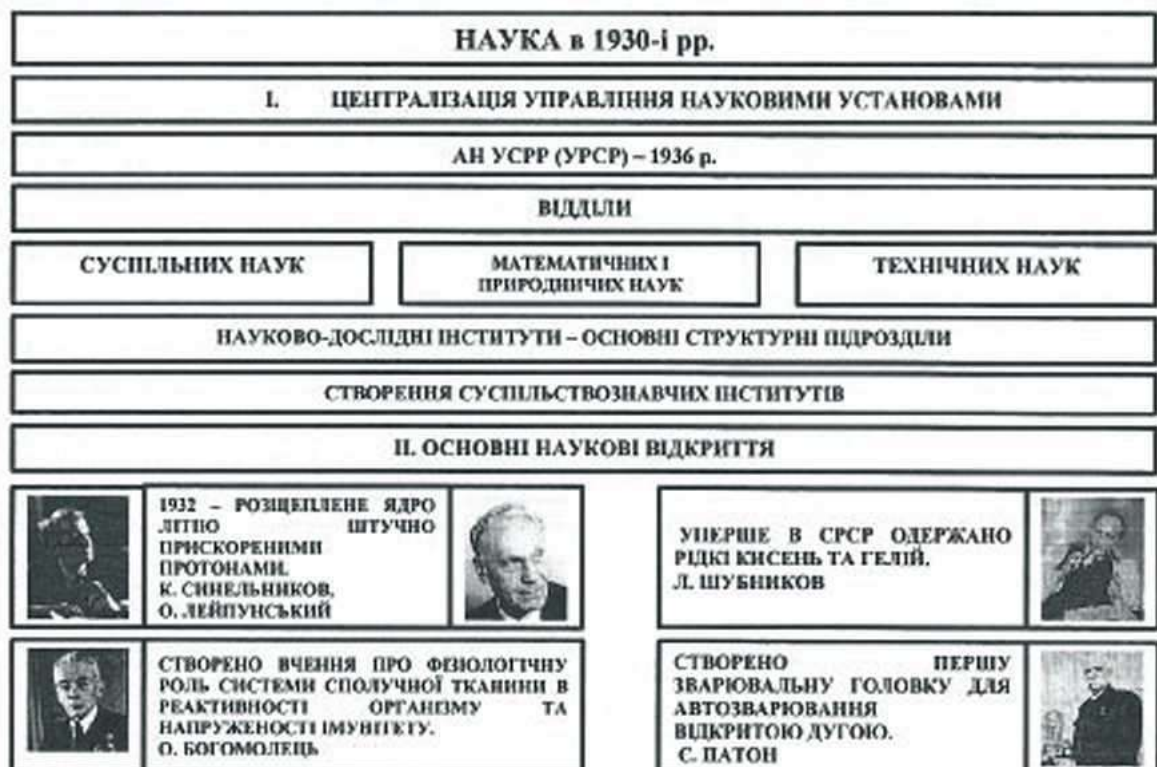
ОСНОВНІ НАПРЯМИ СТАЛІНСЬКОЇ КУЛЬТУРНОЇ ПОЛІТИКИ

УНІФІКАЦІЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ УСРР (УРСР) ДО ЗАГАЛЬНОСОЮЗНИХ СТАНДАРТИВ 1930-их рр.

НАУКА в 1930-і рр.

ЛІТЕРАТУРА УСРР (УРСР) 1930-их рр.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС У ГАЛИЧИНІ В 1930-і рр.

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ГАЛИЧИНИ У 1930-і рр.

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ГАЛИЧИНИ У 1930-і рр.		
	І.І. ТРУШ (1869 – 1941). УКРАЇНСЬКИЙ ЖИВОПИСЕЦЬ- ІМПРЕСІОНІСТ, МАЙСТЕР ПЕЙЗАЖУ І ПОРТРЕТІСТ, МИСТЕЦЬКИЙ КРИТИК ТА ОРГАНІЗАТОР МИСТЕЦЬКОГО ЖИТТЯ В ГАЛИЧИНІ	
	А.І. МАНАСТІРСЬКИЙ (1878 – 1969). УКРАЇНСЬКИЙ ХУДОЖНИК- ЖИВОПИСЕЦЬ І ГРАФІК. НА СВОЇХ ПОЛОТНАХ ПЕРЕВАЖНО ЗОБРАЖУВАВ НАРОДНОПІСЕННУ ТВОРЧИСТЬ	
	О.К. НОВАКІВСЬКИЙ (1872 – 1935). УКРАЇНСЬКИЙ ЖИВОПИСЕЦЬ І ПЕДАГОГ, ПРЕДСТАВНИК ШКОЛИ КРАКІВСЬКОГО ПОСТІМПРЕСІОНІЗМУ	

АРХІТЕКТУРА УРСР (ДРУГА ПОЛОВИНА 1930-м.рр.)

АРХІТЕКТУРА УРСР (ДРУГА ПОЛОВИНА 1930-их рр.)	
СТАЛІНСЬКИЙ ПСЕВДОКЛАСИЦИЗМ – СТИЛЬОВИЙ НАПРЯМ В АРХІТЕКТУРІ СРСР ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ 1930-их рр., ЯКИЙ МЕХАНІЧНО ПОСДНУВАВ РІСНІ КЛАСИЧНОГО МОНУМЕНТАЛІЗМУ, ЕКЛЕКТИЗМУ, АМІНУ, АР-ДЕКО	
ХАРАКТЕРНІ РІСНІ	
КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ЗАБУДОВИ З ПЛАДУВАННЯМ ВІОРАСТРУКТУРИ ТРАНСПОРТУ ТА ОБСЛУГОВУВАННЯ	СИНТЕЗ АРХІТЕКТУРИ, СКУЛЬПТУРИ ТА ЖИВОПІСНУ
ТОТАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ РАДЯНСЬКОЇ СИМВОЛІКИ	ВІЛЬНЕ ТРАКТУВАННЯ ОРДЕРНОЇ СИСТЕМИ
	
БУДІВЛЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ (1936 – 1939 рр. АРХІТЕКТОР В. ЗАБОЛОТНИЙ)	

УКРАЇНЬСЬКА КУЛЬТУРА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

УКРАЇНЬСЬКА КУЛЬТУРА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

I. КУЛЬТУРА УРСР

ВИХОВАННЯ НЕНАВИСТІ ДО НАЦИСТСЬКИХ ОКУПАНТІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ВИДАТНИХ ПОСТАТЕЙ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

В. КАСІЯН ПЛАКАТИ

ПРОПАГАНДА ЛЮБОВІ ДО РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ

II. КУЛЬТУРА НАЦІОНАЛІСТИЧНОГО РУХУ ОПОРУ

Н.А. ХАСЕВИЧ (1905 – 1952), УКРАЇНСЬКИЙ ХУДОЖНИК, ГРАФІК, АКТИВНИЙ ГРОМАДСЬКИЙ І ПОЛІТИЧНИЙ ДІЯЧ, ЧЛЕН ОУН І УГВР, ЛІЦАР «СРІБНОГО ХРЕСТА ЗАСЛУГИ» ТА МЕДАЛІ «ЗА БОРІТЬБУ В ОСОБЛИВО ВАЖКИХ УМОВАХ» УПА

КУЛЬТУРНИЙ ПРОЦЕС В УРСР В 1946-1953 рр.

КУЛЬТУРНИЙ ПРОЦЕС В УРСР В 1946 – 1953 рр.

«ЖДАНОВЩИНА» – ЦЕ ІДЕОЛОГІЧНА КАМПАНІЯ В СРСР, РОЗГОРНУТА В 1946 – 1949 рр. У ГАЛУЗІ НАУКИ, ЛІТЕРАТУРИ, КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА, У ХОДІ ЯКОЇ БУЛО ПІДДАНО НИЩІВНИЙ КРИТИЦІ ДІЯЛЬНІСТЬ ІНСТИТУТІВ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ТА ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ, ТВОРЧИХ СПІЛОК, РЕДАКЦІЙ ГАЗЕТ І ЖУРНАЛІВ, ВИДАТНИХ ДІЯЧІВ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ – ПИСЬМЕННИКІВ, КОМПОЗИТОРІВ, РЕЖИСЕРІВ ТОЩО. НАСТУП СТАЛІНІЗМУ ОЧОЛИВ СЕКРЕТАР ЦК ВКП(Б) А. ЖДАНОВ

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ІДЕОЛОГІЧНОГО ТЕРОРУ «ЖДАНОВЩИНИ»

<p>НАСТУП РОСІЙСЬКОГО ШОВІНІЗМУ</p>		<p>ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА АНТИСЕМІТИЗМУ</p>	
--	--	---	--

<p>ЗНИЖУВАННЯ ПРЕДСТАВНИКІВ КУЛЬТУРИ У ФОРМАЛІЗМІ, БЕЗДІЙНОСТІ, НИЗЬКОПОКЛОНСТВІ ПЕРЕД ЗАХОДОМ</p>		<p>ПОСИЛЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗА НАУКОЮ</p>	
---	--	--	--

В УКРАЇНІ ІДЕОЛОГІЧНИЙ НАСТУП СТАЛІНІЗМУ ВЕЛИ ПІД ГАСЛОМ – «БОРІТЬБА ПРОТИ УКРАЇНСЬКОГО БУРЖУАЗНОГО НАЦІОНАЛІЗМУ»

Постановление ЦК КП(б)У в связи со статьей «Правды» «Против идеологических извращений в литературе»

Відомо також: «Велика промова» Жданова, промова Жданова 1. 30, 1946 року. Буклет в дві сторінки.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ В ЧАСИ «ВІДЛИГИ»

В.О. СУХОМЛІНСЬКИЙ (1918- 1970)

В.О. СУХОМЛІНСЬКИЙ (1918 – 1970)		
	УКРАЇНСЬКИЙ РАДЯНСЬКИЙ ПЕДАГОГ, ПУБЛІЦИСТ, ПИСЬМЕННИК. ЗАСЛУЖЕНИЙ УЧИТЕЛЬ УРСР. У 1948 – 1970 рр. – ДИРЕКТОР ПАВЛИСЬКОЇ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ (КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛ.). ЗВІЧАЙНУ СІЛЬСЬКУ ШКОЛУ ВІН ПЕРЕТВОРИВ У СПРАВЖНЮ ЛАБОРАТОРІЮ ПЕДАГОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ	

РОЗВИТОК АВІАЦІЇ ТА КОСМОНАВТИКИ

РОЗВИТОК АВІАЦІЇ ТА КОСМОНАВТИКИ

КОСМІЧНА ГАЛУЗЬ

С.П. КОРОЛЬОВ (1907 – 1966)

У 1956 р. ГЕНЕРАЛЬНИМ КОНСТРУКТОРОМ БУДІВНИЦТВА КОСМІЧНИХ КОРАБЛІВ СТАВ ВИХОДЕЦЬ ІЗ ЖІТТОМІРЩИНИ С. КОРОЛЬОВ.
У 1959 р. В. ЧЕЛОМЕЙ СТАВ ГЕНЕРАЛЬНИМ КОНСТРУКТОРОМ ДОСЛІДНОГО КОНСТРУКТОРСЬКОГО БЮРО, ЯКЕ РОЗРОБЛЯЛО КОСМІЧНІ СУПУТНИКИ ТА РАКЕТОНОСІЇ

В.М. ЧЕЛОМЕЙ (1914 – 1984)

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «КОНСТРУКТОРСЬКЕ БЮРО «ПІВДЕННЕ» ІМ. М. К. ЯНГЕЛЯ» БУЛО СТВОРЕНО 1951 р. ЯК КОНСТРУКТОРСЬКИЙ ВІДДІЛ ПІВДЕННОГО МАШИНОБУДІВНОГО ЗАВОДУ З ВИРОБНИЦТВА ВІЙСЬКОВИХ РАКЕТ. СТРАТЕГІЧНІ РАКЕТНІ КОМПЛЕКСИ Р-12, Р-16 ТОЩО, РОЗРОБЛЕНІ ДП «КБ «ПІВДЕННЕ», СТАЛИ ТЕХНІЧНОЮ БАЗОЮ ДЛЯ СТВОРЕННЯ РАКЕТНИХ ВІЙСЬК СТРАТЕГІЧНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ СРСР

АВІАЦІЙНА ГАЛУЗЬ

О.К. АНТОНОВ (1906 – 1984)

О. АНТОНОВ З 1946 р. – ГОЛОВНИЙ КОНСТРУКТОР ДОСЛІДНОГО КОНСТРУКТОРСЬКОГО БЮРО (1952 р. ПЕРЕНЕСЕНО В КИЇВ). РОЗГОРТАННЯ СЕРІЙНОГО ВИРОБНИЦТВА АН-2, АН-10, АН-12.
ШИРОКЕ ВИЗНАННЯ ЯК КОНСТРУКТОР ТУРБОРЕАКТИВНИХ ДВИГУНІВ ЗДОБУВ АКАДЕМІК А. ЛЮЛЬКА

А.М. ЛЮЛЬКА (1908 – 1984)

ХУДОЖНЯ ПРОЗА 1950-1960 рр.

ХУДОЖНЯ ПРОЗА 1950 – 1960 рр.

М.П. СТЕЛЬМАХ (1912 – 1983), УКРАЇНСЬКИЙ ПРОЗАЙК, ДРАМАТУРГ, ФОЛЬКЛОРИСТ. ЧЛЕН СПІЛКИ ПИСЬМЕННИКІВ УРСР, АКАДЕМІК АН УРСР. ЗАСЛУГА СТЕЛЬМАХА – ПЕРША ПУБЛІЧНА РОЗМОВА ПРО ГОЛОДОМОР 1932 – 1933 рр. В УКРАЇНІ

О.Т. ГОНЧАР (1918 – 1995), УКРАЇНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК, ЛІТЕРАТУРНИЙ КРИТИК, ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ. АВТОР ТРИЛОГІЇ «ПРАПОРОНОСЦІ». ЗА РОМАНИ «СОБОР», ОПУБЛІКОВАНИЙ У ЖУРНАЛІ «ВІТЧИЗНА» 1968 р., ПІДДАНИЙ ТЕНДЕНЦІЙНОМУ ОСТРАКІЗМУ

Г.М. ТЮТЮННИК (1931 – 1980), УКРАЇНСЬКИЙ ПРОЗАЙК. ЗАВДЯКИ РОМАНУ «ВИР» ЙОГО ІМ'Я НАЗАВЖДИ ВПИСАНЕ В ІСТОРІЮ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДОБА «ШІСТДЕСЯТНИЦТВА»

ДОБА «ШІСТДЕСЯТНИЦТВА»

«ШІСТДЕСЯТНИКИ» – ЦЕ РУХ ТВОРЧОЇ МОЛОДІ, ЯКА РОЗРОБЛЯЛА ОРИГІНАЛЬНУ ТЕМАТИКУ, ВИСТУПАЛА ПРОТИ ФАЛЬШІ У ВІДОБРАЖЕННІ ДІЙНОСТІ, ВІДСТОЮВАЛА УКРАЇНСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНЕ ВІДРОДЖЕННЯ І СТАЛА ЯДРОМ ДУХОВНОЇ ОПОЗИЦІЇ В УКРАЇНІ

 <p>Л.В. КОСТЕНКО</p>	<p>ХАРАКТЕРНІ РИСИ ТВОРЧОСТІ</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; padding: 5px;">ЗАХИСТ НАЦІОНАЛЬНОЇ МОВИ І КУЛЬТУРИ, СВОБОДИ ХУДОЖНЬОЇ ТВОРЧОСТІ</td> <td style="width: 50%; padding: 5px;">ПРОТІСТАВЛЕННЯ ОФІЦІЙНОМУ ДОГМАТИЗМОВІ</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">ПРИОРИТЕТ ЗАГАЛЬНОУМОВСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ НАД КЛАСОВИМИ</td> <td style="padding: 5px;">КУЛЬТУРНИЙ ПЛЮРАЛІЗМ</td> </tr> </table>	ЗАХИСТ НАЦІОНАЛЬНОЇ МОВИ І КУЛЬТУРИ, СВОБОДИ ХУДОЖНЬОЇ ТВОРЧОСТІ	ПРОТІСТАВЛЕННЯ ОФІЦІЙНОМУ ДОГМАТИЗМОВІ	ПРИОРИТЕТ ЗАГАЛЬНОУМОВСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ НАД КЛАСОВИМИ	КУЛЬТУРНИЙ ПЛЮРАЛІЗМ	 <p>В.А. СІМОНЕНКО</p>
ЗАХИСТ НАЦІОНАЛЬНОЇ МОВИ І КУЛЬТУРИ, СВОБОДИ ХУДОЖНЬОЇ ТВОРЧОСТІ	ПРОТІСТАВЛЕННЯ ОФІЦІЙНОМУ ДОГМАТИЗМОВІ					
ПРИОРИТЕТ ЗАГАЛЬНОУМОВСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ НАД КЛАСОВИМИ	КУЛЬТУРНИЙ ПЛЮРАЛІЗМ					

 <p>І.О. СВИЛІЧНИЙ</p>	 <p>І.М. ДЗЮБА</p>	 <p>Ю.Г. ЛІШЕНКО</p>	 <p>В.Г. ДРОЗД</p>	 <p>Ю.М. МУЖКЕТІК</p>
---	---	---	--	--

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

	<p>ТЕАТР ІМЕНІ І. ФРАНКА В КИЄВІ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД В ТЕАТРИ ПРАЦЮВАЛИ Б. НОРД, Б. ТЯГНО, В. БАЛАБАН, В. ПІВЧЕНКО, В. ГАККЕБУШ, ВІД 1950-их рр. – В. ОГЛОКЛІН, В. КРАЙНІЧЕНКО, В. ХАРЧЕНКО, ВІД 1960-их рр. – Д. АЛЕКСІДЕ, В. СКЛЯРЕВКО, Д. ЛІЗЮГУБ, Б. МЕШКІС, О. БАРСЕГ'ЯН, Д. ЧАЙКОВСЬКИЙ, П. МОРОЗЕНКО</p>	
	<p>ТЕАТР ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА В ХАРКОВІ З ПОВОЄННИХ ВИПУСКНИКІВ ХАРКІВСЬКОГО ІНСТИТУТУ МИСТЕЦТВ ПРАЦЮВАВ РЕЖИСЕРОМ Г. КОНОНЕНКО (1965 – 1969), З МОСКОВСЬКОЇ ШКОЛИ В. ОГЛОКЛІН (1967 – 1971), ЗГОДОМ Б. МЕШКІС (1971 – 1974)</p>	
	<p>ТЕАТР ІМЕНІ М. ЗАНЬКОВЕЦЬКОЇ У ЛЬВОВІ 1950-і рр. ПОЗНАЧИЛИСЯ ТВОРЧИМ ЗРОСТАННЯМ КОЛЕКТИВУ. В РЕПЕРТУАРІ УЯВИЛИСЬ ВИСТАВИ: «ВІЙ, ВІТЕРЕЦЬ» Я. РАЙНІСА, «ЛОЖИ СОНЦЕ ЗІЙДЕ, РОСА ОЧІ ВІІСТЬ» М. КРОПИВНИЦЬКОГО, «ЛІСОВА ПІСНЯ» ЛЕСІ УКРАЇНКИ 1968-і рр. ТЕАТР ПОПОВНИЛИ ТАЛАНОВИТІ АКТОРИ В. СУМСЬКИЙ, Г. ОПАНАСЕНКО, Б. КОХ</p>	

ОПЕРНЕ ВОКАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

ОПЕРНЕ ВОКАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО		
	<p>Д.М. ГНАТЮК (1925 – 2016). ВИДАТНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ОПЕРНИЙ СПІВАК (БАРИТОН), РЕЖИСЕР, ПЕДАГОГ, НАРОДНИЙ АРТИСТ УКРАЇНИ, ГЕРОЙ УКРАЇНИ. ШИРОКИЙ ЖАНРОВО-СТИЛЬОВИЙ ДІАПАЗОН. СИЛЬНИЙ ГОЛОС, РІВНИЙ У ВСІХ РЕГІСТРАХ, ГНУЧКИЙ У ВІДТІВКАХ. БЕЗДОГАННА ТЕХНІКА ВОКАЛУ, ДІКЦІЇ, АКТОРСЬКОЇ ГРИ</p>	
	<p>Є.С. МИРОШНИЧЕНКО (1931 – 2009). РАДЯНСЬКА ТА УКРАЇНСЬКА ОПЕРНА СПІВАЧКА; ПЕДАГОГ, ПРОФЕСОР. ГЕРОЙ УКРАЇНИ (2006). ЛАУРЕАТ ДЕРЖАВНОЇ ПРЕМІЇ УРСР ім. Т.Г. ШЕВЧЕНКА (1972)</p>	
	<p>А.Б. СОЛОВ'ЯНЕНКО (1932 – 1999). ВСЕСВІТНЬО ВІДОМНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СПІВАК (ЛІРИКО-ДРАМАТИЧНИЙ ТЕНОР) ТА ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ. ВИЗНАНИЙ ОДНИМ З НАЙКРАЩИХ ТЕНОРІВ СВІТУ ХХ ст.</p>	

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО		
	<p>П.Л. МАЙБОРОДА (1918 – 1989). УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР, НАРОДНИЙ АРТИСТ УРСР (1968), ЛАУРЕАТ ДЕРЖАВНОЇ ПРЕМІЇ УРСР ім. Т.Г. ШЕВЧЕНКА (1962). АВТОР ЧИСЛЕННИХ СИМФОНІЧНИХ ПОЕМ І ХОРІВ, ОБРОБОК НАРОДНИХ ПІСЕНЬ, ЛІРИЧНИХ ПІСЕНЬ, МУЗИКИ ДО ДРАМ, СПЕКТАКЛІВ, А ТАКОЖ ДО ФІЛЬМІВ</p>	
	<p>М.М. СКОРИК (1938). КОМПОЗИТОР І МУЗИКОЗНАВЕЦЬ, ГЕРОЙ УКРАЇНИ, НАРОДНИЙ АРТИСТ УКРАЇНИ, ЛАУРЕАТ ПРЕМІЇ ім. Т.Г. ШЕВЧЕНКА, СПІВГОЛОВА СПІЛКИ КОМПОЗИТОРІВ УКРАЇНИ (2006 – 2010), ХУДОЖНИЙ КЕРІВНИК КИЇВСЬКОЇ ОПЕРИ (2011 – 2016)</p>	
	<p>І.Д. ПОКЛАД (1941). УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР ТА ОПЕРМЕЙСТЕР, ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ МИСТЕЦТВ УРСР, НАРОДНИЙ АРТИСТ УКРАЇНИ, ЛАУРЕАТ ПРЕМІЇ ім. Т.Г. ШЕВЧЕНКА. АВТОР ПОНАД 150 ПІСЕНЬ, СЦЕНІЧНИХ ТВОРІВ, СИМФОНІЙ, ТВОРІВ ДЛЯ ХОРУ, МУЗИКИ ДЛЯ ФІЛЬМІВ</p>	

КІНОМИСТЕЦТВО

КІНОМИСТЕЦТВО		
	<p>С.Й. ПАРАДЖАНОВ (1924 – 1990), УКРАЇНСЬКИЙ І ВІРМЕНСЬКИЙ КІНОРЕЖИСЕР, НАРОДНИЙ АРТИСТ УРСР (1990), ЛАУРЕАТ ДЕРЖАВНОЇ ПРЕМІЇ УКРАЇНИ ім. Т.Г. ШЕВЧЕНКА (1991, ПОСМЕРТНО). МІЖНАРОДНЕ ВИЗНАННЯ ПРИЙШЛО ДО С. ПАРАДЖАНОВА ПІСЛЯ ЕКРАНІЗАЦІЇ В 1964 р. ПОВІСТІ М. КОЦЮБІНСЬКОГО «ТІНІ ЗАБУТИХ ПРЕДКІВ»</p>	
	<p>К.Г. МУРАТОВА (1934 – 2018), УКРАЇНСЬКИЙ ТА РОСІЙСЬКИЙ КІНОРЕЖИСЕР. СЕРЕД НАЙВИЗНАЧНИШИХ РОБІТ РАДЯНСЬКОГО ПЕРІОДУ – ФІЛЬМИ «ЗМІНА ДОЛІ» (1987) ТА «АСТЕНІЧНИЙ СИНДРОМ» (1989) НАЙВДІОМШИЙ ФІЛЬМ ПІСЛЯРАДЯНСЬКОГО ПЕРІОДУ – СТРИЧКА «НАСТРОЮВАЧ» (2004)</p>	
	<p>Ю.Г. УЛЄНКО (1936 – 2010), УКРАЇНСЬКИЙ ПОЛІТИК, КІНООПЕРАТОР («ТІНІ ЗАБУТИХ ПРЕДКІВ»), КІНОРЕЖИСЕР («КРИНЦІЯ ДЛЯ СПРАГЛИХ», «ВЕЧІР НА ІВАНА КУПАЛА», «БІЛИЙ ПТАХ З ЧОРНОЮ ОЗНАКОЮ», «ЛЕГЕНДА ПРО КНЯГІННЮ ОЛЬГУ»), СЦЕНАРИСТ («МРІЯТИ І ЖИТТЯ», «ЛІСОВА ПІСНЯ» – ВСЬОГО 47 КІНОСЦЕНАРІВ)</p>	

УКРАЇНСЬКИЙ КІНЕМАТОГРАФ 1960 - 1970-их рр.

УКРАЇНСЬКИЙ КІНЕМАТОГРАФ 1960 – 1970-их рр.		
	<p>Л.В. КАДОЧНИКОВА (1937), УКРАЇНСЬКА АКТОРКА ТЕАТРУ І КІНО, НАРОДНА АРТИСТКА УКРАЇНИ (1992), ЛАУРЕАТ ДЕРЖАВНОЇ ПРЕМІЇ УКРАЇНИ ім. Т.Г. ШЕВЧЕНКА (1991), ВИКОНАВЦЯ РОЛІ МАРІЧКИ У ФІЛЬМІ СЕРГІЯ ПАРАДЖАНОВА «ТІНІ ЗАБУТИХ ПРЕДКІВ»</p>	
	<p>Л.В. НИКОЛАЙЧУК (1941 – 1987), УКРАЇНСЬКИЙ КІНОАКТОР, КІНОРЕЖИСЕР, СЦЕНАРИСТ. ЛАУРЕАТ ШЕВЧЕНКІВСЬКОЇ ПРЕМІЇ 1988 (ПОСМЕРТНО). ЗАГАЛЬНЕ ВИЗНАННЯ НИКОЛАЙЧУКОВІ ПРИНЕСЛИ РОЛІ МОЛОДОГО ТАРАСА ШЕВЧЕНКА У ФІЛЬМІ «СОН» ТА ІВАНА ПАЛІЙЧУКА У «ТІНЯХ ЗАБУТИХ ПРЕДКІВ»</p>	
	<p>Б.С. СТУПКА (1941 – 2012), РАДЯНСЬКИЙ ТА УКРАЇНСЬКИЙ АКТОР ТЕАТРУ І КІНО, ЛАУРЕАТ ШЕВЧЕНКІВСЬКОЇ ПРЕМІЇ (1993), НАРОДНИЙ АРТИСТ УРСР (1980). ЗА ВСЮ КАР'ЄРУ АКТОР ВИКОНАВ ПОНАД 100 РОЛЕЙ У КІНО</p>	

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

ХУДОЖНИКИ-ПРИМИТИВІСТИ

К.В. БЛОКУР (1900 – 1961).
УКРАЇНСЬКА ХУДОЖНИЦЯ,
МАЙСТЕР НАРОДНОГО
ДЕКОРАТИВНОГО ЖИВОПИСУ,
ПРЕДСТАВНИЦЯ «НАЇВНОГО
МИСТЕЦТВА», ЖИВОПИС
БЛОКУР – «ВИШНІВКА»
ОЛІЙНИМИ ФАРБАМИ НА
ПОЛОТНІ

М.О. ПРИМАЧЕНКО (1909 –
1997). УКРАЇНСЬКА НАРОДНА
ХУДОЖНИЦЯ,
ПРЕДСТАВНИЦЯ «НАЇВНОГО
МИСТЕЦТВА»; ЛАУРЕАТ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРЕМІЇ
УКРАЇНИ
ім. Т.Г. ШЕВЧЕНКА,
ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ
МИСТЕЦТВ УРСР (1970)

П.Ю. ШЕЛЕСТ- ПЕРШИЙ СЕКРЕТАР ЦК КПУ (1963 - 1972)

П.Ю. ШЕЛЕСТ– ПЕРШИЙ СЕКРЕТАР ЦК КПУ (1963 – 1972)

ПРИДУШЕННЯ ОПОЗИЦІЙНОГО РУХУ

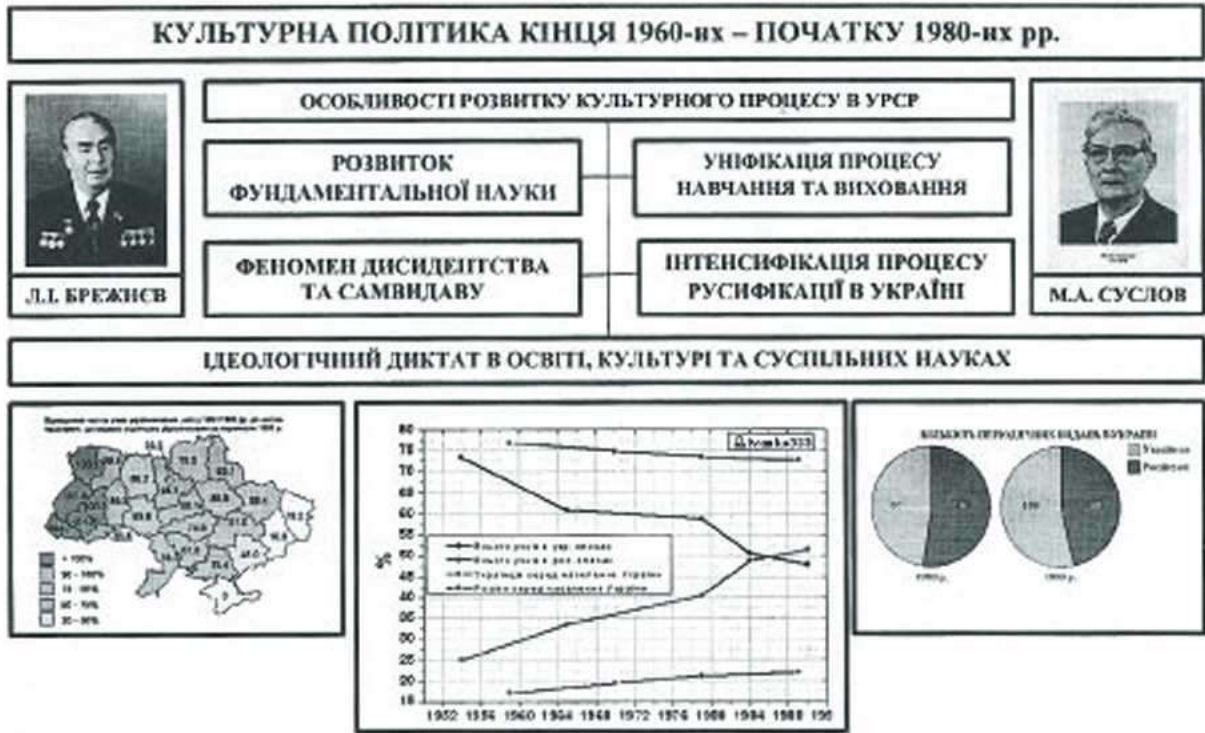
БУВ ОДНИМ З ІНІЦІАТОРІВ ВВЕДЕННЯ ВІЙСЬК КРАЇН-ЧЛЕНІВ
ВАРШАВСЬКОГО ДОГОВОРУ ДО ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ ДЛЯ
ПРИДУШЕННЯ «ПРАЗЬКОЇ ВЕСНИ»

СТОЯВ НА ПОЗИЦІЯХ ДОТРИМАННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ
УКРАЇНИ ЯК СУВЕРЕННОЇ РЕСПУБЛІКИ В РАМКАХ СРСР

СПРИЯВ САМОСТВЕРДЖЕННЮ
УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ, ДОМАГАВСЯ ПАРИТЕТУ В
ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИНАХ РЕСПУБЛІКИ В
МЕЖАХ СОЮЗНОЇ ДЕРЖАВИ, ВИМАГАВ
УРАХУВАННЯ ПОТРЕБ УРСР ПІД ЧАС
ЕКОНОМІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ В РАДЯНСЬКОМУ
СОЮЗІ, НАГОЛОШУВАВ НА НЕОБХІДНОСТІ
ВІЛЬНОГО НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОГО ТА
МОВНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНЦІВ

КУЛЬТУРНА ПОЛІТИКА КІНЦЯ 1960-их - ПОЧАТКУ 1980-их рр.

В.В. ЩЕРБИЦЬКИЙ - ПЕРШИЙ СЕКРЕТАР ЦК КПУ (1972 - 1989)

РОЗВИТОК ФУНДАМЕНТАЛЬНОЇ НАУКИ 1970 - 1990-І рр.

РОЗВИТОК ФУНДАМЕНТАЛЬНОЇ НАУКИ 1970 – 1980-і рр.	
1. НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ КОМПЛЕКСИ ТА ІНЖЕНЕРНІ ЦЕНТРИ АН УРСР	
	ІНСТИТУТ ЕЛЕКТРОЗВАРИВАННЯ ім. С.О. ПАТОНА. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: КОМПЛЕКСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИРОДИ ЗВАРИВАННЯ І ПАЯННЯ МЕТАЛЕВИХ І НЕМЕТАЛЕВИХ МАТЕРІАЛІВ, СТВОРЕННЯ НА ЇХНІЙ ОСНОВІ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ, МАТЕРІАЛІВ ТА ОБЛАДНАННЯ ТОЩО
	ІНСТИТУТ КІБЕРНЕТИКИ ім. В.М. ГЛУШКОВА. ОДИН З ПРОВІДНИХ СВІТОВИХ НАУКОВИХ ЦЕНТРІВ ЩОДО ВИРІШЕННЯ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ І ПРИКЛАДНИХ ПРОБЛЕМ ІНФОРМАТИКИ І ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ, ВПРОВАДЖЕННЯ ЇХНІХ МЕТОДІВ І ЗАСОБІВ В ЕКОНОМІКУ І СОЦІАЛЬНУ СФЕРУ
	ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ МАТЕРІАЛОЗНАВСТВА ім. І.М. ФРАНЧУКА. ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ І ТЕХНОЛОГІЧНІ РОЗРОБКИ В ГАЛУЗЯХ: ПОРОШКОВОЇ МЕТАЛУРГІЇ І КОМПОЗИЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ, ФІЗИЧНОЇ ХІМІЇ НЕОРГАНІЧНИХ СПОЛУК І ХІМІЇ ТВЕРДОГО ТІЛА, ПАЯННЯ РІЗНОРІДНИХ МАТЕРІАЛІВ; ФІЗИКИ ТВЕРДОГО ТІЛА, ФІЗИКИ ФАЗ ВИСОКОГО ТИСКУ ТОЩО
	ІНСТИТУТ НАДТВЕРДИХ МАТЕРІАЛІВ ім. В.М. БАКУЛЯ. РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЇ ОТРИМАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ СИНТЕТИЧНИХ АЛМАНІВ, ВИСОКОЦІЛЬНОЇ ТЕХНІЧНОЇ КЕРАМІКИ, ТВЕРДИХ СПЛАВІВ, ВИГОТОВЛЕННЯ КОНСТРУКЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ ТА ВИРОБІВ З НИХ
2. МОНОПОЛІЗАЦІЯ ОКРЕМИХ ТЕМ ДОСЛІДЖЕНЬ КЕРІВНИЦТВОМ АН СРСР	
3. ВИКОРИСТАННЯ РЕПРЕСИВНОГО АПАРАТУ З МЕТОЮ УСУНЕННЯ НАУКОВИХ КОНКУРЕНТІВ У СТРУКТУРАХ АН УРСР	

ДИСИДЕНТСЬКИЙ РУХ 1970-их рр.

ДИСИДЕНТСЬКИЙ РУХ 1970-их рр.					
1. НАПРЯМИ					
САМОСТІЙНИЦЬКИЙ – БОРОТЬБА ЗА СТВОРЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОЇ ДЕРЖАВИ	НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНИЦЬКИЙ – СПРОТИВ РУСИФІКАЦІЇ, ЗАХИСТ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ				
ПРАВЗАХИСНИЙ – ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ І РЕПРЕСОВАНИХ НАРОДІВ	РЕЛІГІЙНИЙ – ЗАХИСТ ПРАВ ВІРУЮЧИХ І СВОБОДИ ВІРОСПОВІДАННЯ				
2. СПЕЦИФІЧНА СОЦІАЛЬНА БАЗА (80% – ІНТЕЛІГЕНЦІЯ)					
					
		3. САМВИДАВ – НЕПІДКОНТРОЛЬНИЙ ДЕРЖАВІ ЗАСІБ ПОШИРЕННЯ ПОЗАЦЕНЗУРНОЇ ЛІТЕРАТУРИ: ЗАБОРОНЕНИХ ХУДОЖНИХ, ФІЛОСОФСЬКИХ, СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ТВОРІВ ВІТЧИЗНЯНИХ ТА ЗАРУБІЖНИХ АВТОРІВ, ПЕРЕДРУКІВ РЕЛІГІЙНИХ КНИГ, УКРАЇНСЬКИХ ДОРЕВОЛЮЦІЙНИХ ТА ЕМІГРАЦІЙНИХ ВИДАНЬ; ЗАЯВ, ПЕТИЦІЙ, КЛОПОТАНЬ, ЛИСТІВ УЧАСНИКІВ НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНОГО РУХУ В УКРАЇНІ В 1960 – 1980-і рр.			

ЕСТРАДНА МУЗИКА 1970-их рр.

ЕСТРАДНА МУЗИКА 1970-их рр.

В.М. ІВАСЮК (1949 – 1979).
УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР-ВІКОНАВЕЦЬ, ОДИН З ОСНОВОПОЛОЖНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЕСТРАДНОЇ МУЗИКИ (ПОП-МУЗИКИ). АВТОР 107 ПІСЕНЬ, 53 ИНСТРУМЕНТАЛЬНИХ ТВОРІВ, МУЗИКИ ДО КІЛЬКОХ СПЕКТАКЛІВ

МУЗИЧНО-ПІСЕННА ТВОРЧИСТЬ

«СМЕРЧКА» – УКРАЇНСЬКИЙ ЕСТРАДНИЙ ВОКАЛЬНО-ИНСТРУМЕНТАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ, ДО СВОГО РЕПЕРТУАРУ МУЗИКАНТИ ВІЗЯЛИ НОВИЙ НАПРЯМОК У МУЗИЦІ – БІГ-БІТ З ВИКОРИСТАННЯМ КОЛОРИТУ НАРОДНИХ УКРАЇНСЬКИХ ПІСЕНЬ РІДНОГО КРАЮ – КАРПАТ

С.М. РОТАРУ (1947).
УКРАЇНСЬКА ЕСТРАДНА СПІВАЧКА. СТВОРИЛА УНІКАЛЬНИЙ СТИЛЬ, ЩО ХАРАКТЕРИЗУЄТЬСЯ ТОНКИМ І ГАРМОНІЧНИМ ПОСЛІДНЯМ НАРОДНОГО МЕЛОСУ І СУЧАСНИХ ЕСТРАДНИХ РИТМІВ. ЇЇ ПРИГАМАННЯ ВІДКРИТА, ЕКСПРЕСИВНА, ПІДНЕСЕНА МАНЕРА ВИКОНАННЯ, ОПТИМІЗМ І ЛІРИЧНІСТЬ

УКРАЇНСЬКИЙ КІНЕМАТОГРАФ 1970- 1980-их рр.

УКРАЇНСЬКИЙ КІНЕМАТОГРАФ 1970 – 1980-их рр.

Л.Ф. БІКОВ (1928 – 1979).
УКРАЇНСЬКИЙ РАДЯНСЬКИЙ АКТОР, РЕЖИСЕР І СЦЕНАРИСТ. МИСТЕЦТВО Л. БІКОВА ВІДНАЧАЛОСЯ ЛІРИЗМОМ, М'ЯКИМ ГУМОРОМ, ГУМАНІЗМОМ ТА ДОБРОТОЮ. ЛАУРЕАТ ДЕРЖАВНОЇ ПРЕМІЇ ім. Т.Г. ШЕВЧЕНКА (1977)

Р.Г. БАЛЯН (1941).
РАДЯНСЬКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ КІНОРЕЖИСЕР, СЦЕНАРИСТ І ПРОДЮСЕР. ГОЛОВНИЙ ТИП БАЛЯНІВСЬКОГО ГЕРОЯ – ВІДПОДНИК, ЯКОГО РОЗДИРАЮТЬ СУПЕРЕЧНОСТЬ, ЯКИЙ НЕ МОЖЕ ЗНАЙТИ СВОГО МІСЦЯ В НАВКОЛИШНЬОМУ СВІТІ

КУЛЬТУРНИЙ ПРОЦЕС ЧАСІВ «ПЕРЕБУДОВИ» (1985 - 1991)

РОЗБУДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ НЕЗАЛЕЖНОЇ ДЕРЖАВИ

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ПОЧАТКУ XXI ст.

ЛІТЕРАТУРА

1. Баран В. Д. Походження українського народу *f* В. Д. Баран. Я. В. Баран - К. : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. 2002 - 40? с.
- 2 Відсйко М. Ю. Трипільська ципідшіі* / М. Ю. Віденко. - (2-е вид.]. - К. : Академ періодика, 2003. - 184 с.
3. Греченко В. А. Історія світової та української культури: підруч. для вищ. закл. освіти / В. А. Греченко. І. В. Чорний. В. А. Куижсрук. В. І. Рсжко. - К- : Літера. 2000 -464 с.
4. Гула Р. В. Теорія культури у схемах: посібник-додажок до навчальних дисциплін «Світова культура та мистецтво», «Історія зарубіжної культури». «Культурологія», «Історія української культури» / Р. В. Гула, І. Г. Передерій, В. Ю. Вощено. Полтава : ПолтНТУ, 2017. - 4S с.
5. Гула Р. В. Історія зарубіжної культур« у схемах та ілюстраціях: навч. посіб. / Р. В. Гула. І. Г. Передерій, Л. І. Дерев'яно. К. : Каравела, 2018. 262 с.
6. Гуреимч П. С. Культурологія: учеб, пособие *i* П. С. Гуревич. - М : Проект, 2003.-336 с.
7. Дсіцинський Л. С Українська та зарубіжна культура: навч. посіб. / Л. С. Дещинський. - [4-е вил., перероб. і лоп-]. - Львів : БсскілБіт, 2005. - 4М с.
8. Емохонона Л. Г. Мирова художественная культура: учеб, пособие для пед училищ / Л. Г. Емохонова. - 5-е нт. испр. М. : Академия, 2001. - 544 с.
9. Історія української культур« / за заг. ред. І. Крип'якевича. - [3-е вид., стереотип.]. - К.: Либідь. 2000. - 656 с.
10. Історія українського декоративного мистецтва: у 5 з. *f* НАН України. ІМФЕ ім. М. Рильського; голое, ред. Г. Скрипник. - К.. 2007 - 2017.
11. Історія українського мистецтво: у 6-ти томах. 7-ми кн * Академія наук У РСР, Головна редакція Української радянської енциклопедії. Науково- дослідний інсїтут теорії, історії та перспективних проблем радянської архітектури в місті Києві Державного комітету цивільного будівництва та архітектури при Держбуді СРСР: Голов, ред. кол.: М. П. Бажан (годов, ред.) та пі. - К., 1966- 1970.
12. Історія українського мистецпи у 5 т / ПАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського ; голов ред. Г. Скрипник : наук. ред. І. Кара-Васильєва. -К., 2007-2015.
13. Кордон М. В. Українська і зарубіжна культура: курс лекцій / М В Кордон. - К : ЦУЛ. 2003. - 508 с.
14. Кочерга Н. К. Культурологія. Конспект лекцій для студенті» усіх факультетів усіх форм навчання ПожіНТУ / Н. К. Кочерга. І. Г. Передерій. - Полтава : ІкхиНТУ, 2004. - 150 с.
15. Кравець М. С. Культурологія: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів 1 - IV рівнів акредитації ' М. С. Кравець, О. М Семашко» В М. Піна та ін.; зо таг. рсд. В. М. Ніні Львів: Мвмюлім плюс, 2003. - 235 с.
16. Культурологія: учеб, пособие для вузов / Г. В. Драч. Ю. Г. Борцов, В. Е. Давидович (и др.); под рсд. Г. В. Драча. Ростов-на-Дону : Феникс, 2002.-608 с.
17. Культурологія ХХ веки* словарь / Главный редактор и состаниитель Г. Левит. -СПб : Университетская книга, 1998. - 907 с.
18. Марченко М. І. Історія української культури з найдавніших часів до середини ХVІІ ст. / М. І. Марченко. - К : Радянська школа, 1961. - 286 с.
19. Моль А. Сойиодмнамик* кудыуры. пер. с фр. / Прсдисл. Б.В. Бирюкова. Над. 3-е. - М.: Издательство ЛКИ. 2008. - 416 с.
20. Передерж І. Г. Конспект лекцій з культурології (модуль «Культурологія») для студентів економічних спеціальностей ПолтНТУ / І. Г. Передерін. - Полтава : ПситтНТУ, 2008. 212 с.
21. Передерій І. Г. Розбудова національної системи освіти в Україні за доби Центральної Ради* історичний аспект монографія / І. Г. Передерій
І Ішгтава : Вид-во І ПолтНІ У, 2009. - 160 с.
22. Передерій І. Г. Історія української культури: навч. лосіб. для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / І. Г. Передерій.
0. В. Тевікова, А. В. Нарядько; за рсд. І. Г. Передерій. - Полтава : ПолтНТУ. 2015.-274 с.
23. Пструхинисв Н. Н. ХХ .іскїий по исторїж мировой культуры учеб, пособие для вузов / Н. Н. Петрухинцеп. М.: Влддос, 2001. - 368 с.
24. Попович М. В. Нарис історії культури України: навч. посіб. / М. В. Попович. - К.: ДргЕк, 2001.- 728 с.

25. Слзбоііпіиийкий М Ф. Українські меценати: нариси з історії української культури / М Ф. Сдабошпицький. - К : Українська книга. 2001. - 346 с.
26. Степовик Д. Скарби України: наук.-худож. ки. для серед, та сі. пік. віку / Худож. оформл. Д. О. Зар>би / Д. В. Степовик. - К.: Веселка, 1990. - 192 с.
27. Теорія та історія світової і вітчизняної культури: підручник / Н. Я. Горбач. С. Д. Гелей. З. П. Російська [та ін.]. - Львів . Каменяр, 1992. - 166 с.
28. Таїсюр 'З. Б. Первобытная культура. / Э. Б. Тайлор. - М. : Политиздат, 1989.-573 с.
29. Українська та зарубіжна культура: навч. посіб. / М. М. Заковнч.
1. А. Зязюн. О. М. Семашко та ін.: за ред. М. М. Заковича. - К. : Т-во .Знання-. КОО. 2000 - 622 с.
30. Хоменко В. Я. Українська і світова культура: підручник / Н. Я. Хоменко. - К.: Україна. 2002.- 333 с.
31. Шевичюк О. Л. Культурологія: навч. посіб. / О. Л. Шевнюк. К. : Знання- Прес. 2004. - 353 с. - (Виша освіта ХХІ століття).
32. Шейко В М. Історія української культури^f В.М. Шейко. Л.Г. Тишсвська - К.: Кондор. 2006. - 264 с.